

Makroekonomická predikce České republiky

leden 2014

Makroekonomická predikce České republiky
leden 2014

Ministerstvo financí ČR
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 041 111
E-mail: macroeconomic.forecast@mfcz.cz

ISSN 1804–7971

Vychází 4x ročně, zdarma

Elektronický archiv:
<http://www.mfcz.cz/makrope>

Obsah:

Shrnutí predikce		3
Rizika predikce.....		5
A	Východiska predikce	6
A.1	Vnější prostředí	6
A.2	Fiskální politika	15
A.3	Měnová politika, finanční sektor a směnné kurzy	17
A.4	Strukturální politiky	23
A.5	Demografie	24
B	Ekonomický cyklus.....	27
B.1	Pozice v rámci ekonomického cyklu	27
B.2	Konjunkturální indikátory	29
C	Predikce vývoje makroekonomických indikátorů	31
C.1	Ekonomický výkon	31
C.2	Ceny.....	33
C.3	Trh práce.....	34
C.4	Vztahy k zahraničí.....	36
C.5	Mezinárodní srovnání.....	37
D	Monitoring predikcí ostatních institucí	38
Tabulky a grafy:		39
C.1	Ekonomický výkon	39
C.2	Ceny.....	46
C.3	Trh práce.....	50
C.4	Vztahy k zahraničí.....	56
C.5	Mezinárodní srovnání.....	61

Makroekonomická predikce je zpracovávána v odboru Finanční politika MF ČR se čtvrtletní periodicitou. Zahrnuje predikci na běžný a následující rok (tj. do roku 2015) a u některých ukazatelů výhled na další 2 roky (tj. do roku 2017). Je publikována zpravidla v druhé polovině prvního měsíce každého čtvrtletí a je rovněž dostupná na internetových stránkách MF ČR na adrese:

<http://www.mfcr.cz/makrope>

Přivítáme jakékoliv připomínky nebo náměty, které poslouží ke zkvalitnění publikace a přiblíží ji potřebám uživatelů. Případné připomínky zasílejte na adresu:

macroeconomic.forecast@mfcr.cz

Seznam použitých zkratek:

b. c.	běžné ceny
BÚ	běžný účet platební bilance
CPI	index spotřebitelských cen
ČNB.....	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH.....	daň z přidané hodnoty
EA12	eurozóna v rozsahu 12 zemí
ECB	Evropská centrální banka
EK.....	Evropská komise
ESI.....	Indikátor ekonomického sentimentu
EU27	EU v rozsahu 27 zemí (tj. bez Chorvatska)
EU28	EU v rozsahu 28 zemí
Fed.....	Federální rezervní systém
HDP.....	hrubý domácí produkt
HICP	harmonizovaný index spotřebitelských cen
MFI	měnové a finanční instituce
MMF	Mezinárodní měnový fond
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
proc. bod, p. b.	procentní bod
s. c.	stálé ceny
SITC.....	Standardní mezinárodní klasifikace zboží v zahraničním obchodě
SPVF.....	souhrnná produktivita výrobních faktorů
VŠPS.....	Výběrové šetření pracovních sil

Základní pojmy:

předb. (předběžné údaje)	data z čtvrtletních národních účtů, zveřejněná ČSÚ, která dosud nebyla ověřena ročními národními účty
odhad	odhad minulých čísel, z různých důvodů nedostupných v termínu zpracování publikace, např. HDP z předcházejícího čtvrtletí
predikce	prognóza budoucích čísel, používající expertní i matematické metody
výhled	prognóza vzdálenějších budoucích čísel, používající především extrapolací metody

Značky použité v tabulkách:

-	pomlčka na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval
.	tečka na místě čísla značí, že daný údaj nepredikujeme, popř. není k dispozici nebo je nespolehlivý
x, (mezera)	křížek nebo mezera na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů

Uzávěrka datových zdrojů:

Predikce byla zpracována na základě údajů, které byly známy k **16. 1. 2014**. Politická rozhodnutí, nově publikované statistiky ani vývoj na světových finančních či komoditních trzích po tomto datu už nemohly být brány v úvahu.

Poznámky:

Publikované součtové údaje v tabulkách jsou v některých případech zatíženy nepřesností na posledním desetinném místě vzhledem k zaokrouhlování.

Údaje z předchozí predikce z října 2013 jsou vyznačeny kurzívou. Údaje vztahující se k rokům 2016 a 2017 jsou extrapolacním scénářem, který naznačuje směr možného vývoje a není v dalším textu komentován.

Shrnutí predikce

Podle aktuálních dat ČSÚ se reálný HDP ve 3. čtvrtletí 2013 mezičtvrtletně zvýšil o 0,2 %, v meziročním srovnání však ještě klesal. Odhadujeme, že oživování ekonomické aktivity pokračovalo i v závěru loňského roku. Přesto se HDP za celý rok 2013 pravděpodobně snížil o 1,4 %, a to zejména kvůli propadu investic do fixního kapitálu. V letošním roce by však ekonomika při kladném příspěvku domácí poptávky i zahraničního obchodu mohla vzrůst o 1,4 %. V roce 2015 by se růst HDP mohl zrychlit na 2,0 %.

Navzdory oslabení koruny vlivem devizových intervencí ČNB by se rok 2014 měl vyznačovat velmi nízkou inflací. Na rozdíl od předchozích let by totiž během celého letošního roku měly administrativní vlivy (zejména pokles cen elektřiny) působit protiinflačně. Míra inflace by tak letos mohla dosáhnout 1,0 %. V roce 2015 by se růst spotřebitelských cen mohl v souvislosti s oživením ekonomiky a zpožděným působením oslabené koruny zrychlit na 2,4 %.

Snaha zaměstnavatelů o zvyšování produktivity práce racionalizací počtu zaměstnanců by měla vést k faktické stagnaci zaměstnanosti v tomto i příštím roce. Dopad

předpokládáme též na míru nezaměstnanosti (VŠPS), která by se v obou letech měla i přes pozvolný růst ekonomiky pohybovat okolo 7 %.

Objem mezd a platů by se letos mohl zvýšit o 2,2 %. Pro rok 2015 pak počítáme se zrychlením růstu na 4,3 %. Očekáváme totiž, že přesun 2 p. b. statutární sazby zdravotního pojištění ze zaměstnavatele na zaměstnance bude zaměstnancům zčásti kompenzován zvýšením mzdy.

Odhadujeme, že deficit vládního sektoru v roce 2013 dosáhl 2,5 % HDP. Ani letos by navíc neměl převýšit 3 % HDP. Schodek očištěný o vliv hospodářského cyklu a jednorázových operací přitom loni patrně činil jen 1,2 % HDP. Strukturální saldo se tak poprvé v historii dostalo téměř na úroveň střednědobého rozpočtového cíle pro ČR.

Očekáváme, že zejména díky příznivému vývoji salda zahraničního obchodu bude v letech 2014 i 2015 deficit běžného účtu platební bilance zanedbatelný.

Rizika predikce vnímáme jako vyrovnaná.

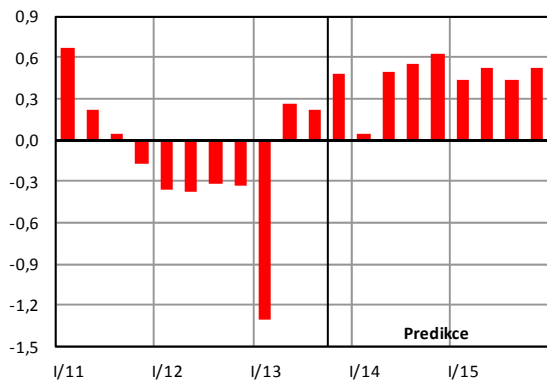
Tabulka: **Hlavní makroekonomické indikátory**

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2013	2014
		Aktuální predikce						Minulá predikce	
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	2,5	1,8	-1,0	-1,4	1,4	2,0	-1,0	1,3
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	0,9	0,5	-2,1	-0,2	0,6	1,5	0,2	0,9
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	0,2	-2,7	-1,9	1,6	1,0	0,4	0,8	0,2
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	1,0	0,4	-4,5	-4,8	-0,3	2,6	-4,8	-0,8
Příspěvek ZO k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	0,6	1,9	1,7	-0,2	0,7	0,5	0,6	0,6
Příspěvek změny zásob k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	1,0	0,1	-0,1	-0,2	0,3	0,1	-0,7	0,4
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	-1,6	-0,9	1,6	1,6	1,7	1,3	1,2	0,5
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	1,5	1,9	3,3	1,4	1,0	2,4	1,4	0,7
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	-1,0	0,4	0,4	0,9	0,1	0,1	1,2	0,4
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	7,3	6,7	7,0	7,0	7,0	6,9	7,1	7,3
Objem mezd a platů (dom. koncept)	<i>růst v %, b.c.</i>	0,8	2,2	1,8	-0,2	2,2	4,3	0,8	2,5
Poměr salda BÚ k HDP	<i>%</i>	-3,9	-2,7	-2,4	-1,7	-0,2	-0,4	-1,7	-1,4
<u>Předpoklady:</u>									
Směnný kurz CZK/EUR		25,3	24,6	25,1	26,0	27,3	27,2	25,8	25,8
Dlouhodobé úrokové sazby	<i>% p.a.</i>	3,7	3,7	2,8	2,1	2,4	2,5	2,1	2,4
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	80	111	112	109	104	101	108	103
HDP eurozóny (EA12)	<i>růst v %, s.c.</i>	1,9	1,6	-0,6	-0,4	0,9	1,5	-0,3	1,0

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, Eurostat, U. S. Energy Information Administration, vlastní propočty

Očekává se pozvolné oživování ekonomické aktivity

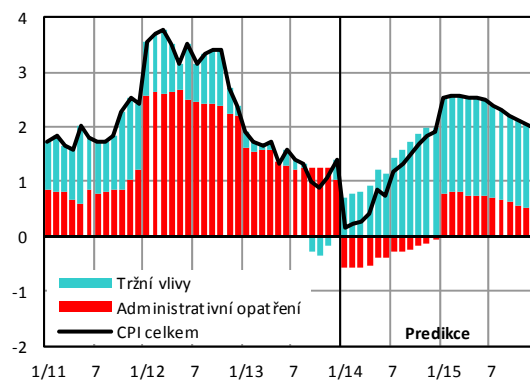
mezičtvrtletní růst reálného HDP, v %, sezónně očištěno

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Růst spotřebitelských cen ovlivněn intervencemi ČNB

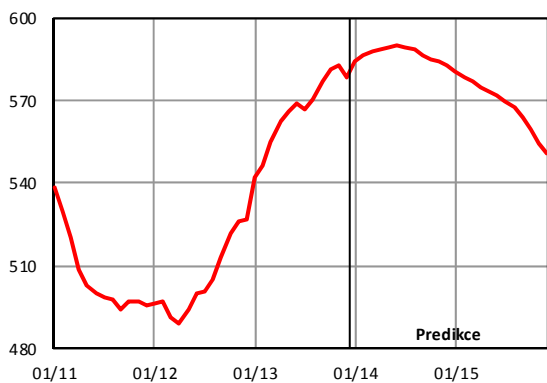
rozklad meziročního růstu spotřebitelských cen, procentní body

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Kulminace nezaměstnanosti v polovině roku 2014

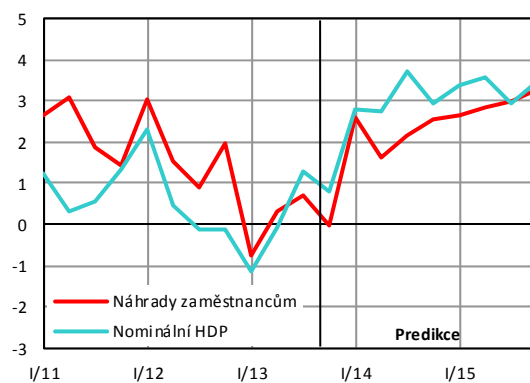
registrovaná nezaměstnanost, v tis. osob, sezónně očištěno

Zdroj dat: MPSV, vlastní propočty

Klesající podíl náhrad zaměstnancům na HDP

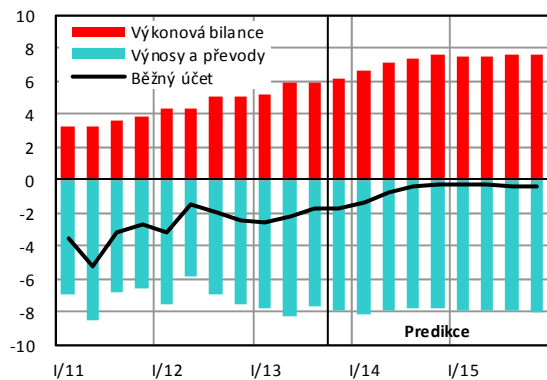
růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Běžný účet platební bilance téměř vyrovnaný

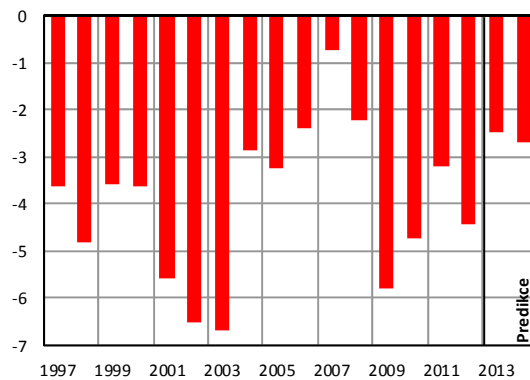
v % HDP (roční klouzavé úhrny)

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

Deficit vládního sektoru úspěšně pod 3 % HDP

saldo vládního sektoru, v % HDP

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Rizika predikce

Aktuální data čtvrtletních národních účtů za 3. čtvrtletí 2013 ukázala, že **oživování ekonomické aktivity** je po recesi, která skončila v 1. čtvrtletí 2013, jen **velmi pozvolné**. Vývoj jednotlivých složek užití reálného HDP byl navíc značně rozkolísaný. Velké obavy také vzbuzuje fakt, že reálná hrubá přidaná hodnota nadále mezičtvrtletně klesala. Ani v jednom z 11 odvětví klasifikace NACE přitom nebyl zaznamenán znatelný nárůst hrubé přidané hodnoty.

Udržitelnost a intenzita oživení jsou tedy stále nejisté. Proto je centrální scénář Makroekonomické predikce ve srovnání s ostatními prognózami české ekonomiky (viz kapitola D) **spíše konzervativnější**.

Scénář počítá s tím, že hospodářství ČR postupně přechází do období pomalého zvyšování ekonomického výkonu. To by se mělo odrazit v meziročním růstu reálného HDP o 1,4 % v roce 2014 a o 2,0 % v roce 2015. V letošním roce by se na tomto výsledku měla podílet rovným dílem domácí i zahraniční poptávka, v roce 2015 by měla vzrůst váha domácích výdajů.

Rizika scénáře považujeme za zhruba vyrovnaná.

Ve **vnějším prostředí** lze akcentovat **pozitivní riziko**, že světová ekonomika oproti předpokladům centrálního scénáře poroste rychleji.

I když v globálním měřítku eurozóna zřejmě zůstane nejpomaleji rostoucím regionem, existuje možnost, že **oživení exportně orientovaných ekonomik Německa** a některých dalších hlavních obchodních partnerů ČR bude **silnější**. Tomu by mohly nasvědčovat výsledky indikátorů důvěry těchto zemí (viz kapitola A.1).

Na druhé straně ale trvá **negativní riziko** vyplývající ze stále nevyřešené krize v eurozóně. Makroekonomické indikátory a vývoj na trzích státních dluhopisů alespoň naznačují, že se situace z krátkodobého pohledu zklidnila a velké otřesy nejsou příliš pravděpodobné. V postižených zemích periferie eurozóny však nadále přetrvává velmi vysoká úroveň dluhu vládního sektoru, nejasná situace ohledně kvality aktiv finančního sektoru i tíživá sociální situace projevující se zejména

ve vysoké míře nezaměstnanosti. Proto není možné rizika případné další eskalace krize v eurozóně ve střednědobém horizontu zcela zanedbat (viz kap. A.1).

Největším negativním rizikem uvnitř české ekonomiky je její „zamrzlost“ po 5letém období střídání recesí a stagnace. Reálná tvorba hrubého fixního kapitálu byla ve 3. čtvrtletí 2013 o 25,1 % nižší než na vrcholu investičního cyklu v 1. čtvrtletí 2008. Sezónně očištěný počet registrovaných nezaměstnaných vzrostl z 319 tis. v srpnu 2008 na 578 tis. v prosinci 2013.

Na druhé straně výsledky konjunkturálních indikátorů (viz kapitola B.2) naznačují **značné zlepšení** ve většině zkoumaných segmentů (s výjimkou stavebnictví), což částečně potvrzují i aktuální data o průmyslové výrobě a maloobchodních tržbách. Otevřenou otázkou však zůstává, zda a jak rychle se zlepšování konjunkturálních indikátorů promítne do jednotlivých složek domácí poptávky.

Nedávné **rozhodnutí ČNB o využití měnového kurzu jako dalšího nástroje monetární politiky** (viz kapitola A.3) podstatně změnilo nastavení hospodářské politiky, čímž se zvýšila nejistota prognóz. Centrální scénář sice zahrnuje pravděpodobné makroekonomické dopady devizových intervencí, v řadě aspektů (např. ohledně termínu ukončení používání intervencí) ale musely být přijaty zcela arbitrární předpoklady. Jako pozitivní riziko vnímáme možnou silnější reakci vývozu na oslabení směnného kurzu. Negativním rizikem je ale možný dopad vyšší než původně očekávané inflace na spotřebu domácností (přestože by se kvůli nižší spotřebě zlepšilo saldo zahraničního obchodu).

Situace a vývoj na tuzemské politické scéně vnáší i do této Makroekonomické predikce určitou nejistotu. Na základě výsledků předčasných voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky již sice byla jmenována koaliční vláda s jasnou většinou mandátů, programové prohlášení vlády ale zatím není k dispozici. Není tedy možné blíže usuzovat na hospodářskou politiku nové vlády.

A Východiska predikce

A.1 Vnější prostředí

V porovnání s minulou predikcí se výhled globálního ekonomického růstu mírně zlepšil, nejistoty ohledně budoucího vývoje však nadále přetrvávají. Za změnou výhledu stojí především silnější než očekávané oživení v rozvinutých ekonomikách a přesvědčení, že oživení bude pokračovat i v roce 2014. Globální ekonomický růst by měl být tažen zejména výkonem americké ekonomiky.

Hospodářský růst v rozvojových ekonomikách kvůli poklesu domácí poptávky sice mírně zpomalil, stále si však drží vysokou dynamiku. Zpomalení tempa růstu částečně souviselo s očekáváním změn v politice Fedu, který v prosinci 2013 omezil stimulační opatření pro americkou ekonomiku. Obavy z výraznějšího zpomalení čínské ekonomiky ustoupily do pozadí. K výkonu ekonomiky přispěl vedle vládního stimulu i značný nárůst úvěrové aktivity bank ze začátku minulého roku. Dále přitom pokračuje snaha o přechod k modelu dlouhodobě udržitelného růstu založeného na domácí poptávce.

Japonsko pokračuje ve strategii podpory růstu a prevence deflačních tlaků. Očekáváme však, v letošním roce kvůli opatřením směřujícím k zajištění dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí dojde ke zpomalení růstu.

USA

Oživení **americké** ekonomiky nadále posiluje, k čemuž přispívá zejména domácí poptávka. Mezičtvrtletní růst ekonomiky o 0,9 % (*proti 0,7 %*) ve 3. čtvrtletí 2013 byl tažen zejména spotřebou domácností a investicemi. V menší míře k němu přispěl také růst zásob, k jejichž akumulaci dochází zřejmě z důvodu očekávání dalšího růstu. Fiskální konsolidace zahájená v 1. polovině roku 2013 sice zvýšila nejistotu budoucího vývoje, neměla však zásadní vliv na spotřebitelskou důvěru. Zpomalení ekonomiky tak bylo dle očekávání pouze dočasné. Oživení je patrné i na trhu nemovitostí, lze pozorovat uvolnění podmínek na finančních trzích a roste úvěrová aktivita. Růst cen nemovitostí a ostatních aktiv, který má pozitivní dopad na výši bohatství domácností, by se ale v důsledku pozvolného růstu úrokových sazeb hypoték měl v letošním roce zpomalit. Nadále panuje příznivá situace na akciových trzích – index Dow Jones vystoupal v posledním čtvrtletí minulého roku nad rekordních 16 tis. bodů. Ekonomika však v důsledku dočasného uzavření vládních institucí na konci roku 2013 zřejmě zpomalila.

Hospodářství nadále podporuje akomodativní měnová politika Fedu. Ten však v prosinci minulého roku zahájil postupné omezování stimulu, kdy snížil měsíční nákupy dluhopisů na 75 mld. USD. Rozhodnutí Fedu odráží uspokojivé výsledky americké ekonomiky a zlepšující se výhled na trhu práce. Očekává se přitom, že rok 2014 přinese postupné (v závislosti na výkonu ekonomiky) omezování nákupu dluhopisů. Fed přesto potvrdil příslib držet úrokové sazby „na nule“ minimálně do doby, než míra nezaměstnanosti klesne pod 6,5 %.

Míra nezaměstnanosti sice v prosinci 2013 klesla na 6,7 % (meziročně o 1,2 p. b. méně), postupné snižování nezaměstnanosti ale do značné míry reflektuje spíše klesající míru participace. Ta se v prosinci snížila na 62,8 % a zůstává dlouhodobým problémem.

Odhadujeme, že v roce 2013 HDP vzrostl o 1,8 % (*beze změny*). Oživení v roce 2013 ztratilo na síle v důsledku konsolidačních opatření. V roce 2014 by se HDP mohl zvýšit o 2,7 % (*proti 2,9 %*), k růstu by měla kladně přispívat především soukromá spotřeba. Vycházíme přitom z předpokladu, že spory ohledně schválení dluhového stropu a vládních výdajů budou dlouhodobě vyřešeny. Diskuze nad střednědobým plánem fiskální konsolidace by se měla zaměřit především na neudržitelný růst sociálních výdajů. Pro rok 2015 počítáme se zrychlením růstu na 3,1 %.

EU

Poslední údaje potvrzují oživení hospodářského růstu v EU, návrat na růstovou trajektorii však bude pozvolný.

V eurozóně byl ve 3. čtvrtletí 2013 zaznamenán mezičtvrtletní růst HDP o 0,1 % (*proti 0,2 %*), což ale v meziročním srovnání představovalo pokles o 0,4 % (*proti 0,3 %*). Mezičtvrtletní růst lze interpretovat jako potvrzení pozitivního vývoje z 2. čtvrtletí 2013.

Přestože je situace v jednotlivých zemích EA12 nadále značně rozdílná, lze za příčinu mezičtvrtletního růstu označit domácí poptávku. Lze pozorovat zlepšující se sentiment na finančních trzích a v sektoru průmyslu a služeb. V mnoha případech však oživení nadále brzdí strukturální problémy ekonomik a jejich nízká konkurenceschopnost.

Snaha napomoci hospodářskému oživení je stále patrná u ECB, která v listopadu 2013 snížila hlavní refinanční sazbu o 0,25 p. b na 0,25 %. ECB potvrdila, že měnová politika zůstane prorůstová po delší dobu. Bude-li přitom potřeba, je ECB připravena přijmout

další mimořádné kroky pro zlepšení transmise opatření do reálné ekonomiky. Tlak na růst inflace je tlumený, inflační očekávání hodnotí ECB jako pevně ukotvená. Banka očekává pozvolné zotavení ekonomiky v průběhu roku 2014, přispívat by měla i silnější poptávka ze zahraničí.

Situace na trhu práce v EU28 jako celku se sice stabilizovala, vliv vysoké míry nezaměstnanosti na spotřebu domácností je ale jasně negativní. Míra nezaměstnanosti se od května minulého roku v EU28 drží na 10,9 %, v EA12 se od ledna 2013 pohybuje v blízkosti 12 %. V listopadu byla míra nezaměstnanosti meziročně vyšší ve 14 státech EU28, ve stejném počtu zemí byla naopak nižší. Mezi jednotlivými státy přitom stále přetrvávají značné rozdíly. Nejhuře je na tom Řecko, kde míra nezaměstnanosti v říjnu 2013 dosáhla 27,8 %. Ze zemí EU28, pro něž byla při uzavěrce k dispozici data za listopad, byla míra nezaměstnanosti nejvyšší ve Španělsku (26,7 %), dále v Chorvatsku (18,6 %) a na Kypru (17,3 %). V Německu naopak potřetí v řadě dosáhla jen 5,2 %. Nízká byla míra nezaměstnanosti také v Rakousku (4,8 %), v Dánsku a v Holandsku (shodně 6,9 %).

Odhadujeme, že se HDP EA12 ve 4. čtvrtletí minulého roku zvýšil o 0,2 % (*beze změny*), a pozvolné ožívání ekonomické aktivity tak bylo potvrzeno. Za celý rok 2013 se HDP pravděpodobně snížil o 0,4 % (*beze změny*). Tempo fiskální konsolidace by letos mělo polevit, díky zlepšení sentimentu spotřebitelů a firem a pokračující stabilizaci bankovního trhu by navíc měla posílit soukromá poptávka. Krátkodobý výhled je ale spojen s určitou mírou nejistoty. Předpokládáme, že v letošním roce HDP EA12 poroste o 0,9 % (*proti 1,0 %*), pro rok 2015 počítáme se zrychlením růstu na 1,5 %. Růst by měl být tažen především spotřebou a zlepšující se situací ve vnějším prostředí. Pro rok 2015 očekáváme zrychlení růstu na 1,5 %.

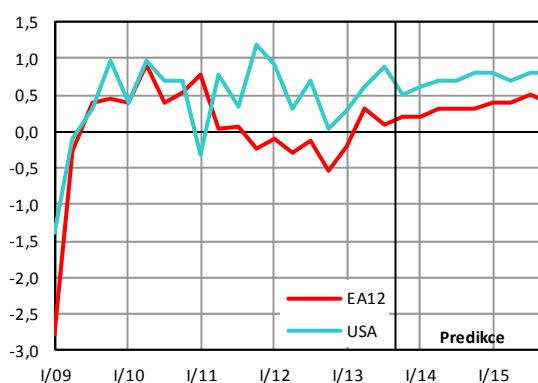
Relativně příznivý vývoj očekáváme nadále v **Německu**. HDP ve 3. čtvrtletí minulého roku mezičtvrtletně vzrostl o 0,3 % (*proti 0,5 %*). K růstu kladně přispívaly hrubé domácí výdaje, opačným směrem pak působilo saldo zahraničního obchodu. Příznivě na ekonomiku nadále působí nízké sazby ECB. Spotřebu domácností posiluje zlepšující se situace na trhu práce. Společně pak tyto faktory pozitivně působí na trh nemovitostí. Pozitivní očekávání v podnikatelské sféře naznačuje index Ifo, který roste od května 2013.

Očekávané posílení výkonu rozvinutých ekonomik a vysoká konkurenceschopnost německých firem by měly přispívat k růstu i v letošním roce. Zásadní bude vývoj v sektoru bankovníctví, kde mnohé instituce stále

procházejí procesem oddlužování. Odhad růstu pro rok 2013 zvyšujeme na 0,6 % (*proti 0,5 %*). Očekáváme, že v letošním roce HDP poroste o 1,6 % (*proti 1,8 %*), pro rok 2015 počítáme se zrychlením na 1,9 %.

Méně příznivá situace panuje ve **Francii**. Ve 3. čtvrtletí minulého roku HDP mezičtvrtletně poklesl o 0,1 % (*proti růstu o 0,2 %*). Ve větší než očekávané míře se tak naplnil předpoklad silného vlivu mimořádných faktorů z 2. čtvrtletí, kdy ekonomika překvapivě mezičtvrtletně rostla o 0,6 %. Ve 3. čtvrtletí příznivě působila změna zásob a mírně také konečná spotřeba, byly však více než kompenzovány negativním příspěvkem tvorby hrubého fixního kapitálu a salda zahraničního obchodu. Spotřebu domácností brzdí kromě nízké spotřebitelské důvěry také vyšší míra nezaměstnanosti. Nízká důvěra mezi podnikateli a strukturální problémy se odrážejí v nedostatku investic. Stávající fiskální situace omezuje prostor pro další podporu ekonomiky. Odhadujeme, že v roce 2013 HDP vzrostl o 0,2 % (*proti 0,3 %*). V roce 2014 by se růst ekonomiky mohl zrychlit na 0,9 % (*proti 1,0 %*), přičemž spotřeba domácností by v důsledku strukturálních problémů a nízkého růstu reálných příjmů měla přispívat pouze slabě.

Graf A.1.1: **Růst HDP v EA12 a v USA**
mezičtvrtletní růst v %, sezónně očištěná data

Zdroj dat: Eurostat, vlastní propočty

Ve 3. čtvrtletí 2013 vzrostl HDP **Polska** mezičtvrtletně o 0,6 % (*proti 0,4 %*). Hlavním zdrojem růstu nadále zůstává export, přispěl také růst investic a soukromé spotřeby. Míra nezaměstnanosti v průběhu 2. poloviny minulého roku mírně klesala. Centrální banka přislíbila, že referenční sazbu ponechá na historicky nízké úrovni minimálně do poloviny letošního roku. Odhad růstu pro rok 2013 mírně zvyšujeme na 1,4 % (*proti 1,2 %*). Pro rok 2014 pak počítáme s růstem o 2,1 % (*proti 2,0 %*). Pozitivně by mělo působit zejména oživení v eurozóně, růst však bude brzděn fiskální restrikcí a situací na trhu práce.

HDP **Slovenska** se ve 3. čtvrtletí 2013 mezičtvrtletně zvýšil o 0,2 % (*proti 0,3 %*). Na ekonomický vývoj

působil příznivě růst zahraniční poptávky. Opačným směrem přispíval pokles domácí poptávky, především pak tvorby hrubého fixního kapitálu. V roce 2013 růst ekonomiky brzdila konsolidace veřejných financí a slabý výkon trhu práce. Odhad pro rok 2013 snižujeme na 0,8 % (proti 0,9 %), v roce 2014 by se růst HDP mohl zrychlit na 2,1 % (proti 2,2 %). Očekáváme příznivý dopad vývoje v eurozóně, růst by měla domácí poptávka v souvislosti se zlepšujícím se sentimentem spotřebitelů.

Konjunkturální indikátory v EU

Souhrnný indikátor důvěry publikovaný Evropskou komisí za EU pokračoval ve 4. čtvrtletí 2013 ve strmém růstu (viz graf A.1.7). Všechny složky indikátoru přitom oproti předchozímu čtvrtletí zaznamenaly významné zlepšení. Nejvýraznější změnu hodnocení respondentů zaznamenal průmysl a sektor služeb. Pozitivní vývoj souhrnného indikátoru předznamenává pokračování mezičtvrtletního růstu HDP v EU ve 4. čtvrtletí 2013. V prognóze se nicméně vzhledem k volnějšímu vztahu mezi konjunkturálními indikátory a reálnou ekonomikou přikláníme ke scénáři pomalejšího oživení.

Souhrnný indikátor důvěry se ve 4. čtvrtletí 2013 zlepšil v Německu, Francii, Slovensku i Itálii (viz graf A.1.8). V ekonomikách hlavních obchodních partnerů ČR pokračuje relativně silná vlna optimismu, v posledních měsících minulého roku však bylo patrné postupné zpomalování růstu souhrnného indikátoru. Souhrnný index nákupních manažerů PMI v Německu zaznamenal v prosinci dokonce mírný pokles z listopadových 55,4 na 55,0.

Kompozitní předstihový indikátor signalizuje pro 4. čtvrtletí 2013 růst relativní cyklické složky HDP v Německu i v celé EU (grafy A.1.10 a A.1.9). Vzhledem k relativně stabilní dynamice vývoje potenciálního produktu v krátkém období, podpořené odhadem potenciálního produktu na rok 2013 a 2014 Evropskou komisí, lze uzavírání záporné mezery výstupu v metodice produkční funkce vysvětlit pokračováním hospodářského oživení koncem roku 2013 a začátkem roku 2014.

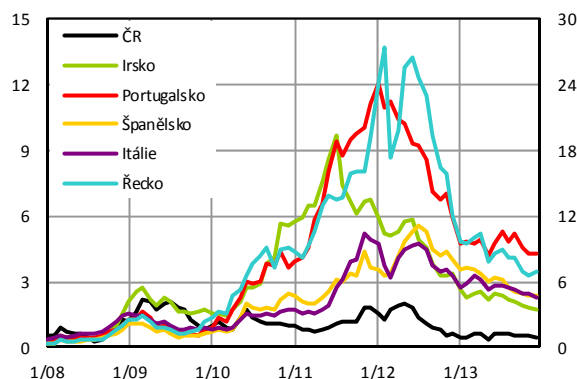
Krize v eurozóně

Ekonomická aktivita ve státech na periferii eurozóny se pozvolna začíná oživovat. Oživení je však zatím velmi křehké a budoucí vývoj zůstává zatížen značnou mírou nejistoty. Tržní sentiment vůči periferii eurozóny se přitom dále zlepšoval (viz graf A.3), čemuž krom jiného napomohlo ukončení záchranného programu pro Irsko a programu finanční pomoci na rekapitalizaci

španělských finančních institucí. Přesto by zatím bylo předčasné považovat dluhovou krizi za skončenou.

Graf A.1.2: Spready vůči německým dluhopisům

rozdílný výnos 10R státních dluhopisů dané země vůči 10R státním dluhopisům Německa, v p. b., průměr měsíce

Zdroj dat: Eurostat

V Řecku je vývoj i nadále velmi problematický. Plnění záchranného programu provázají značné komplikace a celková ekonomická situace zůstává i přes jisté známky postupné stabilizace extrémně nepříznivá. HDP se ve 3. čtvrtletí 2013 meziročně propadl o 3,0 %, a výkon ekonomiky tak v meziročním srovnání klesal již 21 čtvrtletí v řadě. Míra nezaměstnanosti v říjnu vzrostla na 27,8 % (meziročně o 1,7 p. b. více), přičemž ve věkové skupině 15–24 let dosahovala téměř 60 %. Stále navíc není jisté, zda se Řecko obejde bez dodatečné pomoci nad rámec stávajícího záchranného programu.

Záchranný program již naopak oficiálně ukončilo Irsko, a to 15. prosince 2013. Návrat k tržnímu financování přitom podle všeho proběhl úspěšně, ačkoliv je na definitivní hodnocení pochopitelně brzy. Historicky nízké výnosy státních dluhopisů na sekundárním trhu a úspěšná lednová aukce 10R státních dluhopisů (byly prodány dluhopisy v objemu 3,75 mld. eur, průměrný výnos činil 3,5 %, poptávka dosáhla 14 mld. eur) však zavdávají důvod k opatrnému optimismu. Postupně se také zlepšuje ekonomická situace, výhled je ale zatížen riziky (kvalita bilancí bank, vývoj ekonomik obchodních partnerů). Mezičtvrtletní růst HDP, který ve 2. čtvrtletí 2013 dosáhl 1,0 %, se ve 3. čtvrtletí zrychlil na 1,5 %. Míra nezaměstnanosti se v listopadu dále mírně snížila na 12,3 %.

Ve Španělsku, které oficiálně ukončilo program pomoci na rekapitalizaci finančních institucí, ekonomika patrně dosáhla dna. Ve 3. čtvrtletí 2013 HDP mezičtvrtletně vzrostl, byť pouze o 0,1 %, díky čemuž ekonomika technicky vystoupila z déle než dva roky trvající recese. Míra nezaměstnanosti, která v listopadu dosahovala 26,7 % (ve věkové skupině od 15 do 24 let 57,7 %), se v průběhu roku 2013 zvyšovala jen minimálně – od ledna do listopadu vzrostla jen o 0,3 p. b. Některá „měkká“

data, např. index nákupních manažerů v průmyslu a ve službách, přitom naznačují, že by se ekonomika měla dále oživovat.

Pozitivní tržní sentiment vůči periférii eurozóny využilo Portugalsko, jež na počátku ledna prodalo dluhopisy se splatností v roce 2019 v objemu 3,25 mld. eur. Při poptávce přesahující 11 mld. eur dosáhl průměrný výnos 4,7 %. Řádné ukončení záchranného programu v polovině letošního roku je ale i přes pozitivní vývoj na trhu státních dluhopisů zatíženo značnou mírou nejistoty. HDP ve 2. i 3. čtvrtletí 2013 mezičtvrtletně vzrostl, v meziročním srovnání ale ještě klesá. Míra nezaměstnanosti se sice pozvolna snižuje, stále je ale pátá nejvyšší v EU28 (v listopadu 2013 činila 15,5 %). Domácí poptávka je tudíž slabá, a ekonomiku tak i nadále táhne zahraniční obchod. Snížení deficitu vládního sektoru na 4 % HDP (hodnota cíle pro rok 2014) z odhadovaných cca 6 % v roce 2013 si přitom vyžádá další úsporná opatření, která mohou domácí poptávku dále utlumit. Nejistotu do dalšího průběhu fiskální konsolidace navíc vnáší ústavní soud, který několikrát v průběhu loňského roku některá úsporná opatření zrušil. Pomalejší snižování deficitu vládního sektoru by sice pomohlo křehkému oživení ekonomiky, na druhou stranu by ale finančními trhy mohlo být vnímáno negativně.

Negativní překvapení by mohlo přinést také komplexní hodnocení bank, které provede ECB v rámci příprav na převzetí zodpovědnosti za dohled v rámci jednotného mechanismu dohledu (Single Supervisory Mechanism). Problematický by mohl být zejména případ, kdy by zátěžové testy u některých bank identifikovaly nedostatek kapitálu a daným bankám by se následně nepodařilo navýšit kapitál ze soukromých zdrojů.

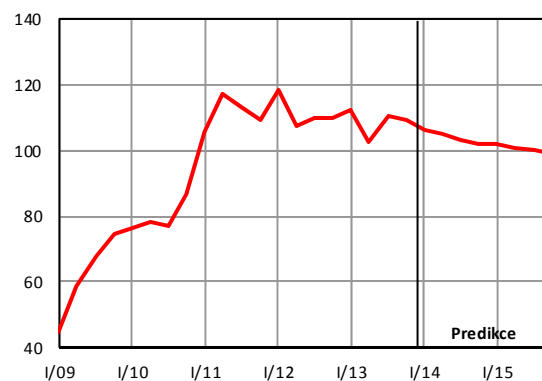
Případná eskalace krize v eurozóně by pro ČR, coby malou otevřenou ekonomiku se silnými obchodními vazbami na země EA, znamenala snížení zahraniční poptávky po našich vývozech. Zprostředkovaně by pak mohla být zasažena také investiční aktivita a výdaje na konečnou spotřebu. Silnou stránkou ČR však zůstává vysoce odolný finanční sektor a důvěryhodná fiskální politika odrážející se v nízkých výnosech státních dluhopisů.

Ceny komodit

V roce 2013 dosáhla cena ropy Brent průměrné hodnoty 108,6 USD/barel (*proti 108 USD*), a v souladu s očekáváním tak i přes určitou volatilitu v průběhu roku (eskalace konfliktu v Sýrii, výpadky dodávek některých producentů) zaznamenala mírný meziroční pokles. K dalšímu snižování ceny by ve výhledu mělo působit rozšiřování produkčních kapacit, rostoucí substituce importů v USA a Kanadě a nízká míra inflace. Očekáváme, že by v roce 2014 mohla cena v průměru dosáhnout 104 USD/barel (*proti 103 USD*).

Graf A.1.3: **Cena ropy Brent**

v USD za barel

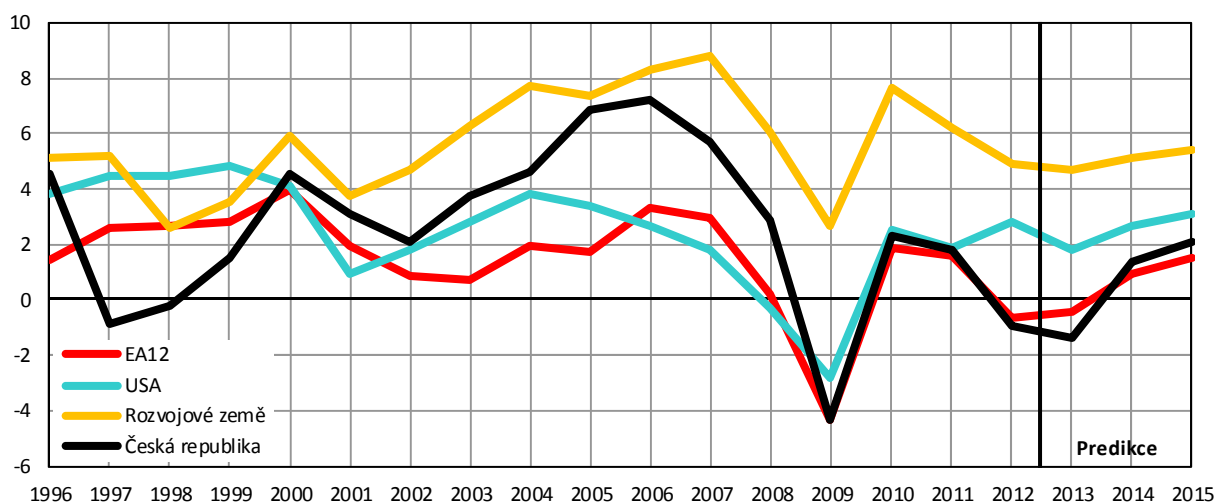
Zdroj dat: U. S. Energy Information Administration, vlastní propočty

Tabulka A.1.1: **Hrubý domácí produkt – roční**
růst ve stálých cenách v %, s výjimkou ČR sezónně očištěná data

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
								Odhad	Predikce	Predikce
Svět	5,3	5,4	2,8	-0,6	5,2	3,9	3,2	2,9	3,6	3,8
USA	2,7	1,8	-0,3	-2,8	2,5	1,8	2,8	1,8	2,7	3,1
Čína	12,7	14,2	9,6	9,2	10,4	9,3	7,7	7,8	7,4	7,2
EU28	3,5	3,2	0,3	-4,5	2,0	1,7	-0,4	0,0	1,3	1,8
EA12	3,3	2,9	0,2	-4,4	1,9	1,6	-0,6	-0,4	0,9	1,5
Německo	3,9	3,4	0,8	-5,1	3,9	3,4	0,9	0,5	1,6	1,9
Francie	2,7	2,2	-0,2	-3,1	1,6	2,0	0,0	0,2	0,9	1,4
Spojené království	2,8	3,4	-0,8	-5,2	1,7	1,1	0,3	1,8	2,3	2,4
Rakousko	3,8	3,7	0,9	-3,5	1,9	2,9	0,7	0,4	1,6	2,0
Maďarsko	3,9	0,1	0,8	-6,7	1,0	1,6	-1,7	1,1	1,9	1,8
Polsko	6,2	6,8	5,0	1,6	3,9	4,5	2,0	1,4	2,1	2,7
Slovensko	8,3	10,5	5,8	-4,9	4,4	3,0	1,8	0,8	2,1	2,8
Česká republika	7,0	5,7	3,1	-4,5	2,5	1,8	-1,0	-1,4	1,4	2,0

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, MMF, NBS China, vlastní propočty

Graf A.1.4: **Hrubý domácí produkt**
růst proti předchozímu roku v %, sezónně očištěná data

Zdroj dat: Eurostat, MMF, vlastní propočty

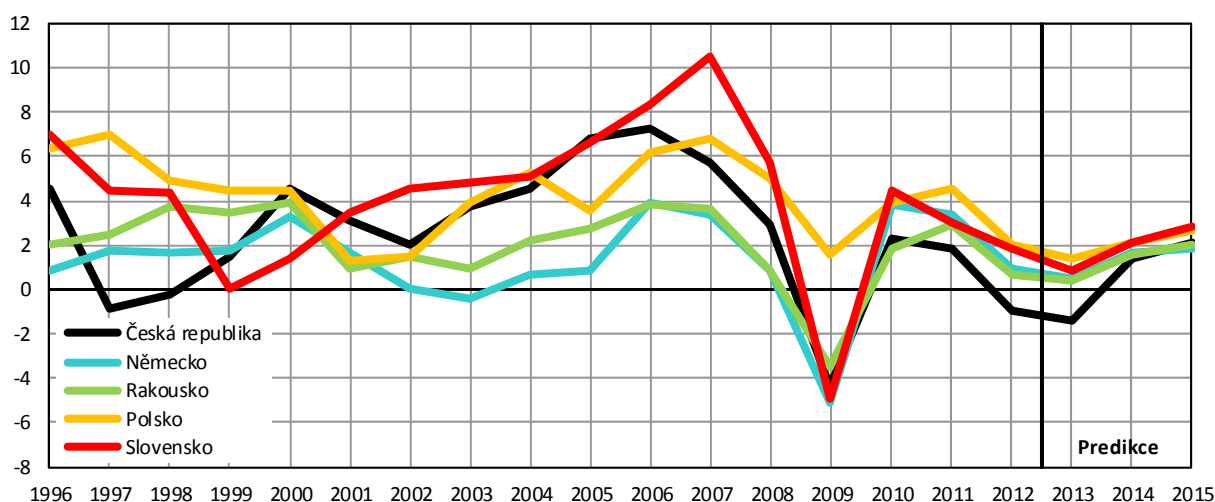
Pozn.: Rozvojové země (celkem 154 států) podle členění používaného MMF.

Tabulka A.1.2: **Hrubý domácí produkt – čtvrtletní**
růst ve stálých cenách v %, sezónně očištěná data

		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
					<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
USA	mezičtvrtletní	0,3	0,6	0,9	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8
	meziroční	1,3	1,6	1,8	2,3	2,6	2,7	2,5	2,8
Čína	mezičtvrtletní	1,6	1,9	2,2	1,8	1,7	1,8	1,6	1,6
	meziroční	7,8	7,8	7,9	7,7	7,8	7,7	7,1	6,9
EU28	mezičtvrtletní	-0,1	0,4	0,2	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5
	meziroční	-0,8	-0,1	0,1	0,7	1,1	1,1	1,3	1,6
EA12	mezičtvrtletní	-0,2	0,3	0,1	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3
	meziroční	-1,2	-0,6	-0,4	0,4	0,8	0,8	1,0	1,1
Německo	mezičtvrtletní	0,0	0,7	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,4
	meziroční	-0,3	0,5	0,6	1,3	1,8	1,4	1,6	1,7
Francie	mezičtvrtletní	-0,1	0,6	-0,1	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2
	meziroční	-0,4	0,5	0,2	0,7	0,9	0,6	1,0	0,9
Spojené království	mezičtvrtletní	0,5	0,8	0,8	0,4	0,6	0,6	0,5	0,5
	meziroční	0,7	2,0	1,9	2,5	2,6	2,4	2,1	2,2
Rakousko	mezičtvrtletní	0,1	0,0	0,2	0,5	0,4	0,4	0,6	0,5
	meziroční	0,3	0,1	0,2	0,8	1,1	1,5	1,9	1,9
Maďarsko	mezičtvrtletní	0,9	0,4	0,9	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5
	meziroční	-0,3	0,5	1,6	2,6	2,1	2,1	1,7	1,8
Polsko	mezičtvrtletní	0,3	0,5	0,6	0,4	0,5	0,5	0,6	0,7
	meziroční	0,8	1,2	1,7	1,8	2,0	2,0	2,0	2,3
Slovensko	mezičtvrtletní	0,2	0,3	0,2	0,4	0,5	0,7	0,8	0,8
	meziroční	0,7	0,7	0,7	1,1	1,4	1,8	2,4	2,8
Česká republika	mezičtvrtletní	-1,3	0,3	0,2	0,5	0,0	0,5	0,5	0,6
	meziroční	-2,3	-1,7	-1,2	-0,4	1,0	1,2	1,6	1,7

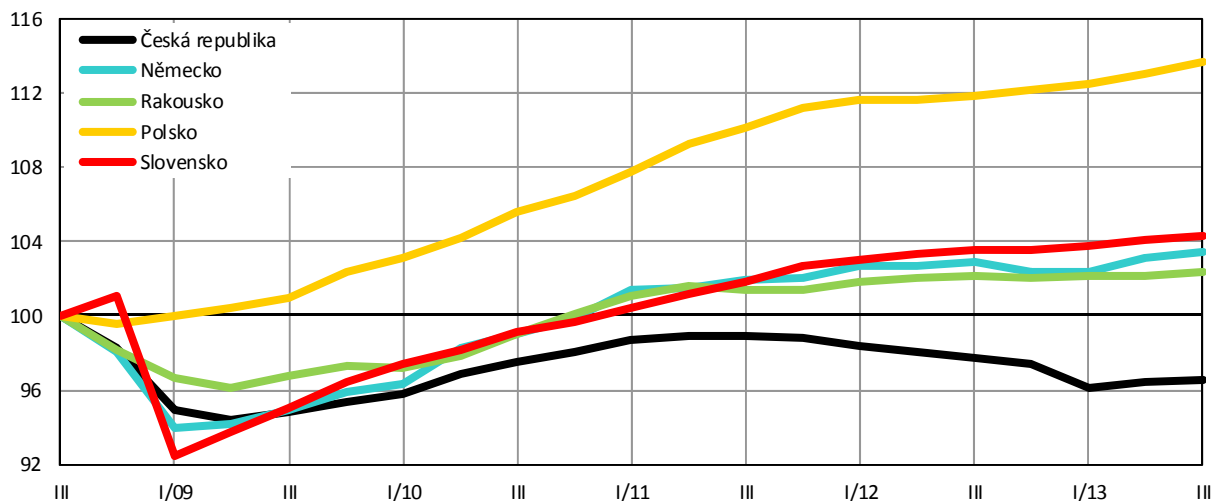
Zdroj dat: Eurostat, NBS China, vlastní propočty

Graf A.1.5: **Hrubý domácí produkt – ČR a sousední státy**
růst proti předchozímu roku v %, sezónně očištěná data

Zdroj dat: Eurostat, vlastní propočty

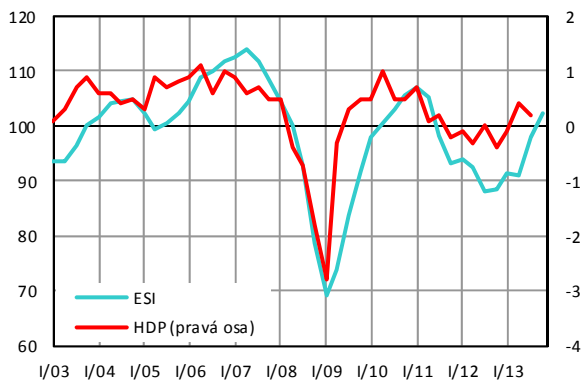
Graf A.1.6: Hrubý domácí produkt – ČR a sousední státy
Q3 2008 = 100, sezónně očištěná data

Zdroj dat: Eurostat, vlastní propočty

Graf A.1.7: Souhrnný indikátor důvěry a růst HDP v EU

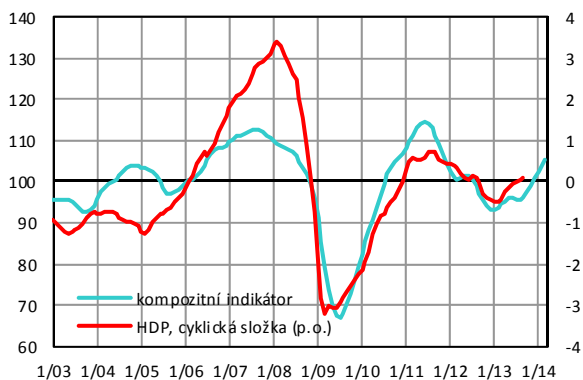
čtvrtletní průměr indikátoru, mezičtvrtletní růst v %, sezónně očištěná data

Zdroj dat: EK, Eurostat

Graf A.1.9: Kompozitní předstihový indikátor EU28

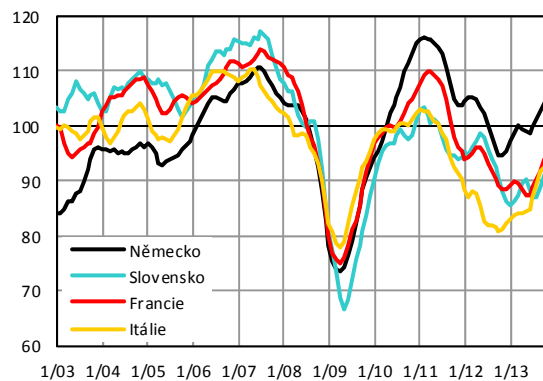
měsíční data, průměr 2005 = 100, cyklická složka v % trendu HDP

Zdroj dat: EK, Eurostat, vlastní propočty

Graf A.1.8: Souhrnný indikátor důvěry ESI vybraných obchodních partnerů ČR

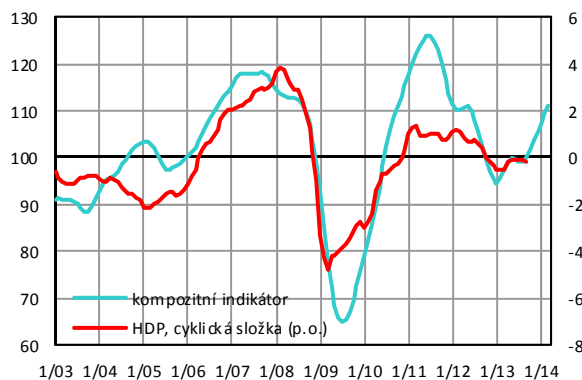
3měsíční klouzavé průměry

Zdroj dat: EK

Graf A.1.10: Kompozitní předstihový indikátor Německa

měsíční data, průměr 2005 = 100, cyklická složka v % trendu HDP

Zdroj dat: EK, Eurostat, vlastní propočty

Tabulka A.1.3: Světové ceny vybraných komodit – roční
ceny okamžitého dodání

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
		Predikce									Predikce
Ropa Brent	USD/barel	65,1	72,4	96,9	61,5	79,6	111,3	111,6	108,6	104	101
	růst v %	19,6	11,1	34,0	-36,5	29,3	39,9	0,3	-2,6	-4,0	-3,6
Index v CZK	2005=100	112,5	111,5	123,9	88,4	116,1	150,4	167,0	162,5	161	155
	růst v %	12,5	-0,9	11,1	-28,6	31,4	29,5	11,0	-2,7	-1,0	-3,9
Pšenice	USD/t	191,7	255,2	325,9	223,4	223,7	316,2	313,3	312,2	242	250
	růst v %	25,8	33,1	27,7	-31,5	0,1	41,4	-0,9	-0,3	-22,3	3,3
Index v CZK	2005=100	118,3	140,2	150,7	117,1	116,4	152,8	168,1	167,2	134	138
	růst v %	18,3	18,4	7,5	-22,3	-0,6	31,3	10,0	-0,5	-19,9	3,0

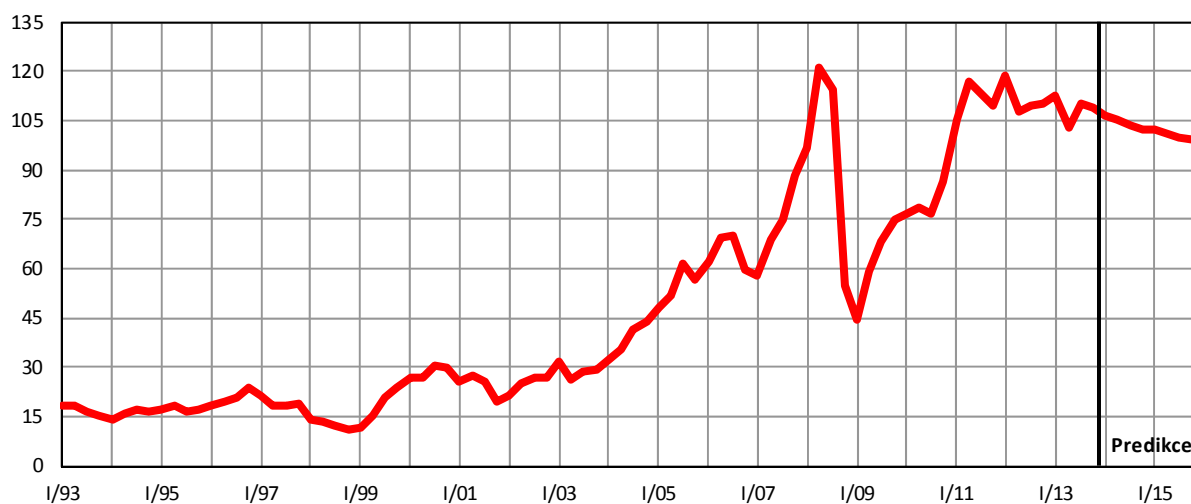
Zdroj dat: MMF, U. S. Energy Information Administration, vlastní propočty

Tabulka A.1.4: Světové ceny vybraných komodit – čtvrtletní
ceny okamžitého dodání

		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Predikce				Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
Ropa Brent	USD/barel	112,4	102,6	110,2	109,2	107	105	104	102
	růst v %	-5,3	-4,8	0,5	-0,8	-5,3	2,4	-6,1	-6,6
Index v CZK	2005=100	166,6	155,1	164,5	163,7	164	162	160	157
	růst v %	-4,1	-4,6	-2,2	0,1	-1,3	4,5	-2,9	-3,8
Pšenice	USD/t	321,4	313,8	305,9	307,8	239	241	242	248
	růst v %	15,3	16,7	-12,5	-13,5	-25,6	-23,1	-20,9	-19,5
Index v CZK	2005=100	170,5	169,9	163,4	165,1	132	133	134	137
	růst v %	16,7	17,0	-14,9	-12,7	-22,5	-21,5	-18,2	-17,1

Zdroj dat: MMF, U. S. Energy Information Administration, vlastní propočty

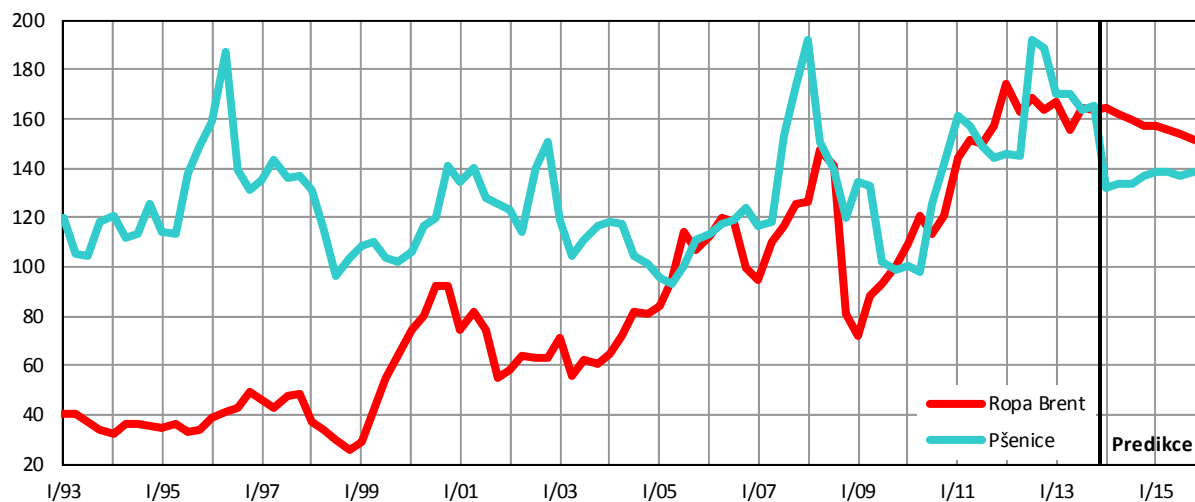
Graf A.1.11: Dolarová cena ropy
USD/barel

Zdroj dat: U. S. Energy Information Administration, vlastní propočty

Graf A.1.12: Korunové indexy světových cen vybraných komodit

index 2005 = 100

Zdroj dat: MMF, U. S. Energy Information Administration, vlastní propočty

A.2 Fiskální politika

Podle aktuálních odhadů Ministerstva financí dosáhlo hospodaření vládního sektoru za rok 2013 schodku ve výši 2,5 % HDP. V porovnání s deficitem z roku 2012, očištěným o jednorázové operace v podobě finančních kompenzací církvím a náboženským společnostem a korekcí prostředků z EU, se jedná o mírné zlepšení, a to i přes relativně výrazné prohloubení záporné produkční mezery v minulém roce. Z toho vyplývá, že po očištění o vliv cyklu a jednorázových či přechodných operací bylo meziroční zlepšení hospodaření vládního sektoru ještě výraznější. Díky fiskálnímu úsilí ve výši 0,7 p. b. dosáhlo strukturální saldo -1,2 % HDP, a téměř se tak dostalo na úroveň střednědobého rozpočtového cíle pro ČR (strukturální saldo ve výši -1 % HDP).

Ke změnám v odhadu došlo na příjmové i výdajové straně. Především inkaso daně z přidané hodnoty je očekáváno vyšší, neboť se projevila opatření proti daňovým únikům (včetně zavedení povinných kaucí a registrační povinnosti pro obchodníky s pohonnými hmotami), která byla přijata počátkem minulého roku. U ostatních daní byly změny méně patrné a z nemalé části se navzájem kompenzovaly. Za zmínku stojí pouze horší hotovostní výnos spotřebních daní (hlavně u daně z minerálních olejů), a příznivější vývoj příspěvků na sociální zabezpečení. V současné době se i u daňových příjmů jedná stále pouze o odhad, protože pro aktuální výnos roku 2013 je důležité inkaso v prvních měsících roku 2014, v případě daně z příjmu právnických osob je podstatných dokonce měsíců osm. Vzhledem k současné ekonomické situaci v ČR i v zahraničí neočekáváme negativní překvapení v inkasu daní ani počátkem tohoto roku a rizika odhadu daňových příjmů spatřujeme vychýlená spíše v pozitivním směru.

Na výdajové straně byl nižší objem vyplacených sociálních dávek, zejména u dávek důchodového pojištění. Nedůchodové sociální dávky, jako příspěvky na živobytí, nemocenské, doplatek na bydlení či příspěvek na péči, se v sumě meziročně zvýšily o téměř 10 %. Ostatní sociální dávky se pak vyvíjely v souladu s očekávanými. Menší úspory na výdajové straně lze také očekávat u bývalého Fondu národního majetku,

který vyplatil nižší výdaje na odstraňování ekologických škod. Mírnou úsporu očekáváme rovněž u nákladů na financování státního dluhu, které se i přes relativně nízký předpoklad v listopadovém Fiskálním výhledu podařilo ještě o něco snížit.

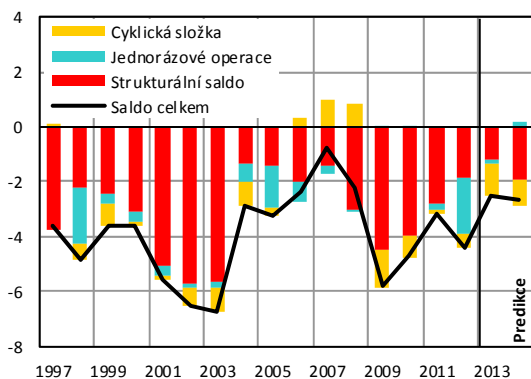
Na základě hotovostního výsledku státního rozpočtu v roce 2013 a údajů ze čtvrtletních národních účtů sektoru vládních institucí za první tři čtvrtletí roku 2013 lze očekávat, že v roce 2013 pokles vládních investic pokračoval. Za poklesem by měly stát především investice placené z fondů EU, kde největší měrou působí pomalejší čerpání operačního programu Doprava. Celková úspora pro saldo vládního sektoru v metodice ESA 95 je ovšem jen ve výši národního financování, které lze odhadnout maximálně na jednotky miliard.

V odhadu je počítáno s prodejem emisních povolenek ve výši 2,2 mld. Kč, odhad neuznaných refundací prostředků z EU je zohledněn ve výši 1,2 mld. Kč. V hospodaření není zahrnut příjem z aukčního prodeje licencí kmitočtových pásem mobilním operátorům, který je představuje příjem až roku 2014. Celkově je odhad minulého roku konstruován jako konzervativní. Deficit ve výši 2,5 % HDP lze proto brát jako horní mez, nad kterou by se výsledek s největší pravděpodobností neměl dostat. Pozitivní rizika lze očekávat zvláště u daňových příjmů a u tvorby hrubého fixního kapitálu.

Pro rok 2014 snižujeme predikci deficitu sektoru vládních institucí z 2,9 % HDP na 2,7 % HDP. Změna je dána vyšší aktuální úrovní daní, převážně u daně z přidané hodnoty (viz výše), v roce 2013 a dále vyšším očekávaným nominálním HDP pro rok 2014. V rámci diskrečních opatření nedochází v roce 2014 k významným změnám, opatření na příjmové a výdajové straně se víceméně eliminují s čistým kladným efektem 0,2 % HDP (bližší informace lze nalézt v listopadovém Fiskálním výhledu ČR). Zpřesnění predikce pro rok 2014 stejně jako zveřejnění předběžné skutečnosti roku 2013 proběhne v rámci Notifikace vládního deficitu a dluhu k 1. dubnu 2014.

Graf A.2.1: Dekompozice salda vládního sektoru

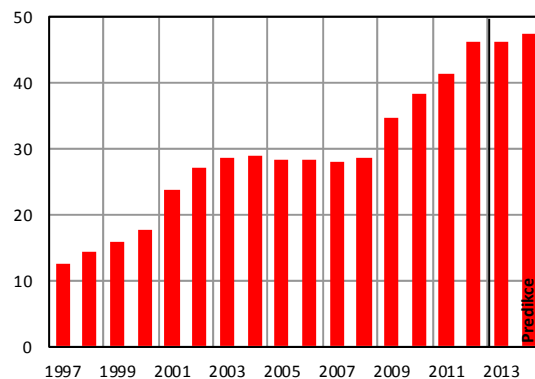
v % HDP

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf A.2.2: Dluh vládního sektoru

v % HDP

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka A.2.1: Saldo a dluh

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
		Odhad									Predikce
Saldo vládního sektoru ¹⁾	% HDP	-3,2	-2,4	-0,7	-2,2	-5,8	-4,7	-3,2	-4,4	-2,5	-2,7
	mld. Kč	-101	-80	-27	-86	-218	-179	-122	-170	-96	-107
Cyklická složka salda	% HDP	-0,3	0,4	1,0	0,9	-1,4	-0,8	-0,2	-0,5	-1,1	-0,9
Cyklicky očištěné saldo	% HDP	-2,9	-2,7	-1,7	-3,1	-4,4	-3,9	-3,0	-3,9	-1,3	-1,8
Jednorázové operace	% HDP	-1,5	-0,7	-0,3	-0,1	0,0	0,0	-0,2	-2,1	-0,2	0,2
Strukturální saldo	% HDP	-1,4	-2,0	-1,4	-3,0	-4,5	-4,0	-2,8	-1,8	-1,2	-1,9
Fiskální úsilí ²⁾	proc. body	-0,1	-0,6	0,6	-1,6	-1,5	0,5	1,2	1,0	0,7	-0,8
Úroky	% HDP	1,1	1,1	1,1	1,0	1,3	1,3	1,4	1,5	1,4	1,4
Primární saldo	% HDP	-2,2	-1,3	0,4	-1,2	-4,5	-3,4	-1,8	-3,0	-1,1	-1,3
Primární cyklicky očištěné saldo	% HDP	-1,8	-1,7	-0,6	-2,1	-3,2	-2,6	-1,6	-2,4	0,1	-0,3
Dluh vládního sektoru	% HDP	28,4	28,3	27,9	28,7	34,6	38,4	41,4	46,2	46,3	47,6
	mld. Kč	885	948	1 023	1 104	1 299	1 454	1 583	1 775	1 786	1 891
Změna dluhové kvóty	proc. body	-0,5	-0,1	-0,3	0,8	5,9	3,8	3,0	4,8	0,2	1,3

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Pozn.: Vládní dluh je definován následujícími finančními instrumenty: oběživo a depozita, emitované cenné papíry jiné než účasti s vyloučením finančních derivátů a úvěry (půjčky). Vládní dluh je vyjádřen v nominální hodnotě, která je považována za ekvivalent jmenovité hodnoty (face value). Vládní dluh je konsolidován, tzn. závazky odpovídající finančním aktivům jiných subjektů v subsektoru, resp. sektoru vládních institucí jsou vyloučeny.

¹⁾ Čisté půjčky (+)/výpůjčky (-) sektoru vládních institucí včetně úrokových derivátů.

²⁾ Meziroční změna strukturálního salda.

A.3 Měnová politika, finanční sektor a směnné kurzy

Měnová politika

V listopadu 2012 snížila ČNB limitní úrokovou sazbu pro **2T** (dvoutýdenní) **repo operace** na 0,05 %, čímž hlavní nástroj měnové politiky dosáhl nejen historického, ale především technického minima. Přesto však v důsledku hospodářského útlumu, vývoje na trhu práce a dalších faktorů (např. ceny komodit) docházelo k pokračování deflace. Měnověpolitická inflace, tj. inflace očištěná o primární dopady změn nepřímých daní, v říjnu 2013 dosáhla pouze 0,1 %. S cílem zamezit dlouhodobému podstřelování inflačního cíle a urychlit návrat do situace, kdy opět bude moci využívat svůj standardní nástroj, Bankovní rada ČNB 7. listopadu 2013 rozhodla o používání měnového kurzu jako dalšího nástroje monetární politiky. Devizové intervence proti koruně, jejichž cílem je udržet měnový kurz koruny vůči euru poblíž hladiny 27 CZK/EUR, přitom budou podle sdělení ČNB prováděny v takovém objemu a tak dlouho, jak bude pro plnění inflačního cíle třeba. Domníváme se přitom, že devizové intervence ovlivní inflaci takřka výhradně prostřednictvím tzv. přímého kanálu, tj. přes dovozní ceny.

V této predikci byl přijat technický předpoklad, že od devizových intervencí ČNB ustoupí v polovině roku 2015. Co se dosavadního objemu devizových intervencí týče, můžeme na něj usuzovat ze statistiky devizových obchodů ČNB. Z ní je patrné, že v listopadu 2013 ČNB nakoupila devizy za 7,5 mld. eur.

Finanční sektor a úrokové sazby

V průměru za 4. čtvrtletí 2013 dosáhla **3M** (tříměsíční) sazba **PRIBOR** 0,41 % (proti 0,5 %). Odchylka proti predikci byla dána zejména změnou instrumentária měnové politiky. Potvrdilo se tak, že měnověpolitické úrokové sazby přetrvávají blízko nuly po delší období. Pro rok 2014 predikujeme průměrnou hodnotu 0,4 % (proti 0,5 %), setrvání na této hodnotě očekáváme i v roce 2015.

Dlouhodobé úrokové sazby by díky bezproblémovému fiskálnímu vývoji měly zůstat na nízké úrovni. Lze však očekávat jejich postupné mírné zvyšování. Rating ČR je stabilně na dobré investiční úrovni – Standard & Poor's

AA–, Moody's A1, Fitch Ratings A+ (u všech je nadále stabilní výhled). **Výnos do splatnosti 10R státních dluhopisů** (pro konvergenční účely) ve 4. čtvrtletí 2013 dosáhl 2,3 %, za celý rok 2013 v průměru 2,1 % (v souladu s predikcí). V roce 2014 by se výnosy mohly mírně zvýšit na 2,4 % (beze změny), v roce 2015 pak dále na 2,5 %.

ČNB v lednu 2014 provedla další šetření o úvěrových podmínkách a standardech bank. Vyplývá z něj, že se úvěrové standardy ve 4. čtvrtletí 2013 u žádného sektoru úvěrového trhu nezměnily. Pro 1. čtvrtletí 2014 se očekávalo zpřísnění standardů u spotřebitelských úvěrů. U úvěrů na bydlení a u úvěrů nefinančním podnikům se změna neočekávala. V listopadu 2013 ČNB též provedla zátěžové testy českých bank, které opět prokázaly dostatečnou odolnost bankovního sektoru proti vnějším šokům.

Klientské úrokové sazby v souvislosti s vývojem primárních úrokových sazeb stagnují či se velmi pomalu snižují. Úrokové sazby z vkladů ve 3. čtvrtletí 2013 stagnovaly (1,0 % u vkladů domácností, resp. 0,4 % u vkladů firem). Sazby z úvěrů domácnostem a firmám se nepatrně snížily (viz tabulka A.3.2). Tempo zadlužování domácností odpovídá ekonomickému vývoji a je nadále nízké. Růst celkových úvěrů domácnostem je tažen zejména úvěry na bydlení. Objem úvěrů na spotřebu v posledním období roste, nicméně vzhledem k nepříliš příznivé ekonomické situaci domácností jen velmi slabě. Úvěry nefinančním podnikům v posledním období zaznamenávají pokles, což odpovídá přetrvávající slabé investiční aktivitě.

Situace ohledně úvěrů v selhání je i přes dozvuky ekonomické recese stabilizovaná. Jejich podíl dosáhl ve 3. čtvrtletí 2013 u domácností 5,1 % (meziročně o 0,1 p. b. méně), u nefinančních podniků pak 7,4 % (meziročně o 0,2 p. b. méně).

Index pražské burzy PX se na konci prosince 2013 pohyboval těsně pod úrovní 1000 bodů, což představuje přibližně o 5 % nižší hodnotu oproti shodnému období roku 2012 (většina světových akciových indexů však v roce 2013 posílila).

Směnné kurzy

Směnný kurz koruny vůči euru se v uplynulých dvou letech pohyboval v rozpětí mezi 24,7 a 25,9 CZK/EUR s tendencí k oslabování. V roce 2012 oslabil kurz v průměru o 2,2 %, v roce 2013 o 3,2 %.

K prudké změně došlo 7. listopadu 2013, kdy ČNB oznámila, že bude udržovat kurz v blízkosti úrovně 27 CZK/EUR. Po několika dnech se kurz ustálil a pohybuje se v koridoru 27,20–27,75 CZK/EUR bez výrazných výkyvů.

Ke specifikaci odhadu budoucí úrovně kurzu musely být přijaty arbitrární předpoklady ohledně termínu ukončení používání tohoto mimořádného nástroje a ústupové strategie. Na základě dostupných informací jsme zvolili technický předpoklad stability kurzu na hladině 27,25 CZK/EUR pro období do konce 2. čtvrtletí 2015. Poté by koruna měla proti euru znovu začít posilovat, avšak mírnějším tempem než odpovídá dlouhodobému trendu.

Tabulka A.3.1: Úrokové sazby, vklady a úvěry – roční

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
		<i>Predikce Predikce</i>									
Repo 2T ČNB (konec období)	<i>v % p.a.</i>	2,50	3,50	2,25	1,00	0,75	0,75	0,05	0,05	.	.
Hlavní refinanční sazba ECB (konec období)	<i>v % p.a.</i>	3,50	4,00	2,50	1,00	1,00	1,00	0,75	0,25	.	.
Hlavní refinanční sazba Fed (konec období)	<i>v % p.a.</i>	5,25	4,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	.	.
PRIBOR 3M	<i>v % p.a.</i>	2,30	3,09	4,04	2,19	1,31	1,19	1,00	0,46	0,4	0,4
Dlouhodobé úrokové sazby¹⁾	<i>v % p.a.</i>	3,78	4,28	4,55	4,67	3,71	3,71	2,80	2,13	2,4	2,5
Domácnosti – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)											
– úrokové sazby z úvěrů	<i>v % p.a.</i>	6,93	6,63	6,81	7,00	7,00	6,83	6,46	.	.	.
– úvěry	<i>růst v %</i>	32,1	31,7	28,9	16,3	8,7	6,5	4,9	.	.	.
– úvěry (bez úvěrů na bydlení)	<i>růst v %</i>	28,3	27,3	25,3	19,1	8,3	6,8	1,4	.	.	.
– vklady	<i>růst v %</i>	7,3	10,6	9,4	10,5	5,4	5,0	4,7	.	.	.
– podíl úvěrů v selhání	<i>v %</i>	3,7	3,2	3,0	3,7	4,8	5,3	5,2	.	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům	<i>v %</i>	40	48	57	60	61	62	65	.	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	<i>v %</i>	99	99	94	89	90	90	87	.	.	.
Nefinanční podniky – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)											
– úrokové sazby z úvěrů	<i>v % p.a.</i>	4,29	4,85	5,59	4,58	4,10	3,93	3,69	.	.	.
– úvěry	<i>růst v %</i>	13,9	16,7	17,5	0,2	-6,5	3,3	2,5	.	.	.
– vklady	<i>růst v %</i>	10,9	13,2	5,3	-1,7	4,8	0,9	8,2	.	.	.
– podíl úvěrů v selhání	<i>v %</i>	4,5	3,8	3,6	6,2	8,6	8,5	7,7	.	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům	<i>v %</i>	117	120	134	137	123	126	122	.	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	<i>v %</i>	292	296	315	315	294	286	273	.	.	.

Zdroj dat: ČNB, ECB, Fed, vlastní propočty

¹⁾ Výnos 10letých státních dluhopisů pro konvergenční účely

Tabulka A.3.2: Úrokové sazby, vklady a úvěry – čtvrtletní

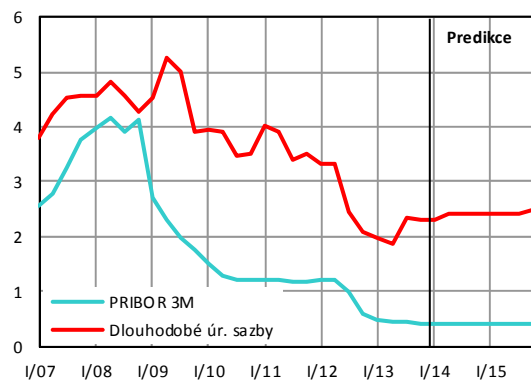
		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1 <i>Predikce</i>	Q2 <i>Predikce</i>	Q3 <i>Predikce</i>	Q4 <i>Predikce</i>
Repo 2T ČNB (<i>konec období</i>)	<i>v % p.a.</i>	0,05	0,05	0,05	0,05	.	.	.	.
Hlavní refinanční sazba ECB (<i>konec období</i>)	<i>v % p.a.</i>	0,75	0,50	0,50	0,25	.	.	.	.
Hlavní refinanční sazba Fed (<i>konec období</i>)	<i>v % p.a.</i>	0,25	0,25	0,25	0,25	.	.	.	.
PRIBOR 3M	<i>v % p.a.</i>	0,50	0,46	0,46	0,41	0,4	0,4	0,4	0,4
Dlouhodobé úrokové sazby ¹⁾	<i>v % p.a.</i>	1,98	1,88	2,35	2,31	2,3	2,4	2,4	2,4
Domácnosti – MFI (<i>ČR, není-li uvedeno jinak</i>)									
– úrokové sazby z úvěrů	<i>v % p.a.</i>	6,21	6,09	5,96	.	.	.	.	.
– úvěry	<i>růst v %</i>	3,7	3,9	4,1	.	.	.	.	.
– úvěry (bez úvěrů na bydlení)	<i>růst v %</i>	-0,4	0,1	0,7	.	.	.	.	.
– vklady	<i>růst v %</i>	4,2	3,6	2,7	.	.	.	.	.
– podíl úvěrů v selhání	<i>v %</i>	5,2	5,2	5,1	.	.	.	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům	<i>v %</i>	64	65	66	.	.	.	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	<i>v %</i>	85	84	84	.	.	.	.	.
Nefinanční podniky – MFI (<i>ČR, není-li uvedeno jinak</i>)									
– úrokové sazby z úvěrů	<i>v % p.a.</i>	3,27	3,23	3,17	.	.	.	.	.
– úvěry	<i>růst v %</i>	2,3	0,2	-1,2	.	.	.	.	.
– vklady	<i>růst v %</i>	4,8	1,9	4,7	.	.	.	.	.
– podíl úvěrů v selhání	<i>v %</i>	7,4	7,6	7,4	.	.	.	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům	<i>v %</i>	119	119	117	.	.	.	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	<i>v %</i>	256	252	245	.	.	.	.	.

Zdroj dat: ČNB, ECB, Fed, vlastní propočty

¹⁾ Výnos 10letých státních dluhopisů pro konvergenční účely

Graf A.3.1: Úrokové sazby

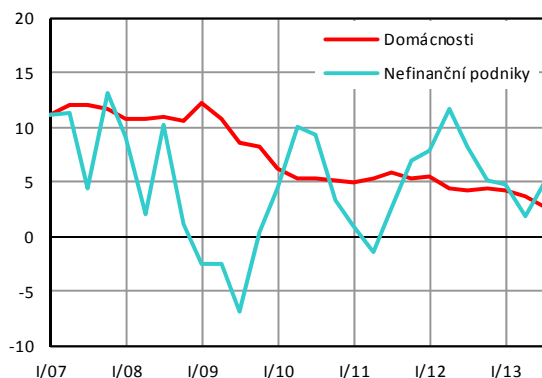
v % p. a.

Zdroj dat: ČNB, vlastní propočty

Graf A.3.3: Vklady

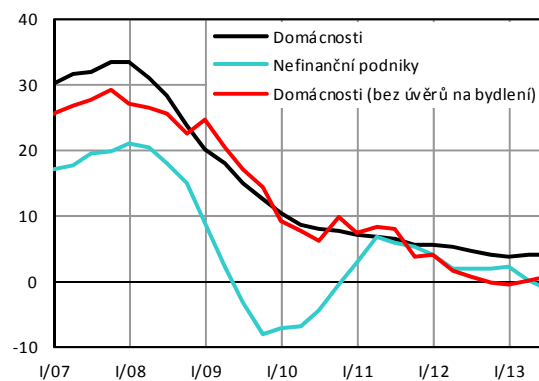
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČNB, vlastní propočty

Graf A.3.2: Úvěry

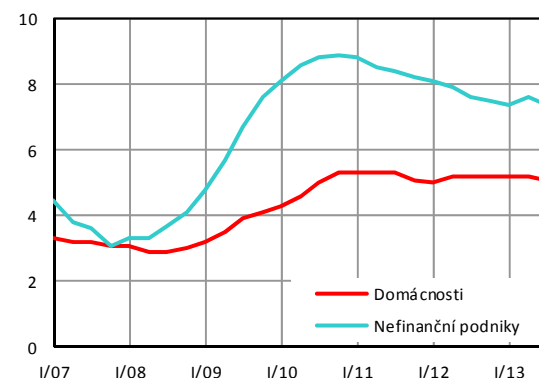
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČNB, vlastní propočty

Graf A.3.4: Úvěry v selhání

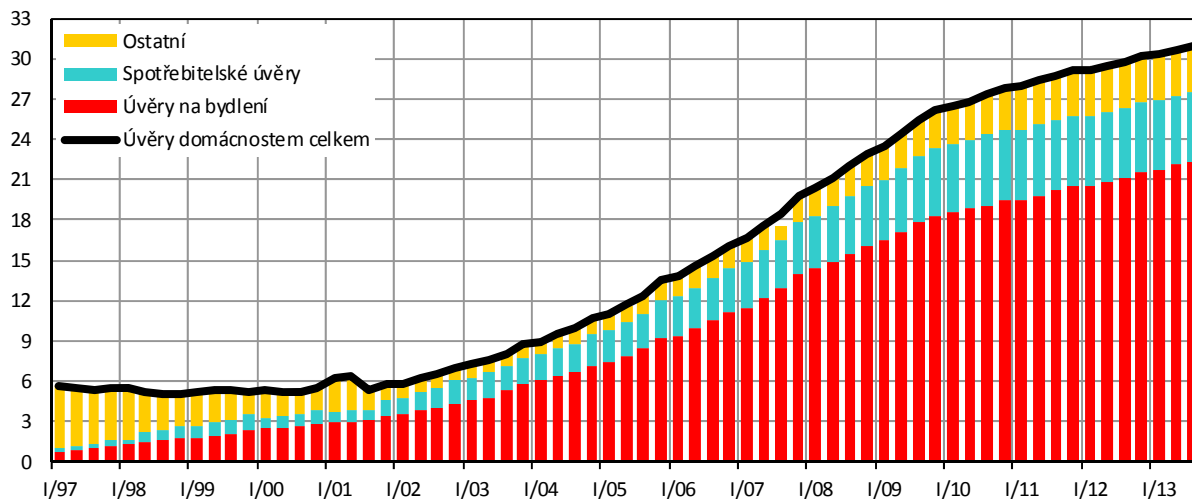
podíl úvěrů v selhání na celkových úvěrech, v %

Zdroj dat: ČNB, vlastní propočty

Graf A.3.5: Poměr bankovních úvěrů domácnostem k HDP

z ročních klouzavých úhrnů, v %

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka A.3.3: **Směnné kurzy – roční**

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
							Odhad	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Nominální směnné kurzy:											
CZK / EUR	<i>roční průměr</i>	24,96	26,45	25,29	24,59	25,14	25,98	27,3	27,2	26,8	26,4
	<i>zhodnocení v %</i>	11,3	-5,6	4,6	2,8	-2,2	-3,2	-4,7	0,3	1,4	1,5
CZK / USD	<i>roční průměr</i>	17,06	19,06	19,11	17,69	19,59	19,57	20,2	20,1	19,9	19,6
	<i>zhodnocení v %</i>	19,0	-10,5	-0,3	8,0	-9,7	0,1	-3,1	0,3	1,4	1,5
Nominální efektivní směnný kurz ¹⁾	<i>průměr 2010=100</i>	101,2	98,0	100,0	103,1	99,5	97	93	93	95	96
	<i>zhodnocení v %</i>	11,7	-3,2	2,1	3,1	-3,5	-2,2	-4,3	0,3	1,4	1,5
Reálný směnný kurz vůči EA12 ²⁾	<i>průměr 2010=100</i>	102,4	97,9	100,0	100,7	98,8	96	92	92	93	94
	<i>zhodnocení v %</i>	11,3	-4,4	2,1	0,7	-1,9	-3,1	-4,3	0,3	0,8	1,5
Reálný efektivní směnný kurz ³⁾	<i>průměr 2010=100</i>	102,2	98,1	100,0	102,4	100,1	.	.	.	.	.
	<i>(Eurostat, deflováno CPI, vůči 37 zemím) zhodnocení v %</i>	15,1	-4,0	2,0	2,4	-2,2	.	.	.	.	.

Zdroj dat: ČNB, Eurostat, vlastní propočty

¹⁾ Index agregující směnné kurzy na základě vah zahraničního obchodu.

²⁾ Index popisuje meziroční reálné zhodnocení CZK proti EUR, deflováno deflátory HDP.

³⁾ Index propočítávaný Eurostatem, součást analýzy a hodnocení makroekonomických nerovnováh Evropskou komisí.

Tabulka A.3.4: **Směnné kurzy – čtvrtletní**

		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
					Odhad	Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
Nominální směnné kurzy:									
CZK / EUR	<i>průměr čtvrtletí</i>	25,57	25,83	25,85	26,66	27,3	27,3	27,3	27,3
	<i>zhodnocení v %</i>	-1,9	-2,2	-3,0	-5,6	-6,2	-5,2	-5,1	-2,2
CZK / USD	<i>průměr čtvrtletí</i>	19,37	19,78	19,52	19,59	20,2	20,2	20,2	20,2
	<i>zhodnocení v %</i>	-1,2	-0,3	2,8	-0,9	-4,0	-2,0	-3,3	-2,9
Nominální efektivní směnný kurz ¹⁾	<i>průměr 2010=100</i>	98,4	97,6	98,0	95	93	93	93	93
	<i>zhodnocení v %</i>	-1,7	-1,7	-1,3	-4,0	-5,4	-4,6	-4,9	-2,3
Reálný směnný kurz vůči EA12 ²⁾	<i>průměr 2010=100</i>	96,9	96,3	96,1	94	91	91	92	92
	<i>zhodnocení v %</i>	-1,6	-2,2	-2,9	-5,5	-5,7	-5,0	-4,6	-2,0
Reálný efektivní směnný kurz ³⁾	<i>průměr 2010=100</i>	99,6	98,5	.	.	.	.	.	.
	<i>(Eurostat, deflováno CPI, vůči 37 zemím) zhodnocení v %</i>	-1,7	-1,4	.	.	.	.	.	.

Zdroj dat: ČNB, Eurostat, vlastní propočty

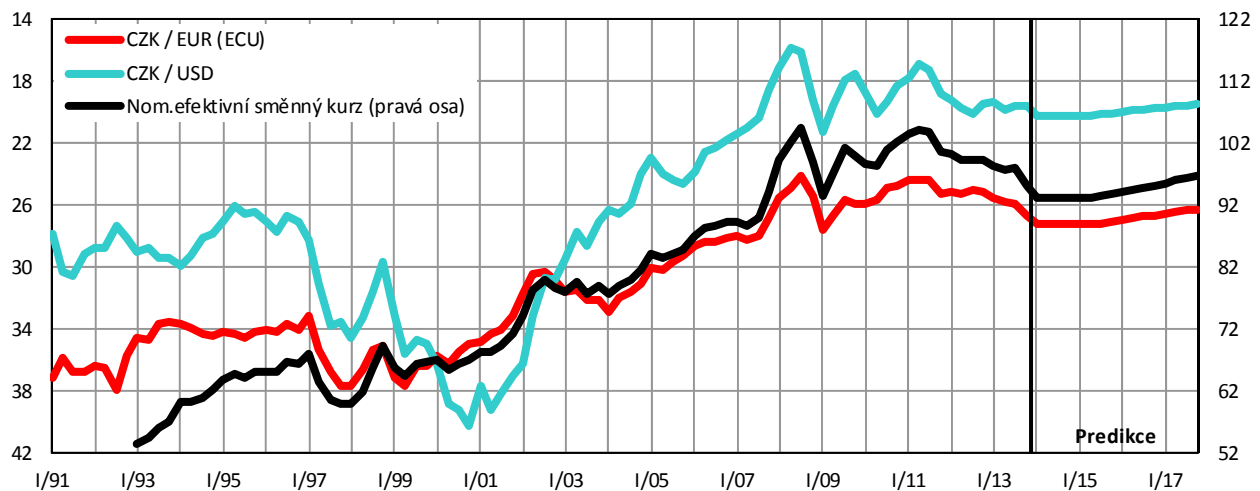
¹⁾ Index agregující směnné kurzy na základě vah zahraničního obchodu.

²⁾ Index popisuje meziroční reálné zhodnocení CZK proti EUR, deflováno deflátory HDP.

³⁾ Index propočítávaný Eurostatem, součást analýzy a hodnocení makroekonomických nerovnováh Evropskou komisí.

Graf A.3.6: Nominální směnné kurzy

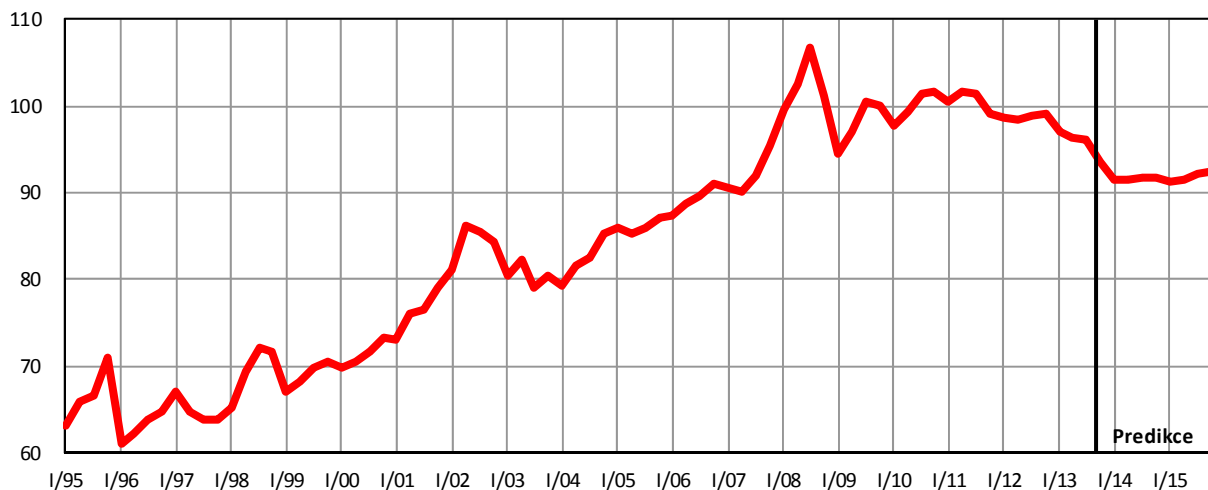
čtvrtletní průměry, průměr 2010 = 100 (pravá osa)

Zdroj dat: ČNB, vlastní propočty

Graf A.3.7: Reálný směnný kurz vůči EA12

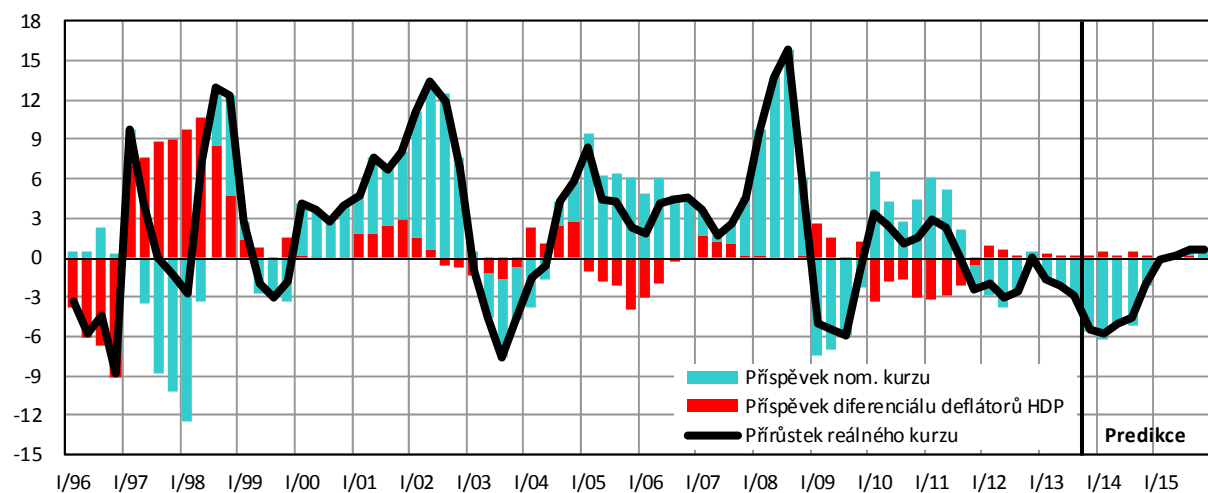
čtvrtletní průměry, deflováno deflátoři HDP, růst indexů indikuje reálné zhodnocení, průměr 2010 = 100

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Graf A.3.8: Reálný směnný kurz vůči EA12

rozklad meziročního přírůstku na příspěvek nominálního kurzu a diferencíálu deflátoři HDP, růst indikuje reálné zhodnocení, procentní body

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

A.4 Strukturální politiky

Ve dnech 25. a 26. října 2013 se uskutečnily volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. ČSSD v nich získala celkem 50 mandátů, politické hnutí ANO 47, KSČM 33, TOP 09 pak 26, ODS 16 a KDU-ČSL a hnutí Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury shodně 14 mandátů. Koaliční vláda ČSSD, hnutí ANO a KDU-ČSL byla prezidentem jmenována dne 29. ledna 2014.

Podnikatelské prostředí

Zákon o obchodních společnostech a družstvech, který upravuje skutečnosti vztahující se k jejich vzniku, zániku a správě, nabyl účinnosti dne 1. ledna 2014. Členové i bývalí členové statutárních orgánů společnosti v úpadku nyní ručí svým majetkem za splnění všech povinností společnosti, pokud tak stanoví soud. Společnost také nemůže vyplatit žádné zdroje, pokud by si tím přivodila úpadek a ohrozila věřitele. Akciové společnosti mohou nově využívat dva modely správy společnosti (formou představenstva a dozorčí rady nebo statutárního ředitele a správní rady) a jsou oprávněny vydávat více druhů akcií. V případě společností s ručením omezením může společník vlastnit více obchodních podílů a společnost má možnost vydat více druhů podílů. Zákon rovněž snížil výši základního kapitálu potřebného k založení společnosti s ručením omezeným z 200 000 Kč na 1 Kč.

Dne 1. ledna 2014 nabylo účinnosti **zákonné opatření Senátu, kterým se mění zákon o veřejných zakázkách**. Opatřením byl zrušen institut osoby se zvláštní způsobilostí a současně zvýšen limit pro veřejné zakázky malého rozsahu na 2 mil. Kč u dodávek a služeb a na 6 mil. Kč u stavebních prací. V neposlední řadě pak byl zaveden mechanismus nového či opakovaného zadávání veřejné zakázky, jejíž zadání bylo zrušeno z důvodu, že zadavateli byla doručena nebo zbyla k hodnocení pouze jedna nabídka.

Daně

Dne 1. ledna 2014 nabylo účinnosti **zákonné opatření Senátu o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva**. Zákonné opatření přineslo řadu terminologických i věcných změn a současně zavedlo potřebné změny v souvislosti se zřízením jednoho inkasního místa, přičemž jeho plné spuštění se předpokládá k 1. lednu 2015 (viz III. pilíř daňové reformy). Mezi hlavní změny patří prodloužení lhůty pro osvobození příjmů fyzických osob z prodeje cenných papírů z 6 měsíců na 3 roky a zavedení ročního limitu 100 000 Kč pro osvobození příjmů z prodeje cenných papírů, jež nejsou součástí obchodního majetku. Hranice osvobození u příjmů z příležitostných

činností nebo z příležitostného pronájmu movitých věcí, která není provozována podnikatelem, byla zvýšena z 20 000 Kč na 30 000 Kč. Příjmy nepodléhající veřejným pojistným (dohody o provedení práce) jsou nyní samostatným základem daně pro daň vybíranou srážkou podle zvláštní sazby, přičemž hranice měsíčního příjmu byla zvýšena z 5 000 Kč na 10 000 Kč. Odpočet od základu daně je umožněn i v případě pořízení výsledků výzkumu a vývoje od výzkumných organizací. Maximální limit pro odpočet darů na veřejně prospěšné účely byl u fyzických osob zvýšen na 15 % a u právnických osob pak sjednocen na 10 %.

V souvislosti s komplexní změnou soukromého práva nabylo účinnosti dne 1. ledna 2014 **zákonné opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí**, jež by mělo snížit administrativní zátěž daňových poplatníků i státu. Opatřením byly zrušeny zákon o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí při zachování zdanění úplatných převodů nemovitostí v podobě zdanění nabývání nemovitých věcí. V případě běžných transakcí na základě kupních a směnných smluv zůstal poplatníkem daně převodce, nicméně smluvním stranám bylo umožněno zvolit si poplatníkem i nabyvatele. V ostatních případech je poplatníkem nabyvatel. Opatření rovněž snížilo počet případů povinného předkládání znaleckých posudků podle oceňovacích předpisů o zjištěné ceně nemovitých věcí a celkově omezí rozsah písemností, jež budou poplatníci povinni k daňovým přiznáním přikládat.

Na základě **novely zákona o spotřebních daních**, která nabyla účinnosti dne 1. ledna 2013, se k 1. lednu 2014 zvýšila sazba spotřební daně z cigaret.

Dne 1. ledna 2015 by měl nabýt účinnosti zákon o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa, jenž je označován jako **III. pilíř daňové reformy**. Mezi hlavní změny patří opětovné zavedení mzdy jako základu daně z příjmů fyzických osob a sjednocení její sazby s daní z příjmů právnických osob na 19 %. Odvody zaměstnavatele na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění budou realizovány formou odvodu z úhrnu mezd na veřejná pojištění se sazbou ve výši 32,4 %. Sazby pojistného na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění u zaměstnanců budou sjednoceny na 6,5 %, přičemž u pojistného na sociální zabezpečení bude činit strop čtyřnásobek průměrné mzdy. Základní sleva na poplatníka ve výši 24 840 Kč bude poskytována pouze do výše čtyřnásobku průměrné mzdy. Daňová uznatelnost úroků z hypotečního úvěru bude snížena z 300 000 Kč na 80 000 Kč na domácnost. Reforma dále

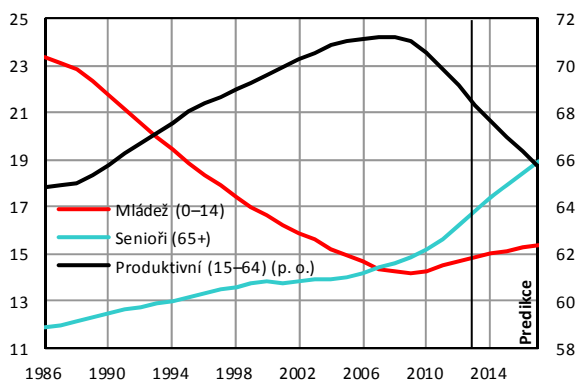
ruší některé daňové úlevy, např. zvýhodnění poskytovaná zaměstnavatelem provozujícím veřejnou dopravu osob svým zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům ve formě bezplatných nebo zlevněných jízdenek. V případě osob samostatně výdělečně činných budou sazby pojistného na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění sníženy na 6,5 %, vyměřovací základ však bude rozšířen na 100 %. Výdajové paušály zůstanou zachovány.

A.5 Demografie

V České republice žilo na počátku října 2013 celkem 10,514 mil. lidí. V průběhu roku počet obyvatel zhruba stagnoval (úbytek o 2 tis. lidí) při téměř nulovém přirozeném přírůstku i saldu migrace. Je tedy možné, že vzhledem k zastavení imigrace již ČR dosáhla **populačního vrcholu** za období po 2. světové válce, který střední varianta Demografické projekce ČSÚ 2013 situovala přibližně do roku 2017.

Graf A.5.1: Věkové skupiny

strukturní podíly v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

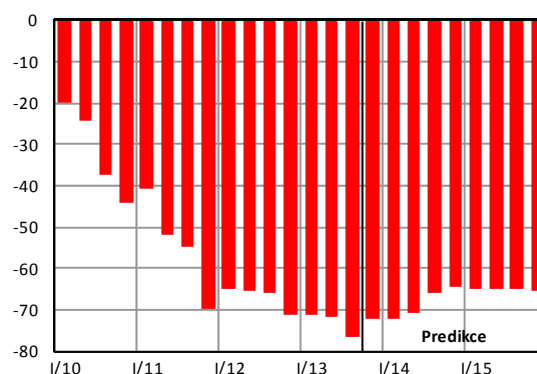
V rámci **věkové struktury** od roku 2008 razantně klesá, a nadále bude téměř jistě klesat, podíl populace ve věku 15–64 let (viz graf A.5.1). Spodní hranici této věkové kategorie totiž překračují početně velmi slabé ročníky narozené koncem devadesátých let, zatímco populačně silná generace narozená v letech po skončení 2. světové války se postupně zařazuje mezi seniory.

Trh práce

S cílem zlepšit sladění pracovního a rodinného života rodičů malých dětí a zvýšit participaci rodičů na trhu práce schválila vláda dne 2. ledna 2014 **návrh zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině**. Zákon zavádí nový typ služby spočívající v hlídání a péči o dítě od jednoho roku věku do zahájení povinné školní docházky. Poskytovatelem služby může být zaměstnavatel rodiče, církev, územní samosprávný celek, obecně prospěšná společnost, nadace či vysoká škola. Zákon by měl nabýt účinnosti dne 1. září 2014.

Graf A.5.2: Počet obyvatel ČR ve věku 15–64 let

podle VŠPS, meziroční přírůstky na čtvrtletních průměrech v tis.

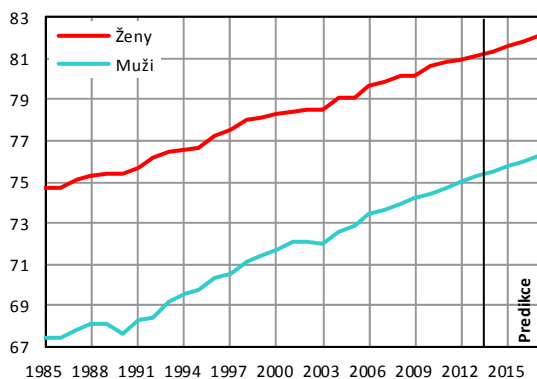

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

V absolutním vyjádření se populace v produktivním věku snižuje o cca 70 tis. lidí ročně (viz graf A.5.2), což v relativním vyjádření představuje pokles o 1,0 % ročně. Ekonomické dopady této situace jsou podrobněji popsány v kapitole B.1.

Naopak strukturní podíl **obyvatel starších 64 let** na celkové populaci na počátku roku 2013 dosáhl 16,8 % a ročně se zvyšuje o 0,5 p. b. Počet seniorů v populaci tak v důsledku demografické struktury a dalšího pokračování intenzivního procesu prodlužování střední délky života výrazně roste a v horizontu výhledu, tj. na počátku roku 2017, by se měl přiblížit hranici 2 mil. lidí.

Graf A.5.3: Střední délka života
v letech

Zdroj dat: ČSÚ

Tabulka A.5.1: Demografie
v tis. osob (není-li uvedeno jinak)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
							<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>
Počet obyvatel k 1. 1.	10 381	10 468	10 507	10 487	10 505	10 516	10 524	10 530	10 534	10 536
<i>růst v %</i>	0,9	0,8	0,4	-0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Věkové skupiny k 1. 1.:										
(0–14)	1 477	1 480	1 494	1 522	1 541	1 560	1 578	1 594	1 606	1 616
<i>růst v %</i>	-0,2	0,2	1,0	1,8	1,3	1,2	1,1	1,0	0,8	0,6
(15–64)	7 391	7 431	7 414	7 328	7 263	7 188	7 118	7 053	6 988	6 923
<i>růst v %</i>	0,9	0,5	-0,2	-1,2	-0,9	-1,0	-1,0	-0,9	-0,9	-0,9
(65 a více)	1 513	1 556	1 599	1 637	1 701	1 768	1 828	1 882	1 939	1 997
<i>růst v %</i>	2,1	2,9	2,7	2,4	3,9	3,9	3,4	3,0	3,0	3,0
Starobní důchodci k 1. 1. ¹⁾	2 061	2 102	2 147	2 260	2 340	2 341	2 345	2 371	2 398	2 421
<i>růst v %</i>	1,8	2,0	2,1	.	3,5	0,1	0,2	1,1	1,2	1,0
Míry závislosti k 1. 1. (v %):										
Demografická ²⁾	20,5	20,9	21,6	22,3	23,4	24,6	25,7	26,7	27,8	28,9
Podle platné legislativy ³⁾	35,9	36,1	36,6	37,4	37,8	38,3	38,8	39,3	39,9	40,5
Efektivní míra závislosti ⁴⁾	41,5	41,8	43,6	45,9	47,9	47,6	47,4	47,9	48,3	48,7
Úhrnná plodnost ⁵⁾	1,497	1,492	1,493	1,427	1,450	1,45	1,45	1,45	1,45	1,46
Přírůstek populace	86	39	-20	19	11	8	6	4	2	1
Přirozený přírůstek	15	11	10	2	0	-1	-3	-5	-7	-9
Živě narození	120	118	117	109	109	107	104	102	100	98
Zemřelí	105	107	107	107	108	107	107	107	107	107
Saldo migrace	72	28	16	17	10	9	9	9	9	9
Imigrace	78	40	31	23	30	.	.	.	.	.
Emigrace	6	12	15	6	20	.	.	.	.	.
Nedopočet při sčítání lidu	x	x	-46	x	x	x	x	x	x	x

Zdroj dat: Česká správa sociálního zabezpečení, ČSÚ, vlastní propočty

Údaje se týkají obyvatel, kteří mají na území ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na jejich státní občanství.

¹⁾ V roce 2010 došlo ke změně definice ukazatele. Invalidní důchodci nad 64 let byli převedeni na starobní důchod. Na druhé straně byli vyřazeni důchodci v kompetenci ministerstev vnitra, obrany a spravedlnosti. V důsledku toho není časová řada mezi roky 2010 a 2011 srovnatelná.

²⁾ Poměr počtu obyvatel v seniorském věku (nad 64 let) k počtu obyvatel v produktivním věku – nezohledňuje tedy prodlužování věku odchodu do důchodu.

³⁾ Poměr počtu obyvatel v důchodovém věku podle platné legislativy k počtu ostatních obyvatel nad 14 let.

⁴⁾ Poměr počtu vyplácených starobních důchodů k počtu zaměstnaných (rovněž viz poznámka č. 1).

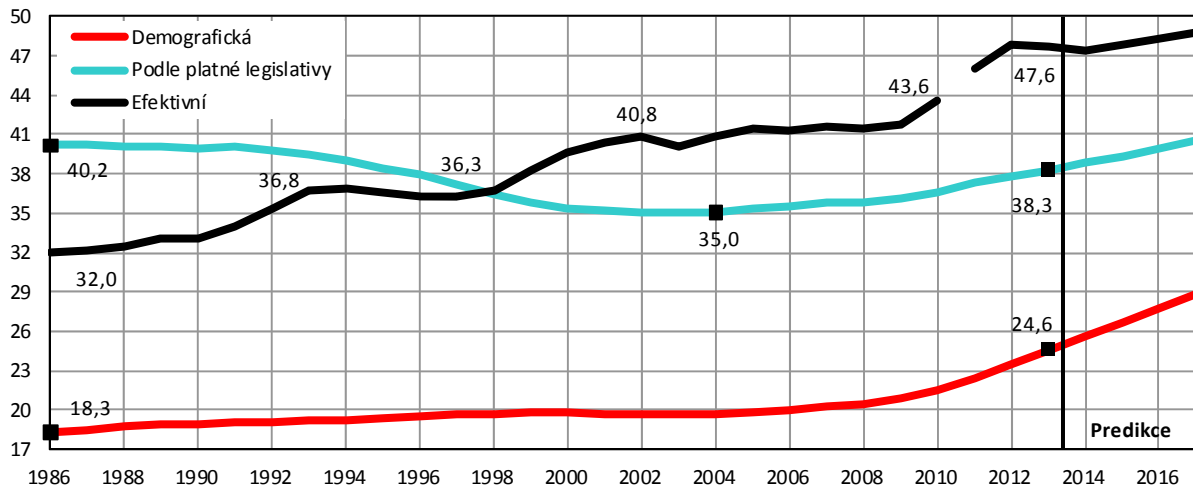
⁵⁾ Počet živě narozených dětí připadajících na 1 ženu, pokud by po celé její reprodukční období zůstala její plodnost stejná jako v uvedeném roce. Pro udržení dlouhodobé stabilní populace by měl tento ukazatel v podmínkách ČR dosahovat hodnoty cca 2,04.

V této situaci vyznívá poněkud paradoxně, že počet **starobních důchodců** již od počátku roku 2012 víceméně stagnuje. Domníváme se však, že jde o dočasnou záležitost, která kompenzuje bezprecedentní nárůst v roce 2011 (viz graf A.5.5), kdy potenciální budoucí důchodci optimalizovali svůj odchod do důchodu při změně pravidel určování jeho výše.

V rámci struktury starobních důchodů nadále pokračuje poměrně dynamický nárůst počtu důchodců v kráceném důchodu po předčasném odchodu (koncem září 2013 o 18 tis. meziročně), zatímco počet důchodců s nárokem na plný důchod meziročně poklesl o 16 tis. Podíl krácených důchodů tak dosáhl již 23,5 % v porovnání s 19,9 % koncem roku 2010.

Graf A.5.4: Míry závislosti

v %

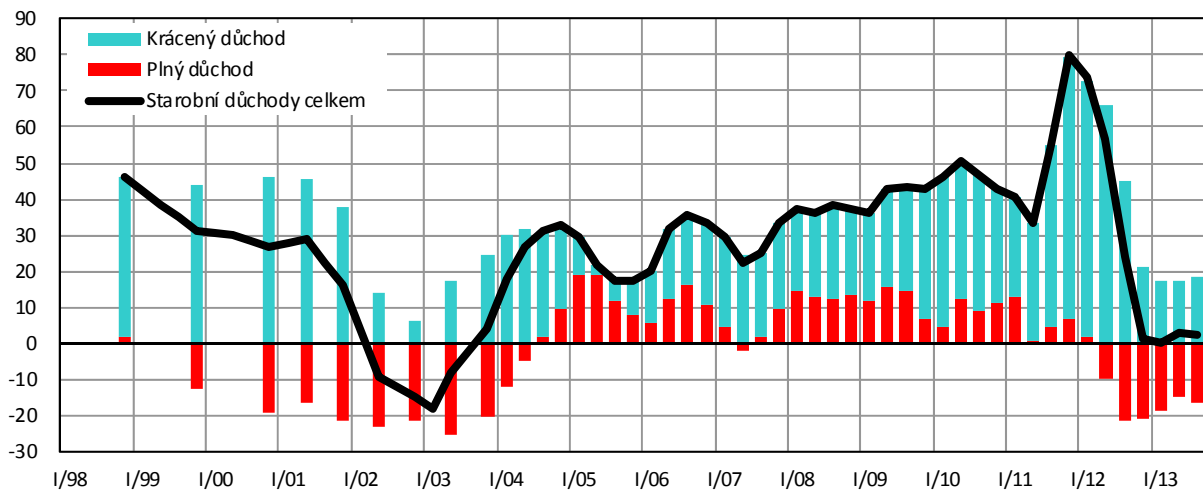

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Pozn.: V roce 2010 došlo ke změně definice ukazatele. Invalidní důchodci nad 64 let byli převedeni na starobní důchod. Na druhé straně byli vyřazeni důchodci v kompetenci ministerstev vnitra, obrany a spravedlnosti. V důsledku toho není časová řada mezi roky 2010 a 2011 srovnatelná. Definice jednotlivých ukazatelů viz poznámky k tabulce A.5.1

Graf A.5.5: Starobní důchodci

absolutní meziroční přírůstky v tis. osob ke konci období, pouze důchody v kompetenci České správy sociálního zabezpečení

Zdroj dat: Česká správa sociálního zabezpečení, vlastní propočty

Pozn.: Není zachycen převod invalidních důchodů na starobní důchody u osob starších 64 let od roku 2011.

B Ekonomický cyklus

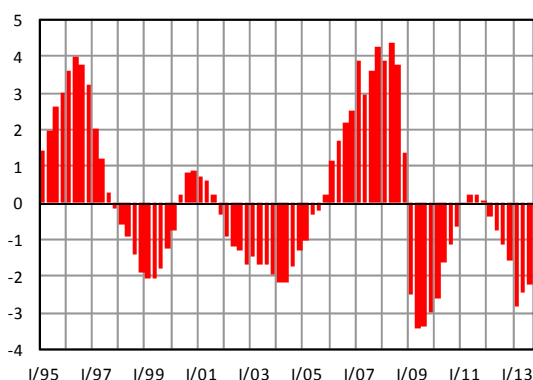
B.1 Pozice v rámci ekonomického cyklu

Potenciální produkt, specifikovaný na základě výpočtu Cobb-Douglasovou produkční funkci, udává úroveň HDP při průměrném využití výrobních faktorů. Růst potenciálního produktu vyjadřuje možnosti dlouhodobě udržitelného růstu ekonomiky bez vzniku nerovnováh. Lze ho rozložit na příspěvky pracovní síly, zásoby kapitálu a souhrnné produktivity výrobních faktorů. Produkční mezera identifikuje pozici ekonomiky v cyklu a vyjadřuje vztah mezi HDP a potenciálním produktem. Koncept potenciálního produktu a produkční mezery je používán pro analýzu ekonomického cyklu a pro výpočty strukturální bilance veřejných rozpočtů.

V současných podmínkách rozkolísanosti ekonomického výkonu je velmi obtížné oddělit vliv prohloubení záporné produkční mezery od zpomalení růstu potenciálního produktu. Propočty vykazují jednak nestabilitu v čase a rovněž velký rozptyl výsledků v závislosti na drobných nuancích použité metody. Proto je nutné k nim přistupovat se značnou obezřetností.

Graf B.1.1: Produkční mezera

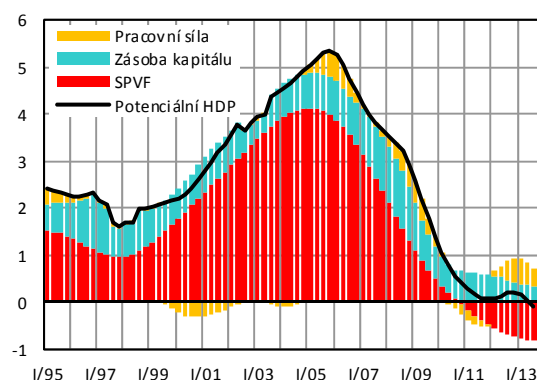
v % potenciálního produktu

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf B.1.2: Tempo růstu potenciálního produktu

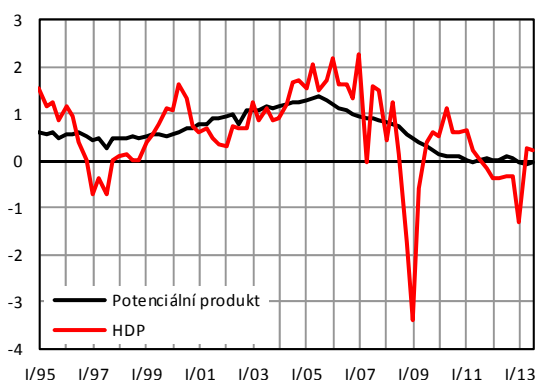
v %, příspěvky v procentních bodech

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf B.1.3: Potenciální produkt a HDP

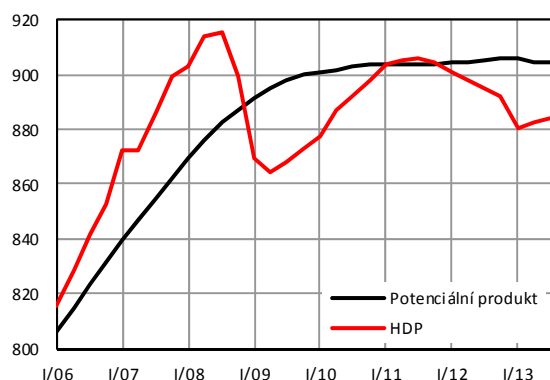
mezičtvrtletní růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf B.1.4: Úroveň potenciálního produktu a HDP

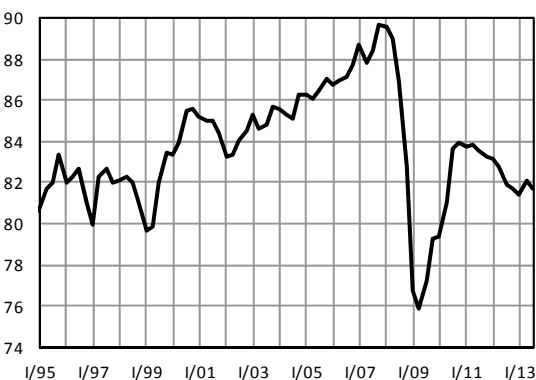
v mld. Kč, stále ceny roku 2005

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf B.1.5: Využití výrobních kapacit v průmyslu

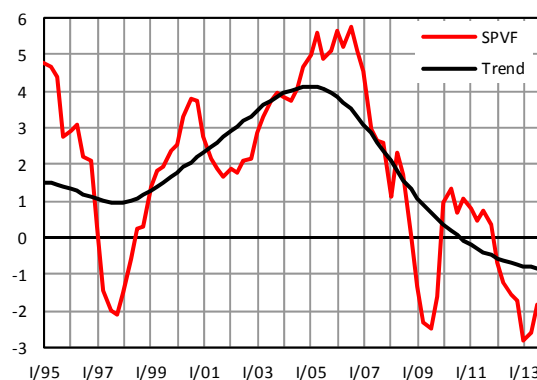
v %

Zdroj dat: ČSÚ

Graf B.1.6: Souhrnná produktivita výrobních faktorů

meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka B.1.1: Produkční mezera a potenciální produkt

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 Q1–3
Produkční mezera	%	-1,8	-0,3	1,9	3,7	3,3	-3,1	-1,5	0,1	-1,0	-2,5
Potenciální produkt	růst v %	4,7	5,2	4,9	3,9	3,3	2,0	0,7	0,1	0,1	0,0
Příspěvky:											
– Trend SPVF	p.b.	4,0	4,1	3,6	2,7	1,7	0,8	0,1	-0,3	-0,7	-0,8
– Zásoba kapitálu	p.b.	0,7	0,8	0,9	1,1	1,2	0,8	0,6	0,6	0,5	0,4
– Míra participace	p.b.	-0,2	0,2	0,2	-0,2	0,0	0,3	0,2	0,3	0,8	1,0
– Demografie ¹⁾	p.b.	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4	0,1	-0,2	-0,4	-0,5	-0,5

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Příspěvek růstu počtu obyvatel v produktivním věku (15–64 let)

Nedávná recese, která trvala od 4. čtvrtletí 2011 do 1. čtvrtletí 2013, znovu zavedla českou ekonomiku do hluboké záporné **produkční mezery**. Ta se na konci recese prohloubila na -2,8 %. Následná dvě čtvrtletí pomalého oživení vedla k jejímu zmírnění na -2,2 % ve 3. čtvrtletí 2013. Využití ekonomického potenciálu tak bylo srovnatelně nízké jako v průběhu tzv. velké recese z přelomu let 2008 a 2009. Záporná produkční mezera se v současnosti v ekonomice projevuje rekordní registrovanou nezaměstnaností, nízkým využitím kapacit a pomalým růstem cen a mezd.

Dlouhé období recesí či nevýrazného ekonomického růstu způsobilo, že se růst **potenciálního produktu** podle výsledků našich propočtů víceméně zastavil. Domníváme se však, že tyto odhady podhodnocují skutečnost.

Nejvíce zasaženou složkou potenciálního produktu je **souhrnná produktivita výrobních faktorů**, která byla ve 3. čtvrtletí 2013 o 4,5 % nižší než na vrcholu cyklu ve 3. čtvrtletí 2008. Trendová složka SPVF, odvozená pomocí Hodrickova-Prescottova filtru, klesá již od počátku roku 2010, což se projevuje v citelném záporném příspěvku SPVF k růstu potenciálního produktu. Určitou roli zde hraje i fakt, že výrobní faktor práce vstupuje do výpočtu počtem zaměstnaných osob a nikoli počtem odpracovaných hodin.

Dlouhodobý propad tvorby hrubého fixního kapitálu, který trvá již od roku 2008, vedl ke snížení příspěvku **zásoby kapitálu** z 1,2 p. b. v roce 2008 na 0,3 p. b. ve 3. čtvrtletí 2013.

Nabídka práce je ovlivněna snižováním počtu obyvatel v produktivním věku, které vyplývá z procesu stárnutí populace a z nulového salda migrace (viz kapitola A.5). Ve 3. čtvrtletí 2013 zpomaloval demografický vývoj růst potenciálního produktu o 0,6 p. b.

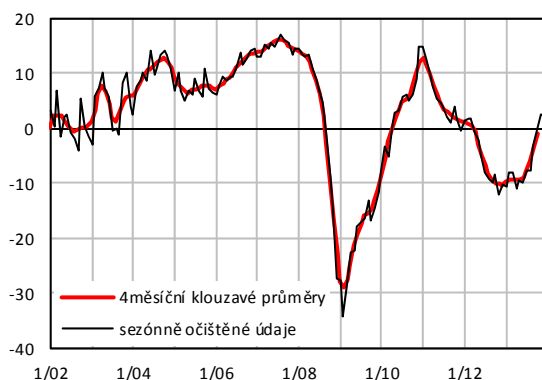
Velikost pracovní síly však v těchto podmínkách nejen že neklesá, ale naopak poměrně dynamicky narůstá; ve 3. čtvrtletí 2013 o 0,9 % meziročně. Negativní dopad poklesu počtu obyvatel v produktivním věku na nabídku práce je tak více než vykompenzován zvyšováním **míry participace** (poměr pracovní síly k počtu obyvatel ve věku 15–64 let).

Projevují se zde nejen efekty v rámci věkové struktury pracovní síly, kdy se zvyšují strukturální podíly věkových skupin s vysokou či narůstající participací, ale i zvýšená motivace k práci v nelehkých ekonomických podmínkách podpořená prodlužováním věku odchodu do důchodu. Míra participace tak s příspěvkem 0,9 p. b. ve 3. čtvrtletí 2013 zůstávala nejvýraznějším faktorem růstu potenciálního produktu.

B.2 Konjunkturální indikátory

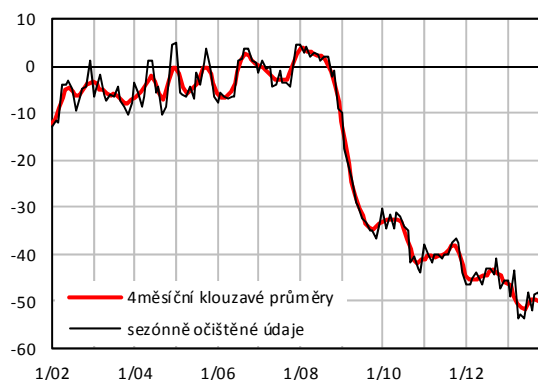
Konjunkturální ukazatele vyjadřují názory respondentů na současnou situaci a vývoj v blízké budoucnosti a slouží k identifikaci možných bodů obratu ekonomického cyklu v předstihu. Hlavní výhoda spočívá v rychlé dostupnosti výsledků, do kterých se promítá široký okruh vlivů formujících očekávání ekonomických subjektů.¹

Graf B.2.1: Indikátor důvěry v průmyslu

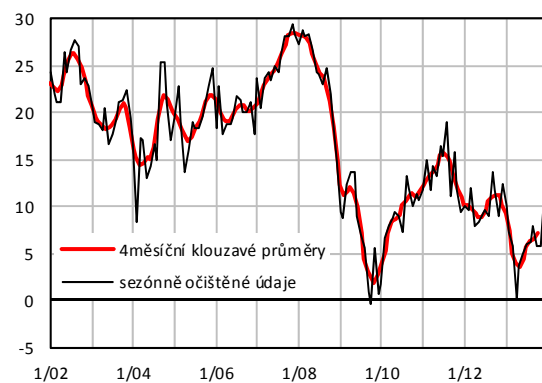
Zdroj dat: ČSÚ

Graf B.2.2: Indikátor důvěry ve stavebnictví

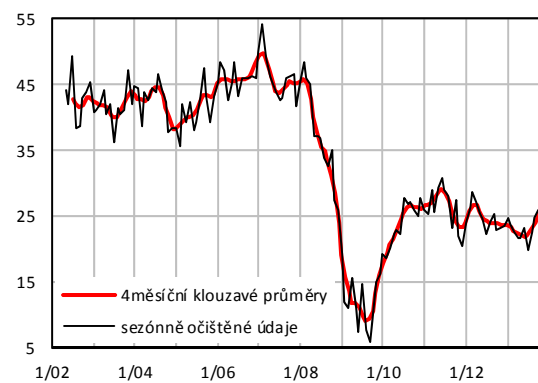
Zdroj dat: ČSÚ

Graf B.2.3: Indikátor důvěry v obchodě

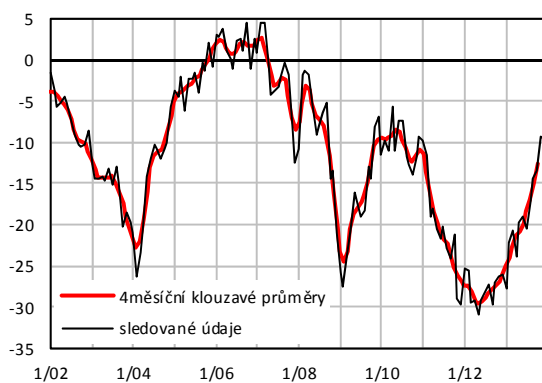
Zdroj dat: ČSÚ

Graf B.2.4: Indikátor důvěry ve vybraných službách

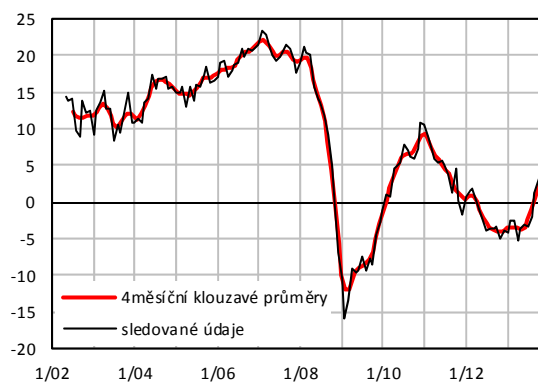
Zdroj dat: ČSÚ

Graf B.2.5: Indikátor důvěry spotřebitelů

Zdroj dat: ČSÚ

Graf B.2.6: Souhrnný indikátor důvěry

Zdroj dat: ČSÚ

¹ Pro metodiku konjunkturálních průzkumů viz ČSÚ: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/konjunkturalni_pruzkum.

Souhrnný indikátor důvěry a indikátory důvěry za průmysl, obchod a vybrané služby ve 4. čtvrtletí 2013 ve srovnání s předchozím čtvrtletím vzrostly. Naznačují tak možné zlepšení ekonomické situace v ČR.

V přesvědčivém růstu pokračoval i indikátor důvěry spotřebitelů, kde ale na rozdíl od indikátoru důvěry v průmyslu stále ještě převažovaly záporné odpovědi respondentů. Naproti tomu indikátor důvěry ve stavebnictví vykázal v daném období další mírný pokles své hodnoty.

Dále je popsán vztah mezi vývojem indikátorů důvěry a měsíčními statistikami ČSÚ za odvětví průmyslu, stavebnictví, obchodu a služeb (nejnovější data, která byla při uzávěrce predikce k dispozici, byla za listopad 2013).

Pozitivní vývoj indikátoru důvěry v průmyslu je kvalitativně v souladu s vývojem sezónně očištěného indexu průmyslové produkce, který jak za celý průmysl tak i pouze za zpracovatelský průmysl začal meziročně růst v srpnu 2013.

Stejně tak je možné pozorovat vztah mezi poklesem indikátoru důvěry ve stavebnictví a poklesem indexu stavebních prací, který meziročně snižoval svou hodnotu ve všech měsících od ledna do listopadu 2013. V souhrnu za toto období klesl index stavebních prací jak u pozemních tak v případě inženýrských staveb.

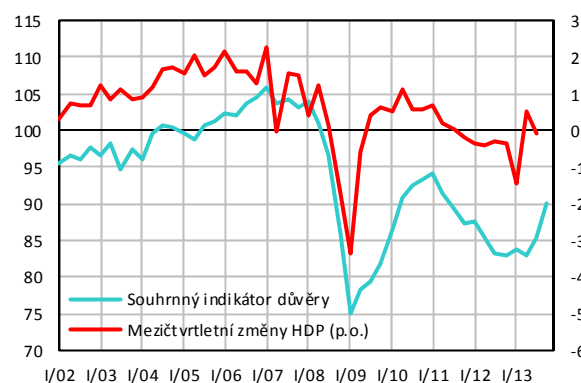
Za zvažovaných 11 měsíců roku 2013 došlo k meziročnímu růstu tržeb v maloobchodu ve stálých cenách, a to zejména díky vývoji v oddílu Obchod, opravy a údržba motorových vozidel. Přesto lze i bez těchto složek celkového maloobchodu za uvedené období pozorovat drobný přírůstek. To je v souladu se zlepšením hodnoty indikátoru důvěry v obchodu.

Mírné zlepšení indikátoru důvěry ve službách není podpořeno vývojem tržeb v odvětví služeb ve stálých cenách, které od ledna do listopadu 2013 meziročně poklesly. Přesvědčivou výjimku představují pouze služby spojené s dopravou a skladováním.

Ačkoliv vztah mezi hodnotami souhrnného indikátoru důvěry a mezičtvrtletními změnami reálného HDP není příliš těsný (bez zpoždění dosahuje vzájemná korelace cca 60 %), umožňuje alespoň využít existující publikační předstih souhrnného indikátoru před čtvrtletními národními účty. V grafu B.2.7 proto uvádíme pouze kvalitativní grafické zhodnocení. Je zřejmé, že pro 4. čtvrtletí 2013 souhrnný indikátor důvěry signalizoval mezičtvrtletní růst HDP.

Graf B.2.7: Souhrnný indikátor důvěry a mezičtvrtletní růst HDP

průměr 2005 = 100 (levá osa), růst HDP v % (pravá osa)

Zdroj dat: ČSÚ

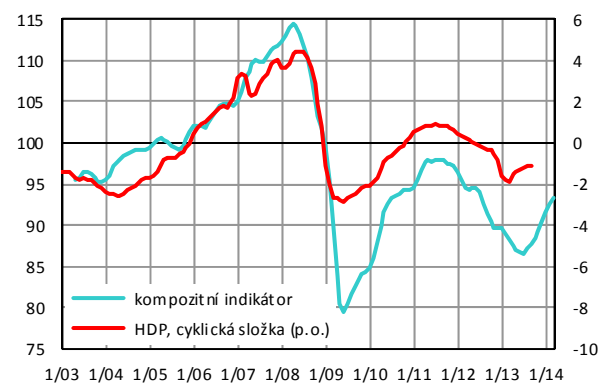
Pro 3. čtvrtletí 2013 kompozitní předstihový indikátor signalizoval víceméně stagnaci relativní cyklické složky HDP a nepatrný mezičtvrtletní pokles HDP. Relativní cyklická složka HDP na bázi Hodrickova-Prescottova filtru sice zhruba stagnovala, HDP ale podle dat ČSÚ z ledna 2014 mezičtvrtletně velmi mírně vzrostl.

Indikátor pro 4. čtvrtletí 2013 a pro 1. čtvrtletí 2014 signalizuje uzavírání záporné produkční mezery. Vzhledem k tomu, že dynamiku trendu lze v krátkém období pokládat za konstantní, je tento signál konzistentní s mezičtvrtletním růstem HDP. Pokud jde o 4. čtvrtletí 2013, podává kompozitní indikátor kvalitativně shodnou informaci jako souhrnný indikátor důvěry.

Graf B.2.8: Kompozitní předstihový indikátor

průměr roku 2005 = 100 (levá osa), v % HDP (pravá osa)

synchronizováno s cyklickou složkou HDP zjištěnou na základě statistických metod (vyhlazeno Hodrickovým-Prescottovým filtrem)

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

C.1 Ekonomický výkon

Minulý vývoj HDP

Výkon ekonomiky zachycený prostřednictvím HDP ve 3. čtvrtletí 2013 mezičtvrtletně² mírně vzrostl o 0,2 % (*proti 0,4 %*), a potvrdil tak ukončení recese. Meziročně však klesl o 0,3 % (*proti růstu o 0,3 %*).

Pohled na mezičtvrtletní vývoj hrubé přidané hodnoty (HPH) prozatím pozitivní informaci neobsahuje. HPH ve 3. čtvrtletí 2013 mezičtvrtletně reálně klesla o 0,4 %, přičemž viditelný nárůst nebyl zaznamenán ani v jednom z 11 odvětví klasifikace NACE. Meziroční pokles HPH činil 0,1 %. Mezičtvrtletní růst HDP je tedy možné interpretovat jako důsledek podstatného růstu salda čistých daní.

Podívejme se nyní na determinanty mezičtvrtletního a meziročního vývoje HDP z pohledu agregátních výdajů.

Mezičtvrtletní přírůstek HDP byl dominantně tažen nárůstem změny zásob a ceností. Vedle toho byl zaznamenán přírůstek výdajů vládních institucí na spotřebu. Tvorba hrubého fixního kapitálu pokračovala v již sedm čtvrtletí trvajícím postupném poklesu na mezičtvrtletní bázi. Růst dovozu přesahující růst vývozu vedl k tomu, že zahraniční obchod tlumil mezičtvrtletní zvýšení HDP. Rovněž tak pokračoval pokles výdajů domácností na spotřebu.

Meziroční pohled poskytuje obdobné výsledky. Negativní byl vývoj zahraničního obchodu, který plynul z předstihu meziročního růstu dovozu před růstem vývozu. Vývoz se ve 3. čtvrtletí 2013 reálně meziročně zvýšil o 2,9 % (*proti 1,8 %*), zatímco dovoz o 4,7 % (*proti 1,3 %*). Již tradiční byl pokles tvorby hrubého fixního kapitálu o 3,2 % (*proti 4,7 %*).

Naproti tomu meziroční pokles HDP byl primárně tlumen meziročním nárůstem zásob a ceností, přírůstkem výdajů na konečnou spotřebu vlády o 2,6 % (*proti 0,2 %*) i domácností o 0,5 % (*proti poklesu o 1,1 %*). Meziroční reálný růst spotřeby domácností byl z pohledu její struktury způsoben růstem výdajů na předměty dlouhodobé a střednědobé spotřeby. Připomeňme vysokou volatilitu výdajů na předměty dlouhodobé spotřeby a rovněž fakt, že největší podíl „nezbytných“ výdajů se nachází ve výdajích na předměty krátkodobé spotřeby a služby. Uvedený vývoj lze pak chápat jako jasný signál přetrvávajících

rozpočtových problémů domácností. Meziroční přírůstek spotřeby byl současně doprovázen mírným poklesem míry hrubých úspor domácností.

Tvorba hrubého fixního kapitálu zaznamenala v uvedeném období jak mezičtvrtletní, tak meziroční reálné zhoršení. Za 1.–3. čtvrtletí 2013 došlo k reálnému meziročnímu poklesu všech klíčových typů investic. Ve 3. čtvrtletí bylo možné pozorovat velmi mírný meziroční růst investic do dopravních prostředků.

V nominálním vyjádření HDP ve 3. čtvrtletí 2013 vzrostl o 1,3 % (*proti 0,9 %*).

Z pohledu důchodové struktury HDP vzrostly ve 3. čtvrtletí 2013 náhrady zaměstnancům meziročně o 0,7 % (*proti 1,8 %*) při růstu mezd a platů o 0,3 % (*proti 1,8 %*). Současně o 1,3 % (*proti poklesu o 0,2 %*) vzrostl hrubý provozní přebytek. Uvedený nominální růst mezd a platů však s ohledem na vývoj inflace dle deflátoru spotřeby domácností i nadále představoval negativní impuls pro vývoj reálného disponibilního důchodu domácností.

Odhad a predikce HDP

Predikce HDP a jeho výdajových složek je ovlivněna obdobnými rizikovými faktory (viz Rizika predikce) jako v předchozích predikcích. Rizika spojená s vývojem vnějšího okolí jsou ale ve střednědobém výhledu na nižší hladině.

Na základě měsíčních statistik ČSÚ, s ohledem na vývoj konjunkturálních ukazatelů a rovněž s přihlédnutím k již obvyklému efektu předzásobení se cigaretovými kolký v důsledku růstu spotřební daně na tabák se domníváme, že mezičtvrtletní růst reálného HDP byl ve 4. čtvrtletí 2013 silnější než ve 3. čtvrtletí 2013. Konkrétně odhadujeme, že mezičtvrtletně reálně vzrostl o 0,5 % (*proti 0,6 %*). Současně by kvůli vyšší srovnávací základně měl HDP v 1. čtvrtletí 2014 víceméně stagnovat.

Odhadujeme, že za celý rok 2013 HDP reálně klesl o 1,4 % (*proti 1,0 %*). To bylo z hlediska struktury výdajů dáno zejména meziročním poklesem hrubých domácích výdajů. V rámci nich odhadujeme pokles spotřeby domácností o 0,2 % (*proti růstu o 0,2 %*), růst spotřeby vlády o 1,6 % (*proti 0,8 %*) a pokles tvorby hrubého kapitálu o 5,8 % (*proti 7,9 %*). K reálnému poklesu HDP v roce 2013 přispěl i zahraniční obchod, kdy odhadujeme růst vývozu o 0,3 % (*proti poklesu*

² Mezičtvrtletní změny komentované v textu jsou vyjádřeny na základě sezónně očištěných dat, v ostatních případech jsou použita sezónně neočištěná data.

o 0,1 %) a růst dovozu o 0,7 % (*proti poklesu o 0,9 %*). Tyto změny odhadů jsou způsobeny nejen odchylkou zveřejněných údajů za 3. čtvrtletí 2013 od predikce, ale i revizemi předchozích čtvrtletí³.

Reálný hrubý domácí důchod (RHDD) za rok 2013 zřejmě poklesl jen o 0,4 %. Záporný příspěvek zahraničního obchodu k růstu HDP ve výši 0,2 p. b. (po očištění o vývozní a dovozní ceny) byl totiž realizován při značném zlepšení směnných relací. Naproti tomu jeho příspěvek k růstu RHDD (bez očištění o vliv směnných relací) dosáhl kladné hodnoty 0,8 p. b., což tudíž relativizuje výše uvedené negativní hodnocení zahraničního obchodu. Ekonomický výkon za dané období lze dle tohoto ukazatele hodnotit ve srovnání s HDP výrazně pozitivněji.

Vnější okolí ekonomiky bude pokračovat v oživení růstové dynamiky (viz kapitola A.1) přibližně ve stejné míře, jakou jsme předpokládali v říjnové predikci. Pozitivní dopad na saldo zahraničního obchodu bude v krátkém období dále umocněn oslabením směnného kurzu (vlivem devizových intervencí ČNB), což by mělo podpořit cenovou konkurenceschopnost exportérů. Takový vývoj s sebou samozřejmě přinese pozitivní dopad na zahraniční obchod, který by měl v roce 2014 představovat polovinu přírůstku HDP a v roce 2015 pak čtvrtinu růstu HDP. Ve srovnání s předchozí predikcí byl nepatrně navýšen příspěvek zahraničního obchodu k růstu HDP v roce 2014, a to především z důvodu zohlednění aktuálních dat zahraničního obchodu.

Příspěvek hrubých domácích výdajů k růstu HDP v roce 2014 ve srovnání s předchozí predikcí neměníme, v roce 2015 bude zvýšení hrubých domácích výdajů představovat většinu růstu HDP.

Pro celý rok 2014 predikujeme růst reálného HDP o 1,4 % (*proti 1,3 %*). V roce 2015 očekáváme růst HDP o 2,0 %.

Z hlediska konečných dopadů do růstu HDP v rámci hrubých domácích výdajů upravujeme především příspěvek spotřeby domácností. Domníváme se, že domácnosti budou i nadále důchodově značně omezeny. Dalším nepříznivým parametrem je

očekávaný vyšší růst deflátoru spotřeby domácností (viz kap. C.2). V zásadě stagnace klíčových parametrů na trhu práce v roce 2014 a pouze umírněný růst reálného disponibilního důchodu se budou realizovat růstem reálné spotřeby domácností v roce 2014 o 0,6 % (*proti 0,9 %*). V roce 2015 očekáváme růst spotřeby domácností o 1,5 %. Ten bude v souladu s mírným poklesem míry hrubých úspor domácností.

V roce 2014 bude dynamiku spotřeby vlády kladně ovlivňovat růst platů ve státní správě (blíže viz kapitola C.3), v roce 2015 by naopak měl být její nízký nárůst tvořen převážně reálnými výdaji na zboží a služby, jelikož náhrady zaměstnancům budou v důsledku legislativní změny poplatníka zdravotního pojištění nižší (přesun 2 p. b. sazby příspěvků na sociální zabezpečení ze zaměstnavatele na zaměstnance). Předpokládáme, že spotřeba vlády v roce 2014 vzroste o 1,0 % (*proti 0,2 %*) a v roce 2015 o 0,4 %.

K poklesu tvorby hrubého fixního kapitálu přispívaly nízká domácí a zahraniční poptávka, pokles interních zdrojů financování a rovněž omezené vládní investice do infrastruktury. Předpokládáme, že se v roce 2014 vliv těchto faktorů zmírní. Pro rok 2014 predikujeme v důsledku růstu změny zásob a ceností mírný růst reálné tvorby hrubého kapitálu o 1,0 % (*proti 0,9 %*), tvorba hrubého fixního kapitálu se ještě nepatrně sníží o 0,3 % (*proti 0,8 %*). V roce 2015 predikujeme růst tvorby hrubého kapitálu o 3,1 % a růst tvorby hrubého fixního kapitálu o 2,6 %.

Jak již bylo zmíněno, zahraniční obchod by měl v letech 2014 a 2015 působit prorůstově. Predikujeme růst reálného vývozu v roce 2014 o 3,8 % (*proti 3,3 %*) a růst dovozu o 3,2 % (*proti 2,7 %*). V roce 2015 očekáváme, že reálný vývoz vzroste o 4,0 % a dovoz o 3,8 %. Nižší rozdíl mezi růstem vývozu a dovozu v roce 2015 ve srovnání s rokem 2014 zohledňuje další oživení domácí poptávky.

Nominální HDP v roce 2014 pravděpodobně vzroste o 3,1 % (*proti 1,9 %*). Pro rok 2015 predikujeme růst nominálního HDP o 3,3 %.

³ Např. meziroční pokles reálného HDP ve 2. čtvrtletí 2013 byl prohlouben o 0,4 p. b., přičemž došlo ke snížení příspěvku zahraničního obchodu, tvorby hrubého fixního kapitálu a spotřeby domácností i vlády.

C.2 Ceny

Spotřebitelské ceny

Průměrná míra inflace v roce 2013 dosáhla 1,4 % (v souladu s *predikcí*).

Meziroční růst spotřebitelských cen v prosinci 2013 činil 1,4 % (*proti 1,2 %*) a byl převážně dán příspěvkem administrativních opatření ve výši 1,0 p. b., z čehož 0,9 p. b. připadalo na dopad změn nepřímých daní.

Z hlediska příspěvků jednotlivých oddílů spotřebního koše k meziroční inflaci v prosinci nejvíce přispěl oddíl potraviny a nealkoholické nápoje (0,7 p. b.), kde se ceny meziročně zvýšily nejvíce ze všech oddílů, a to o 4,8 %.

Rok 2014 by se i přes oslabení koruny vlivem devizových intervencí ČNB měl vyznačovat velmi nízkou inflací.

Jak je patrné z rozkladu meziroční inflace na tržní a administrativní vlivy (viz graf C.2.2), administrativní opatření by v celém roce 2014 měla působit protiinflačně. Záporný příspěvek regulovaných cen tedy převáží nad kladným příspěvkem změn nepřímých daní.

V regulovaných cenách bude hrát největší roli snížení ceny elektřiny. Ta se na počátku roku 2014 snížila jak ve své neregulované, tak – v návaznosti na rozhodnutí Energetického regulačního úřadu – v regulované části. V souvislosti s legislativními opatřeními klesl příspěvek na obnovitelné zdroje z ložských 583 Kč/MWh na letošních max. 495 Kč/MWh

V oblasti nepřímých daní počítá *predikce* inflace na rok 2014 se zvýšením spotřební daně z cigaret s úhrnným příspěvkem 0,2 p. b., a to i přesto, že v uvažovaném rozsahu bylo schváleno jen zčásti⁴. Promítání tohoto vlivu do spotřebitelských cen by mělo být postupné a mělo by se projevovat převážně ve 2. pololetí 2014.

Na základě výše uvedeného očekáváme, že příspěvek administrativních opatření k meziročnímu růstu spotřebitelských cen v prosinci 2014 dosáhne –0,1 p. b. (*proti 0,1 p. b.*), z čehož by na elektřinu mělo připadat –0,5 p. b. Administrativní opatření by měla být na rozdíl od předchozích let významným protiinflačním faktorem.

Dalším podstatným protiinflačním faktorem, který by však v roce 2014 měl vlivem oživení české ekonomiky působit již méně intenzivně než v roce 2013, bude záporná produkční mezera. Uvažovaný méně než jednoprocentní růst jednotkových nákladů práce by

neměl v roce 2014 představovat podstatnější inflační faktor. Stejně tak nepřilíš významně by na inflaci měla působit cena ropy, u které je předpokládán mírný pokles. Naopak významným proinflačním faktorem, který se také nejvíce podílí na zvýšení *predikce* průměrné míry inflace v roce 2014, je oslabení koruny dané devizovými intervencemi ČNB. Předpokládané meziroční oslabení koruny o 4,7 % proti euru a 3,1 % proti americkému dolaru (viz tabulka A.3.3) představuje poměrně citelný proinflační impuls. Ten také stojí, vedle příspěvků administrativních opatření, za očekávanou akcelerací meziroční inflace v průběhu roku 2014, jež by měla v 1. čtvrtletí dosáhnout sice jen 0,2 %, avšak ve 4. čtvrtletí již 1,8 %.

Přes značně uvolněnou měnovou politiku jak v kurzové, tak úrokové složce by **průměrná míra inflace v roce 2014** měla být velmi nízká a dosáhnout pouze 1,0 % (*proti 0,7 %*), při prosincovém meziročním růstu cen o 1,9 % (*proti 1,4 %*).

Hodnocení působení jednotkových nákladů práce a ceny ropy na inflaci v roce 2015 je obdobné jako v případě roku 2014. Se zpožděním by na inflaci v roce 2015 ještě měla působit oslabená koruna. Pokračující růst české ekonomiky a s tím související uzavírání produkční mezery by však již mohly do značné míry eliminovat protiinflační působení domácí ekonomiky. Administrativní opatření zřejmě již budou působit obvyklým proinflačním směrem. **V roce 2015** by tak průměrná míra inflace měla dosáhnout 2,4 % při prosincovém meziročním růstu spotřebitelských cen o 2,0 %.

Výhled na roky 2016 a 2017 vychází z platného stavu legislativy, což se ve výhledu inflace odráží zejména dopadem změn nepřímých daní.

Deflátor

Deflátor hrubých domácích výdajů, jenž je komplexním indikátorem domácího cenového vývoje, vzrostl ve 3. čtvrtletí 2013 meziročně o 0,6 % (*proti 0,8 %*). Z hlediska jeho struktury byl růst dán zvýšením deflátoru spotřeby domácností, naopak deflátor tvorby hrubého kapitálu růst mírně tlumil. Faktory růstu deflátoru spotřeby domácností jsou obdobné jako u indexu spotřebitelských cen. Mírný pokles deflátoru tvorby hrubého fixního kapitálu může souviset s poklesem cen stavebních prací.

Směnné relace vykázaly ve 3. čtvrtletí 2013 meziroční růst o 1,3 % (*proti poklesu o 0,2 %*). Zlepšení směnných

⁴ Část zvýšení spotřební daně z cigaret vyplývající z transpozice evropské směrnice ještě neprošla legislativním procesem.

relací nyní odhadujeme i pro 4. čtvrtletí 2013 a predikujeme jej pro rok 2014.

Implicitní deflátor HDP, který je výslednicí deflátoru hrubých domácích výdajů a směnných relací, ve 3. čtvrtletí 2013 meziročně vzrostl o 1,5 % (*proti 0,6 %*). Z uvedeného je patrné, že diskrepance vznikla kvůli relativně silnému zlepšení (růstu) směnných relací.

C.3 Trh práce

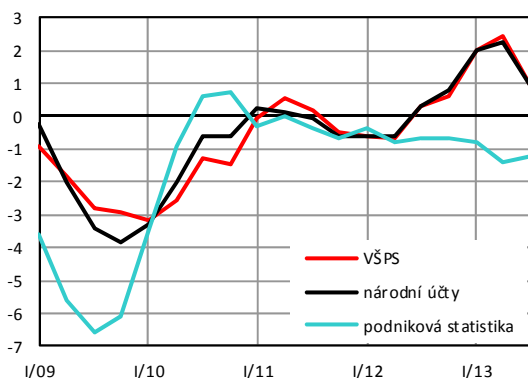
Trh práce se z makroekonomického pohledu choval nadále spíše nestandardně, nicméně přinejmenším nárůst zaměstnanosti (měřené počtem osob) již zpomalil díky nižšímu počtu vykázaných příležitostných pracovních aktivit. Podle očekávání se zvýšil počet registrovaných nezaměstnaných, nezaměstnanost VŠPS v sezónním očištění klesla. Velmi umírněný růst mezd byl v souladu s vývojem ostatních makroekonomických ukazatelů.

Zaměstnanost

Zaměstnanost podle výběrového šetření pracovních sil ve 3. čtvrtletí 2013 meziročně vzrostla díky přírůstku počtu osob v kategorii zaměstnanci v terciárním sektoru.

Graf C.3.1: Zaměstnanost dle různých statistik

meziroční změna v %, podniková statistika přepočtena na ekvivalent plné pracovní doby

Zdroj dat: ČSÚ

Zpomalení meziročního růstu celkové zaměstnanosti ve 3. čtvrtletí 2013 (viz graf C.3.1) na 0,7 % (*proti 1,2 %*) bylo způsobeno zpomalením růstu počtu zaměstnanců z 2,4 % ve 2. čtvrtletí 2013 na 0,9 % (*proti 1,5 %*) ve 3. čtvrtletí. Tempo nárůstu zkrácených pružných forem zaměstnávání, a to jak formálních tak i neformálních, evidentně zpomalilo. Příčinami tohoto vývoje může být nižší potřeba externí výpomoci daná nižší poptávkou, případně snaha o zastavení poklesu produktivity vyšším

Očekáváme, že deflátor hrubých domácích výdajů v roce 2014 vzroste o 0,8 % (*proti 0,6 %*). Pro rok 2015 predikujeme růst deflátoru o 1,7 %. Směnné relace v roce 2014 vykáží růst o 0,9 % (*proti poklesu o 0,2 %*), pro následující rok predikujeme jejich pokles o 0,2 %.

V návaznosti na tyto hodnoty očekáváme, že implicitní deflátor HDP v roce 2014 vzroste o 1,7 % (*proti 0,5 %*) a v roce 2015 o 1,3 %.

využitím interních pracovníků. Zpomalení poklesu počtu osob v evidenčním stavu (přepočtený na ekvivalent plné pracovní doby) může znamenat potvrzení snahy o prioritní udržení kmenových zaměstnanců i náznak optimismu podniků z hlediska budoucí produkce.

Možné náznaky obratu ve vývoji struktury zaměstnanosti ukazuje rovněž vývoj počtu podnikatelů. Zatímco počet sebezaměstnaných nadále klesal, u počtu zaměstnavatelů se zastavil pokles trvající od poloviny roku 2011.

Vzhledem k situaci na trhu práce očekáváme pro rok 2013, po zohlednění výrazného zpomalení tempa růstu ve 3. čtvrtletí, nárůst zaměstnanosti o 0,9 % (*proti 1,2 %*). Pro rok 2014 přepokládáme další racionalizaci počtu zaměstnanců, která by se měla projevit v nárůstu odpracovaných hodin na zaměstnance. Na růstu zaměstnanosti o 0,1 % (*proti 0,4 %*) by se ale mělo alespoň z části podílet i schválené navýšování míst ve vládním sektoru u ozbrojených složek, na úřadech práce a finanční kontrole. K mírnému zvýšení zaměstnanosti by mělo dojít i v roce 2015.

Míra zaměstnanosti ve věku 15–64 let vykazuje od poloviny roku 2010 nepřetržitý růst. Ve 3. čtvrtletí 2013 se zejména kvůli zvyšování podílu částečných úvazků meziročně zvýšila o 1,0 p. b.

Míra ekonomické aktivity (15–64 let) ve 3. čtvrtletí 2013 meziročně vzrostla o 1,1 p. b. Tento nárůst nadále odráží zejména zvýšenou motivaci domácností kompenzovat formálními i neformálními výdělečnými aktivitami skutečný (či očekávaný) pokles reálného disponibilního důchodu.

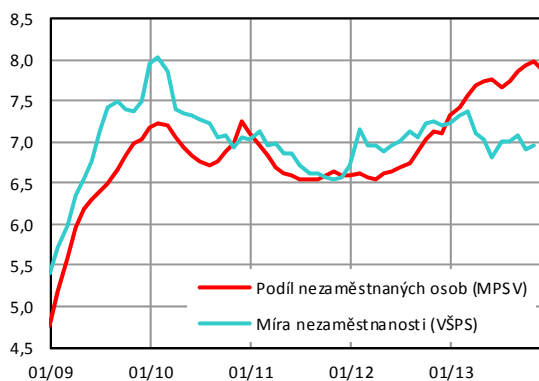
Ke zvyšování míry participace vedle nárůstu pracovní aktivity významně přispívá, a v nejbližších letech nadále připadat bude, změna demografické struktury (viz kapitola A.5).

Nezaměstnanost

V kontextu EU je sice míra nezaměstnanosti (VŠPS) v ČR jedna z nejnižších, na druhou stranu však v roce 2013 počet uchazečů o zaměstnání registrovaných úřady práce dosáhl nejvyšší úrovně v historii ČR. Další nárůst lze přitom předpokládat i v roce 2014. Ekonomická interpretace těchto ukazatelů, jejichž vývoj zachycuje graf C.3.2, vyplývá z jejich definice. Registrovaná nezaměstnanost v současné situaci vyjadřuje stále silnou motivaci jakéhokoli přivýdělku, přičemž registrace na úřadech práce je také podmínkou k přiznání řady sociálních benefitů. Částečný přivýdělek je přitom podle současné legislativy při registrované formě nezaměstnanosti podporován či aspoň tolerován (u VŠPS je z definice zcela vyloučen), což se projevuje ve stagnaci či mírném poklesu míry nezaměstnanosti VŠPS.

Graf C.3.2: Ukazatele nezaměstnanosti

sezónně očištěná data, v %

Zdroj dat: ČSÚ, MPSV, vlastní propočty

Pozn.: Podílem nezaměstnaných osob se rozumí podíl dosažitelných nezaměstnaných ve věku 15–64 let na celkové populaci v tomto věkovém rozmezí.

Sezónně očištěná **registrovaná nezaměstnanost** potvrdila ve 4. čtvrtletí 2013 růstovou tendenci. Nárůst nezaměstnanosti vzhledem k délce trvání a hloubce recese sice nebyl dramatický, ale úroveň sezónně očištěné nezaměstnanosti je na úrovni historického maxima.

Problémem je fakt, že růst nezaměstnanosti (včetně dlouhodobé) je výraznější v nižších věkových kategoriích. Vyšší než obvyklý počet nových uchazečů z řad absolventů škol by mohl poukazovat nejen na nelepšící se připravenost na aktivní vstup na trh práce, ale zároveň také na požadavky zaměstnavatelů na délku praxe uchazečů o zaměstnání.

Míra nezaměstnanosti VŠPS dosáhla ve 3. čtvrtletí 2013 hodnoty 6,9 %. Měsíční údaje VŠPS naznačují, že by se míra nezaměstnanosti (15–64) mohla ve 4. čtvrtletí nepatrně snížit. Očekávané opětovné zvyšování počtu odpracovaných hodin na zaměstnance by se mělo v letošním roce promítnout do mírného zvýšení míry nezaměstnanosti, v důsledku nižší míry nalézání práce (i příležitostné). V meziročním vyjádření by tento vývoj znamenal stagnaci míry nezaměstnanosti na 7,0 % (*proti 7,3 %*).

Mzdy

Mzdový nárůst ve 3. čtvrtletí 2013 již na rozdíl od předchozích dvou čtvrtletí nebyl ovlivněn legislativně-administrativními změnami. Obecně nedošlo ke změně obezřetného chování podniků a institucí v oblasti odměňování.

Objem mezd (NÚ, domácí koncept) ve 3. čtvrtletí 2013 vykázal jen velice nízký růst o 0,3 % (*proti 2 %*; část odlišného vývoje proti predikci je třeba přičíst na vrub revizi dat). Vývoj v letošním roce bude ovlivněn obezřetným chováním soukromého sektoru, pozitivně by také mělo působit zvýšení objemu mezd v rozpočtové sféře o 2 %. Dominantní vliv by však měla mít snaha soukromého sektoru o kompenzaci relativně vysokých růstů jednotkových mzdových nákladů v minulých letech.

V roce 2015 by podle současného legislativního stavu mělo dojít k přesunu 2 p. b. sazby zdravotního pojištění ze zaměstnavatelů na zaměstnance. Očekáváme, že zaměstnavatelé budou zaměstnancům tuto změnu částečně kompenzovat zvýšením hrubé mzdy (efekt cca 0,5 p. b. na meziročním růstu objemu mezd a platů).

Objem mezd a platů by se proto v letošním roce mohl zvýšit o 2,2 % (*proti 2,5 %*) a v roce 2015 o 4,3 %.

Průměrná mzda (podniková, přepočtená na plný úvazek) ve 3. čtvrtletí 2013 vzrostla o 1,3 % (*proti 1,7 %*), v reálném vyjádření pak poprvé od začátku roku 2012 vykázala nepatrný růst o 0,1 %. Výjimku ve vývoji tvořilo pouze 4. čtvrtletí roku 2012, ve kterém byl vyplacen značný objem mimořádných odměn z důvodu snahy vyhnout se tzv. „solidární přirážce“ u daně z příjmů fyzických osob účinné od roku 2013. Při zohlednění statistického efektu této události odhadujeme, že meziroční růst průměrné nominální mzdy byl ve 4. čtvrtletí 2013 relativně nízký. Tento efekt se ještě kladně projeví v 1. čtvrtletí 2014.

C.4 Vztahy k zahraničí

(v metodice platební bilance)

Vnější nerovnováha, vyjádřená poměrem salda běžného účtu k HDP, dosáhla ve 3. čtvrtletí 2013 v ročním vyjádření $-1,7\%$ (*proti $-1,8\%$*), a meziročně se tak zlepšila o 0,2 p. b. Schodek bilance výnosů se sice prohloubil o 1,1 p. b., na druhou stranu se ale o 1,0 p. b. zvýšil přebytek obchodní bilance. Bilance běžných převodů se zlepšila o 0,4 p. b., bilance služeb se meziročně téměř nezměnila.

Exportní trhy⁵, jejichž tempo růstu se v souvislosti se zhoršeným vnějším prostředím více než dva roky snižovalo, začaly v průběhu 1. pololetí 2013 opět růst. Ve 3. čtvrtletí byl zaznamenán růst o 1,0 %. Na zahraniční poptávce se toto zlepšení zatím zřetelně neprojevuje, vývozy do nejdůležitějších partnerských zemí spíše stagnují. Odhadujeme, že exportní trhy v roce 2013 vzrostly o 0,9 % (*proti 0,6 %*). Očekáváme ale, že v dalším období bude docházet k výraznějšímu ožívání zahraničního obchodu a exportní trhy porostou dynamičtěji. Pro rok 2014 počítáme s dalším ožíváním světové ekonomiky, doprovázeným růstem exportních trhů o 3,1 % (*proti 2,7 %*). Stejný růst exportních trhů předpokládáme i v roce 2015.

Exportní výkonnost, jež indikuje změnu podílu objemu českého zboží na zahraničních trzích, v roce 2013 patrně stagnovala (*proti poklesu o 0,8 %*). K růstu exportní výkonnosti o 1,0 % v letech 2014 (*proti 0,7 %*) i 2015 by měla díky slabšímu kurzu koruny (v souvislosti s devizovými intervencemi ČNB) přispět větší cenová konkurenceschopnost českých firem.

Odhadujeme, že v roce 2013 dosáhl přebytek obchodní bilance 4,9 % HDP (*proti 4,7 %*). Pro rok 2014 pak počítáme se zvýšením přebytku obchodní bilance na 6,2 % HDP (*proti 5,0 %*). Stejného přebytku v poměru k HDP by mohlo být dosaženo i v roce 2015.

Ve 3. čtvrtletí 2013 dosáhl schodek palivové bilance (SITC 3) v ročním vyjádření 5,1 % HDP (*proti 4,8 %*). Odhadujeme, že za celý rok 2013 dosáhl schodek stejné hodnoty (*proti 4,8 %*). Vzhledem k uvažovanému scénáři cen ropy předpokládáme, že v průběhu let 2014 a 2015 bude docházet k poklesu cen paliv a tím i k mírnému snižování schodku palivové bilance. Ten by tak v roce 2014 mohl klesnout na 4,9 % HDP (*proti 4,6 %*), v roce 2015 pak na 4,6 % HDP. Změna odhadu deficitu komoditní třídy paliv souvisí především

s depreciací koruny po zahájení intervencí ČNB, a tedy zdražením dovozů zejména ropy a plynu.

Přebytek bilance služeb (v ročním vyjádření) zůstal ve 3. čtvrtletí 2013 na stejné úrovni jako ve 2. čtvrtletí 2012, tj. na 1,3 % HDP (*proti 1,4 %*). Od 2. poloviny roku 2012 se přitom mění jen nepatrně. Tempa růstu dovozu služeb stále mírně převyšují tempa jejich vývozu, což se v roce 2013 týkalo především bilance cestovního ruchu. Útlum světové ekonomiky v předchozích obdobích se projevil i v zahraničním obchodě se službami. S očekávaným zlepšením vnějšího prostředí počítáme také se zvýšením tuzemské i zahraniční poptávky po službách. Odhadujeme, že v roce 2013 dosáhlo saldo bilance služeb 1,3 % HDP (*proti 1,5 %*). Pro rok 2014 očekáváme mírný růst přebytku na 1,4 % HDP (*proti 1,6 %*), obdobné úrovně by přitom mohl dosáhnout i v roce 2015.

Schodek bilance výnosů, která zahrnuje reinvestované a repatriované zisky zahraničních investorů, se na roční bázi ve 3. čtvrtletí 2013 meziročně prohloubil o 1,1 p. b. na 7,9 % HDP (*proti 8,1 %*). V růstu schodku se promítá především zvýšený odliv investičních výnosů v podobě dividend vyplacených zahraničním vlastníkům tuzemských přímých a také portfoliových investic. Mírně se sice zlepšila bilance náhrad zaměstnancům, ta má ale na celkovou bilanci výnosů podstatně menší vliv. Odhadujeme, že za celý rok 2013 vykazala bilance výnosů deficit ve výši 7,9 % HDP (*proti 8,1 %*). Očekáváme, že schodek bilance výnosů v roce 2014 zůstane zhruba na úrovni předchozího roku, tj. na 7,9 % HDP (*proti 8,2 %*). V roce 2015 očekáváme jeho mírné prohloubení na 8,1 % HDP.

V uvedených souvislostech odhadujeme, že v roce 2013 dosáhl poměr salda běžného účtu k HDP $-1,7\%$ HDP (*beze změny*). Především vlivem očekávaného příznivého vývoje zahraničního obchodu se zbožím počítáme v následujících letech s výrazným zlepšením schodku běžného účtu na 0,2 % HDP v roce 2014 (*proti 1,4 %*) a 0,4 % HDP v roce 2015. Běžný účet platební bilance by tedy měl být téměř vyrovnaný.

⁵ Vážený průměr růstu dovozu zboží šesti nejvýznamnějších obchodních partnerů (Německo, Slovensko, Polsko, Francie, Velké Británie a Rakousko).

C.5 Mezinárodní srovnání

Srovnání za období do roku 2013 včetně vychází ze statistik Eurostatu, od roku 2014 jsou použity vlastní propočty na bázi reálných směnných kurzů.

Při využití metody parity kupní síly se porovnávání ekonomického výkonu jednotlivých zemí v rámci EU provádí v PPS (standardech kupní síly). PPS je umělá měnová jednotka, která vyjadřuje množství statků, které je v průměru možné zakoupit za 1 euro na území EU27 po kurzovém přepočtu u zemí, které používají jinou měnovou jednotku než euro. V roce 2013 činila parita kupní síly ČR podle aktualizovaných údajů Eurostatu 18,14 CZK/PPS v porovnání s EU27 či 17,41 CZK/EUR v porovnání s EA12.

V důsledku recese se v roce 2009 HDP na obyvatele přepočtený pomocí **běžné parity kupní síly** ve všech sledovaných zemích, s výjimkou Polska, snížil. Zatímco většina států se z krize postupně zotavila, v Řecku se absolutní ekonomická úroveň snížila i v roce 2013, a klesla tak již popáté v řadě. Absolutní ekonomická úroveň se v roce 2010 mírně snížila v Chorvatsku, v letech 2011–2013 v Portugalsku a v roce 2012 i 2013 ve Slovinsku. Ve všech zmíněných ekonomikách se přitom v období let 2009 až 2013 snížila také relativní ekonomická úroveň vůči zemím EA12, přičemž největší propad – o 19 p. b. – zaznamenalo Řecko. Ekonomická úroveň v porovnání s průměrem zemí EA12 se naopak nejrychleji zvyšuje v pobaltských státech.

Ekonomická úroveň ČR, vyjádřená hrubým domácím produktem na obyvatele přepočteným pomocí běžné parity kupní síly, v roce 2013 dosáhla zhruba 20 200 PPS, což odpovídalo 72 % ekonomické úrovně EA12. Po období konvergence, kdy se v letech 2000 až 2007 relativní ekonomická úroveň ČR v porovnání se zeměmi EA12 zvýšila o 13 p. b., docházelo od roku 2010 ke stagnaci. V roce 2013 se ale kvůli poklesu

hospodářského výkonu snížila o 1 p. b. Pro následující roky vzhledem k pomalému hospodářskému oživení počítáme se stagnací relativní ekonomické úrovně ČR.

Alternativní přepočet HDP na obyvatele pomocí běžného **směnného kurzu** bere v úvahu tržní ocenění měny a z něj vyplývající různou úroveň cenových hladin. V roce 2013 tento ukazatel v případě ČR patrně dosáhl 14 100 EUR, což odpovídalo 48 % úrovně EA12. V uvedeném roce se absolutní i relativní úroveň HDP na obyvatele v přepočtu směnným kurzem snížila, k čemuž přispěly i intervence ČNB na devizovém trhu. Vzhledem k předpokládanému pokračování intervencí očekáváme v roce 2014 další pokles absolutní i relativní úrovně, a to na úroveň Slovenska.

Pokud jde o srovnání cenových hladin, v ČR se v roce 2013 **komparativní cenová hladina HDP** nejspíše snížila o 2 p. b., a dosáhla tak 67 % průměru EA12. Očekávaný mírný pokles cenové hladiny o další 3 p. b. v roce 2014 pomůže k udržení konkurenceschopnosti české ekonomiky.

D Monitoring predikcí ostatních institucí

MF ČR monitoruje makroekonomické predikce ostatních institucí zabývajících se předpovídáním budoucího vývoje české ekonomiky. Z veřejně přístupných datových zdrojů jsou průběžně sledovány prognózy 11 institucí, z čehož 6 institucí je tuzemských (ČNB, MPSV, domácí banky a investiční společnosti) a ostatní jsou zahraniční (Evropská komise, OECD, MMF aj.). Shrnutí předpovědí je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka D.1: Konsenzuální předpověď

		leden 2014			leden 2014
		min.	max.	konsenzus	predikce MF ČR
Hrubý domácí produkt (2014)	růst v %, s.c.	1,1	2,5	1,7	1,4
Hrubý domácí produkt (2015)	růst v %, s.c.	2,1	3,0	2,3	2,0
Průměrná míra inflace (2014)	%	0,1	1,8	1,2	1,0
Průměrná míra inflace (2015)	%	1,3	2,5	1,8	2,4
Růst průměrné mzdy (2014)	%	1,9	2,7	2,3	2,5
Růst průměrné mzdy (2015)	%	1,9	4,0	3,0	4,2
Poměr salda BÚ k HDP (2014)	%	-2,3	-0,3	-1,2	-0,2
Poměr salda BÚ k HDP (2015)	%	-2,5	-0,5	-1,4	-0,4

Zdroj dat: prognózy jednotlivých institucí, vlastní propočty

Sledované instituce v průměru očekávají, že se v letech 2014 a 2015 bude ekonomika oživovat. HDP by se tak v roce 2014 mohl zvýšit o 1,7 %, v roce následujícím by pak mohlo dojít ke zrychlení růstu na 2,3 %. Predikce MF ČR je pro oba uvedené roky mírně konzervativnější.

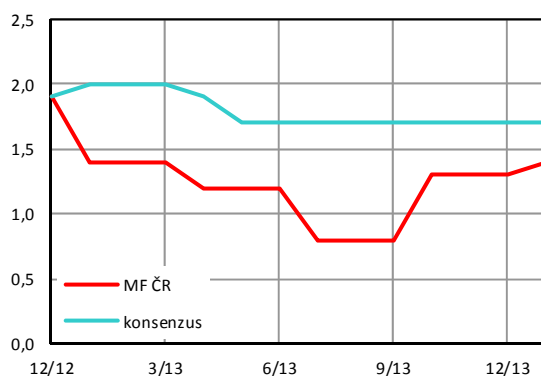
Růst spotřebitelských cen by se měl podle průměru odhadů institucí v roce 2014 zpomalit na 1,2 %, v roce 2015 pak mírně zrychlit na 1,8 %. Predikce MF ČR, která již zohledňuje dopad devizových intervencí ČNB, počítá s průměrnou mírou inflace v roce 2014 ve výši 1,0 %, resp. 2,4 % v roce 2015.

Průměrná mzda by dle prognóz sledovaných institucí měla v letech 2014 a 2015 vzrůst o 2,3 %, resp. o 3,0 %. Predikce MF ČR předpokládá v roce 2015 zvýšení průměrné mzdy o 4,2 %, neboť bere v potaz reformu přímých daní a odvodů, jež by měla v daném roce nabýt účinnosti.

Schodek běžného účtu platební bilance by se podle názoru sledovaných institucí měl v letech 2014 a 2015 pohybovat kolem 1,3 % HDP. MF ČR díky očekávanému příznivému vývoji salda zahraničního obchodu počítá s téměř vyrovnaným běžným účtem platební bilance.

Graf D.1: Prognózy růstu reálného HDP na rok 2014

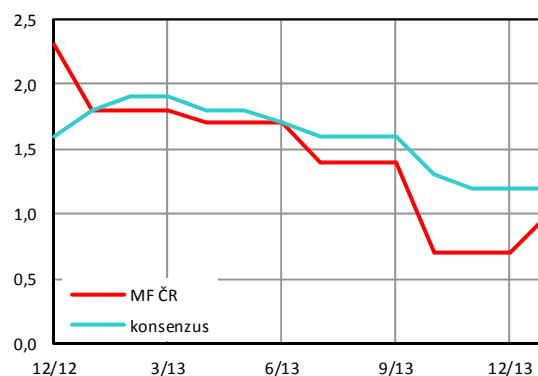
v %; na vodorovné ose měsíc, kdy monitoring proběhl

Zdroj dat: prognózy jednotlivých institucí, vlastní propočty

Graf D.2: Prognózy inflace na rok 2014

v %; na vodorovné ose měsíc, kdy monitoring proběhl

Zdroj dat: prognózy jednotlivých institucí, vlastní propočty

Tabulky a grafy:

C.1 Ekonomický výkon

Tabulka C.1.1: HDP – užití ve stálých cenách – roční
zřetězené objemy, referenční rok 2005

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
							Odhad	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč 2005</i>	3635	3471	3557	3622	3585	3536	3585	3656	3744	3835
	<i>růst v %</i>	3,1	-4,5	2,5	1,8	-1,0	-1,4	1,4	2,0	2,4	2,5
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	<i>mld. Kč 2005</i>	1720	1724	1740	1749	1711	1708	1718	1743	1776	1810
	<i>růst v %</i>	2,8	0,2	0,9	0,5	-2,1	-0,2	0,6	1,5	1,9	1,9
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč 2005</i>	674	701	703	684	671	681	688	691	699	706
	<i>růst v %</i>	1,2	4,0	0,2	-2,7	-1,9	1,6	1,0	0,4	1,0	1,1
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč 2005</i>	1071	855	901	908	863	813	822	847	875	904
	<i>růst v %</i>	1,9	-20,2	5,4	0,8	-5,0	-5,8	1,0	3,1	3,3	3,3
– fixní kapitál	<i>mld. Kč 2005</i>	1004	893	902	905	864	823	820	842	868	895
	<i>růst v %</i>	4,1	-11,0	1,0	0,4	-4,5	-4,8	-0,3	2,6	3,1	3,1
– změna zásob a cenností	<i>mld. Kč 2005</i>	68	-38	-1	3	-1	-10	1	6	7	9
Vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	2642	2354	2717	2977	3109	3119	3236	3365	3504	3667
	<i>růst v %</i>	4,0	-10,9	15,4	9,5	4,5	0,3	3,8	4,0	4,1	4,7
Dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	2467	2169	2503	2678	2739	2758	2845	2952	3066	3201
	<i>růst v %</i>	2,7	-12,1	15,4	7,0	2,3	0,7	3,2	3,8	3,9	4,4
Hrubé domácí výdaje	<i>mld. Kč 2005</i>	3465	3288	3351	3347	3252	3214	3239	3292	3359	3428
	<i>růst v %</i>	2,2	-5,1	1,9	-0,1	-2,8	-1,2	0,8	1,6	2,0	2,0
Metodická diskrepance ²⁾	<i>mld. Kč 2005</i>	-6	7	-1	-18	-31	-28	-34	-39	-44	-51
Reálný hrubý domácí důchod	<i>mld. Kč 2005</i>	3562	3441	3482	3504	3455	3440	3513	3576	3662	3751
	<i>růst v %</i>	2,1	-3,4	1,2	0,6	-1,4	-0,4	2,1	1,8	2,4	2,5
Příspěvky k růstu HDP ³⁾											
– hrubé domácí výdaje	<i>proc. body</i>	2,2	-5,0	1,8	-0,1	-2,7	-1,1	0,7	1,5	1,9	1,9
– konečná spotřeba	<i>proc. body</i>	1,6	0,9	0,5	-0,3	-1,5	0,2	0,5	0,8	1,2	1,2
– výdaje domácností	<i>proc. body</i>	1,4	0,1	0,5	0,3	-1,1	-0,1	0,3	0,7	1,0	1,0
– výdaje vlády	<i>proc. body</i>	0,2	0,8	0,1	-0,6	-0,4	0,3	0,2	0,1	0,2	0,2
– tvorba hrubého kapitálu	<i>proc. body</i>	0,6	-5,9	1,3	0,2	-1,2	-1,3	0,2	0,7	0,7	0,7
– tvorba fixního kapitálu	<i>proc. body</i>	1,1	-3,0	0,3	0,1	-1,1	-1,1	-0,1	0,6	0,7	0,7
– změna zásob	<i>proc. body</i>	-0,5	-2,9	1,0	0,1	-0,1	-0,2	0,3	0,1	0,0	0,0
– saldo zahraničního obchodu	<i>proc. body</i>	0,9	0,5	0,6	1,9	1,7	-0,2	0,7	0,5	0,5	0,6
– saldo zboží	<i>proc. body</i>	0,5	0,5	0,6	2,1	1,7	0,1	0,6	0,5	0,4	0,5
– saldo služeb	<i>proc. body</i>	0,4	0,0	0,1	-0,2	0,0	-0,4	0,1	0,0	0,1	0,1
Hrubá přidaná hodnota	<i>mld. Kč 2005</i>	3320	3148	3247	3305	3273	.	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	4,1	-5,2	3,1	1,8	-1,0	.	.	.	.	.
Saldo daní a dotací na produkty	<i>mld. Kč 2005</i>	316	321	310	316	311	.	.	.	.	.

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

²⁾ Deterministicky určený vliv používání cen a struktury předchozího roku jako základu pro výpočet reálných přírůstků.

³⁾ Výpočet na základě cen a struktury předchozího roku, kde jsou příspěvky beze zbytku sčitatelné.

Tabulka C.1.2: HDP – užití ve stálých cenách – čtvrtletní
zřetězené objemy, referenční rok 2005

		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč 2005</i>	829	887	900	920	837	898	917	933
	<i>růst v %</i>	-2,9	-1,7	-0,3	-0,7	1,0	1,2	1,9	1,4
	<i>růst v % ¹⁾</i>	-2,3	-1,7	-1,2	-0,4	1,0	1,2	1,6	1,7
	<i>mezičtvrtletní růst v % ¹⁾</i>	-1,3	0,3	0,2	0,5	0,0	0,5	0,5	0,6
Výdaje domácností na spotřebu ²⁾	<i>mld. Kč 2005</i>	404	425	434	445	404	427	438	449
	<i>růst v %</i>	-1,6	-0,3	0,5	0,5	0,0	0,4	0,9	0,9
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč 2005</i>	159	167	167	188	161	168	169	190
	<i>růst v %</i>	1,2	1,4	2,6	1,2	1,0	1,0	1,0	1,1
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč 2005</i>	174	196	227	217	174	197	233	218
	<i>růst v %</i>	-6,2	-12,2	0,5	-5,3	0,0	0,7	2,8	0,2
– fixní kapitál	<i>mld. Kč 2005</i>	182	200	213	227	180	200	210	230
	<i>růst v %</i>	-6,9	-5,9	-3,2	-3,4	-1,1	-0,3	-1,2	1,1
– změna zásob a cenností	<i>mld. Kč 2005</i>	-9	-5	14	-10	-7	-3	23	-12
Vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	748	781	777	813	776	811	806	843
	<i>růst v %</i>	-5,4	0,5	2,9	3,4	3,8	3,8	3,7	3,7
Dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	648	674	698	738	669	696	721	760
	<i>růst v %</i>	-4,5	-1,0	4,7	3,4	3,2	3,2	3,2	3,1
Metodická diskrepance ³⁾	<i>mld. Kč 2005</i>	-7	-8	-7	-6	-9	-10	-9	-7
Reálný hrubý domácí důchod	<i>mld. Kč 2005</i>	805	863	876	897	822	881	900	910
	<i>růst v %</i>	-1,9	-0,8	0,7	0,2	2,2	2,2	2,7	1,5
Hrubá přidaná hodnota	<i>mld. Kč 2005</i>	767	817	822	.	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	-2,3	-1,2	-0,1	.	.	.	.	.
	<i>růst v % ¹⁾</i>	-1,6	-1,2	-1,1	.	.	.	.	.
	<i>mezičtvrtletní růst v % ¹⁾</i>	0,1	-0,1	-0,4	.	.	.	.	.
Saldo daní a dotací na produkty	<i>mld. Kč 2005</i>	64	72	78	.	.	.	.	.

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Z dat očištěných o sezóny a počet pracovních dnů.

²⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

³⁾ Deterministicky určený vliv používání cen a struktury předchozího roku jako základu pro výpočet reálných přírůstků.

Tabulka.C.1.3: HDP – užití v běžných cenách – roční

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
							Odhad	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	mld. Kč	3848	3759	3791	3823	3846	3855	3974	4106	4233	4393
	růst v %	5,1	-2,3	0,8	0,9	0,6	0,2	3,1	3,3	3,1	3,8
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	mld. Kč	1883	1902	1917	1935	1944	1964	1993	2067	2125	2209
	růst v %	7,8	1,0	0,8	1,0	0,5	1,0	1,5	3,7	2,8	3,9
Výdaje vládních inst. na spotřebu	mld. Kč	759	809	807	793	789	802	816	827	838	855
	růst v %	4,6	6,6	-0,2	-1,8	-0,5	1,7	1,7	1,4	1,3	2,0
Tvorba hrubého kapitálu	mld. Kč	1114	896	940	937	898	846	861	898	934	968
	růst v %	2,0	-19,5	4,8	-0,3	-4,2	-5,8	1,8	4,3	4,0	3,7
– fixní kapitál	mld. Kč	1031	926	931	923	888	846	854	885	919	954
	růst v %	4,2	-10,2	0,5	-0,9	-3,8	-4,7	0,9	3,7	3,8	3,8
– změna zásob a ceností	mld. Kč	83	-30	9	14	10	0	7	13	14	14
Saldo zahraničního obchodu	mld. Kč	92	152	127	159	215	244	304	315	337	362
	mld. Kč	2480	2216	2524	2787	3001	3051	3255	3372	3521	3696
– vývoz zboží a služeb	mld. Kč	2480	2216	2524	2787	3001	3051	3255	3372	3521	3696
	růst v %	-0,7	-10,7	13,9	10,4	7,7	1,7	6,7	3,6	4,4	5,0
– dovoz zboží a služeb	mld. Kč	2388	2064	2397	2628	2786	2808	2951	3057	3185	3335
	růst v %	-0,5	-13,6	16,1	9,6	6,0	0,8	5,1	3,6	4,2	4,7
Hrubý národní důchod ²⁾	mld. Kč	3668	3508	3506	3566	3561	3565	3674	3787	3894	4034
	růst v %	7,8	-4,3	-0,1	1,7	-0,1	0,1	3,1	3,1	2,8	3,6
Saldo prvotních důchodů ³⁾	mld. Kč	-180	-251	-285	-258	-285	-290	-299	-319	-339	-359

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.²⁾ Hrubý národní důchod je součtem HDP a salda čistých prvotních důchodů se zahraničím. Představuje úhrn prvotních příjmových důchodů rezidentů (náhrady zaměstnancům, čisté daně na výrobu a dovoz, důchody z vlastnictví, hrubý provozní přebytek a smíšený důchod).³⁾ Saldo čistých prvotních důchodů rezidentů ve vztahu k zahraničí je součtem rozdílů přijatých a vyplacených mezd a důchodů z vlastnictví (úroků, dividend a reinvestovaných zisků z aktiv vlastněných nerezidenty). Věcně odpovídá bilanci výnosů platební bilance.

Tabulka C.1.4: HDP – užití v běžných cenách – čtvrtletní

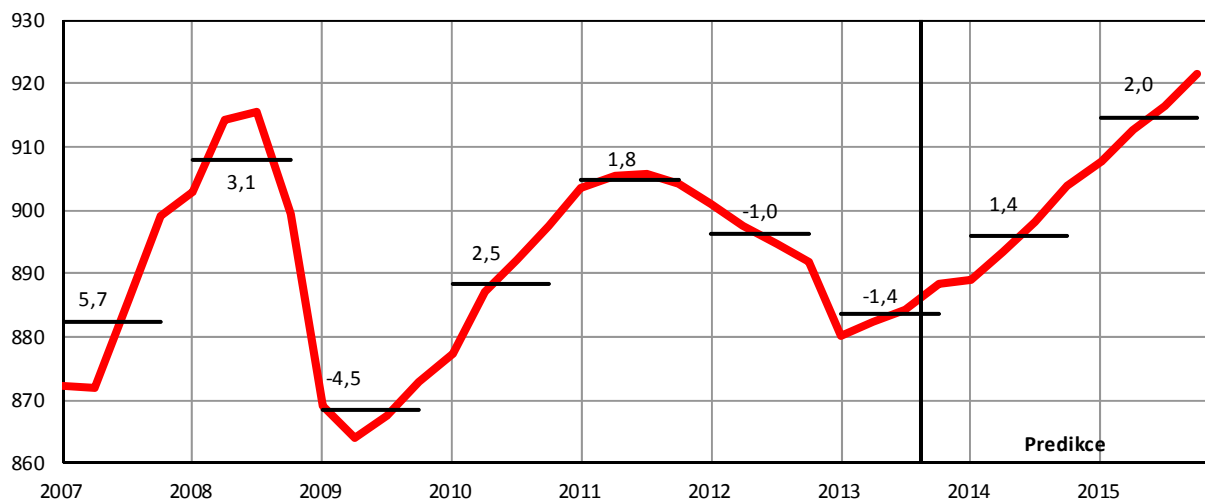
		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
Hrubý domácí produkt	mld. Kč	897	967	981	1011	922	993	1017	1041
	růst v %	-1,1	-0,1	1,3	0,8	2,8	2,8	3,7	3,0
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	mld. Kč	464	490	500	510	464	494	510	523
	růst v %	-0,2	1,0	1,6	1,5	0,1	0,9	2,1	2,6
Výdaje vládních inst. na spotřebu	mld. Kč	183	195	196	228	185	198	199	233
	růst v %	1,0	1,6	2,6	1,4	1,2	1,4	1,9	2,2
Tvorba hrubého kapitálu	mld. Kč	181	204	235	226	183	206	243	229
	růst v %	-5,6	-12,3	0,4	-5,6	1,4	0,9	3,2	1,7
– fixní kapitál	mld. Kč	188	206	218	234	188	208	219	239
	růst v %	-6,6	-5,9	-3,4	-3,2	-0,1	0,8	0,3	2,4
– změna zásob a ceností	mld. Kč	-7	-2	17	-8	-4	-2	24	-10
Saldo zahraničního obchodu	mld. Kč	69	78	50	47	89	96	65	55
	mld. Kč	727	763	756	805	783	817	811	844
– vývoz zboží a služeb	mld. Kč	727	763	756	805	783	817	811	844
	růst v %	-4,2	1,2	3,7	6,1	7,6	7,1	7,3	4,8
– dovoz zboží a služeb	mld. Kč	658	685	707	758	693	721	747	789
	růst v %	-4,6	-1,5	4,2	5,0	5,4	5,3	5,7	4,1

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

Graf C.1.1: Hrubý domácí produkt (reálný)

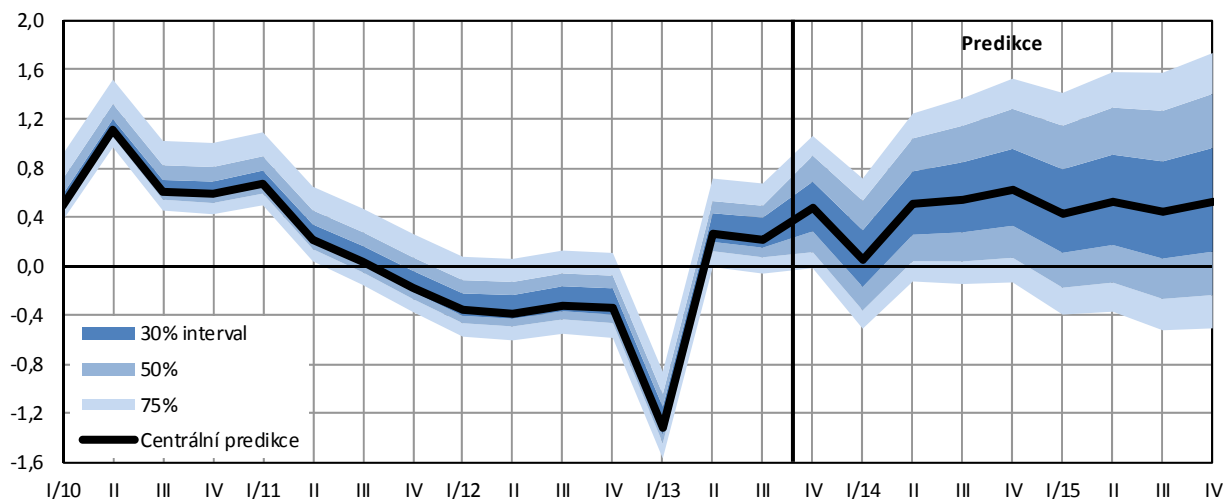
zřetězené objemy, mld. Kč s. c. roku 2005, sezónně očištěno, míra růstu v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.2: Hrubý domácí produkt (reálný)

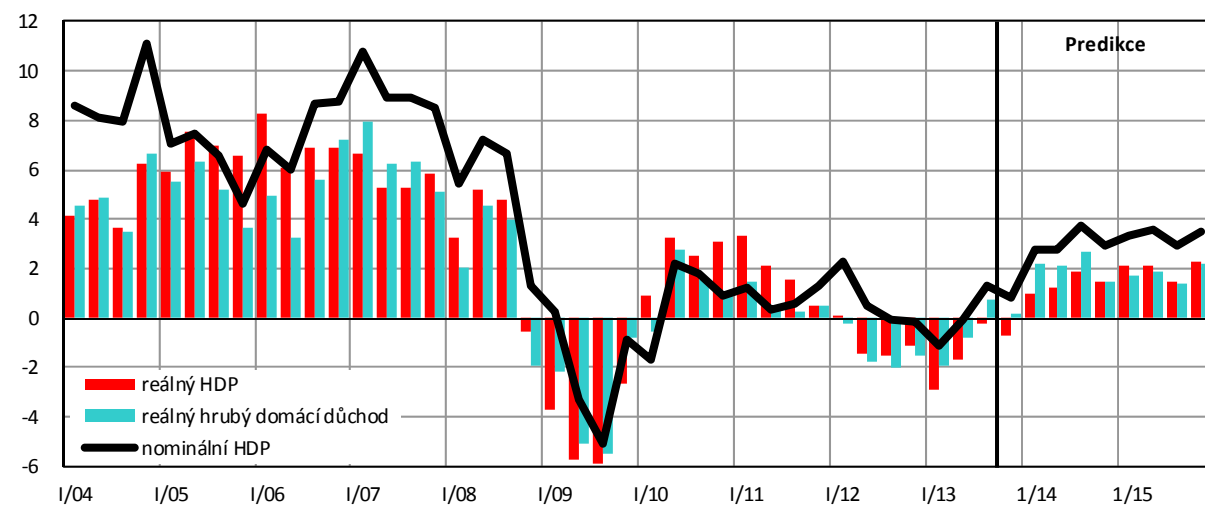
sezónně očištěno, mezičtvrtletní růst v %, rozložení pravděpodobností za minulost je dáno skutečným rozložením revizí, rozložení za budoucnost je dáno výsledky predikcí MF ČR

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.3: Hrubý domácí produkt a reálný hrubý domácí důchod

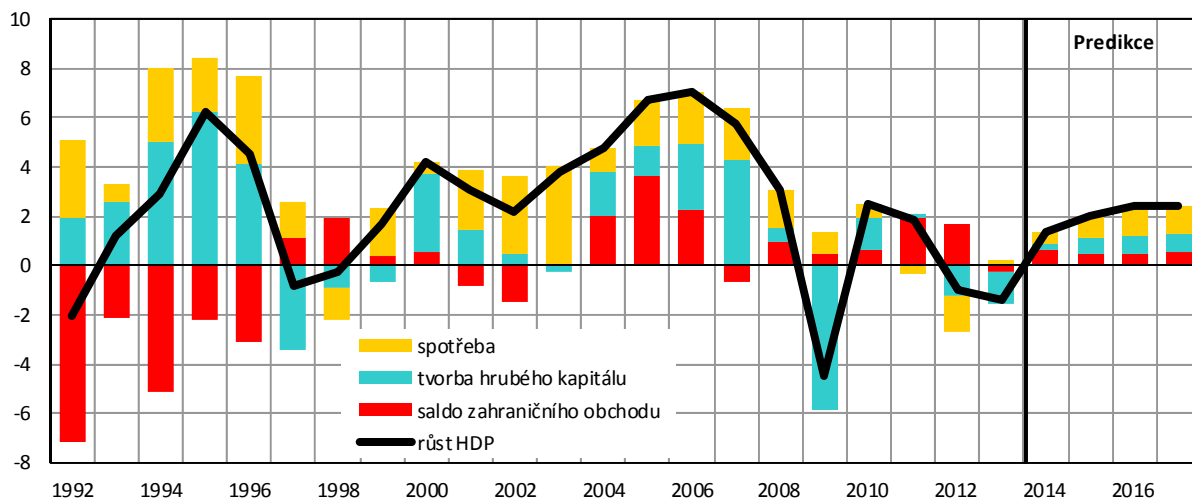
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.4: Hrubý domácí produkt

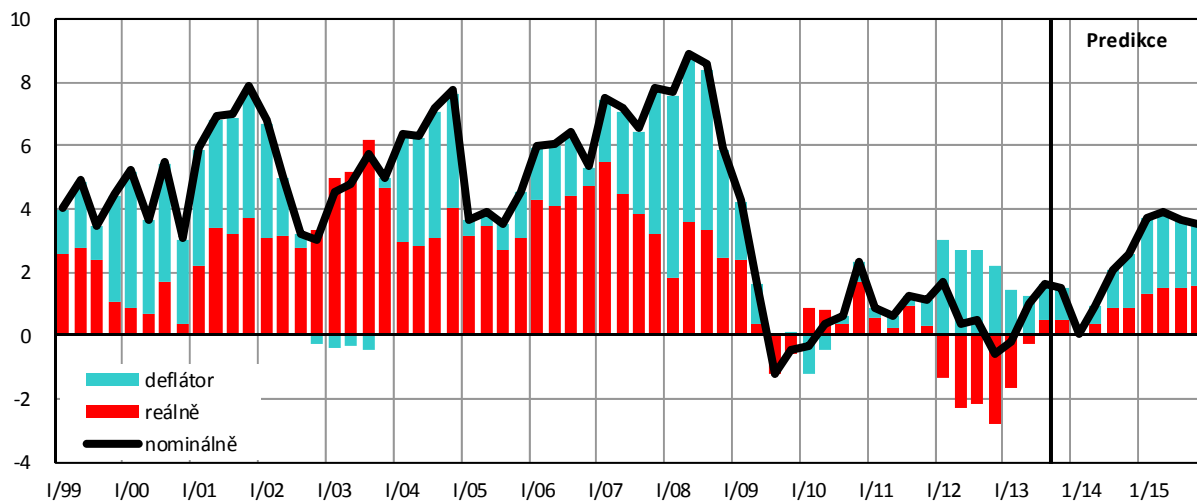
rozklad meziročního růstu reálného HDP, růst HDP v %, příspěvky v procentních bodech

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.5: Spotřeba domácností (včetně neziskových institucí)

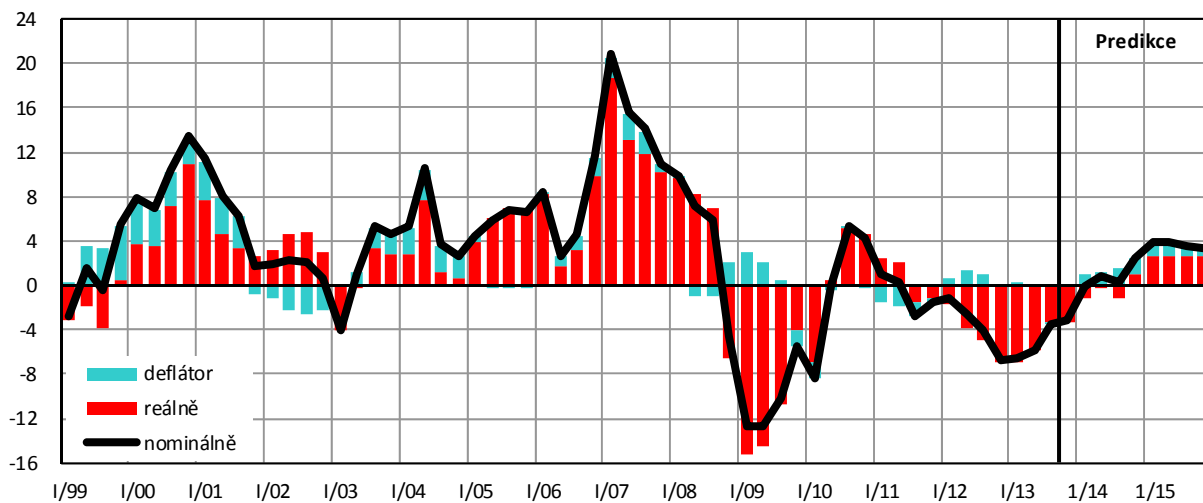
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.6: Tvorba hrubého fixního kapitálu

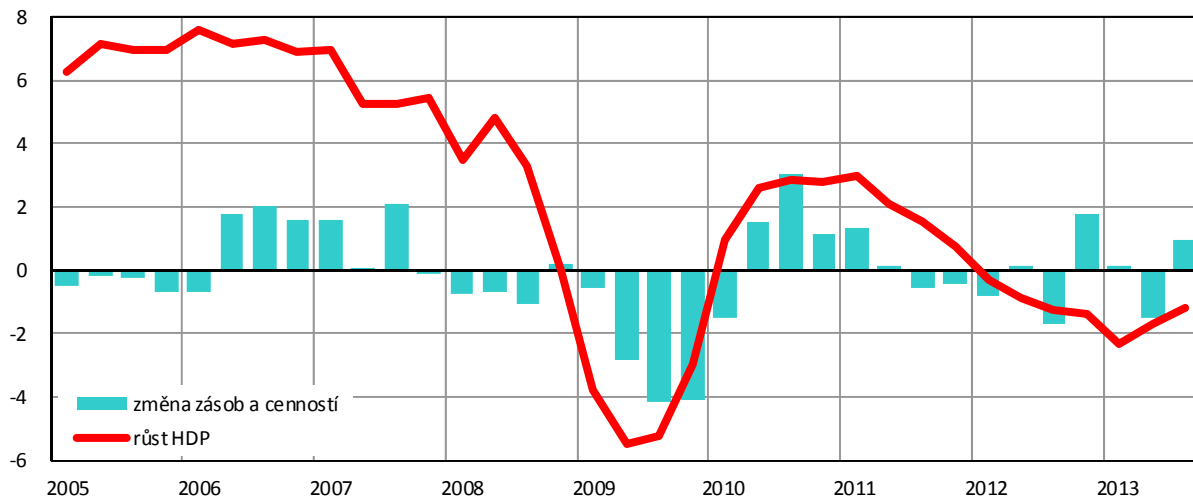
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.7: Změna zásob a cenností (reálně)

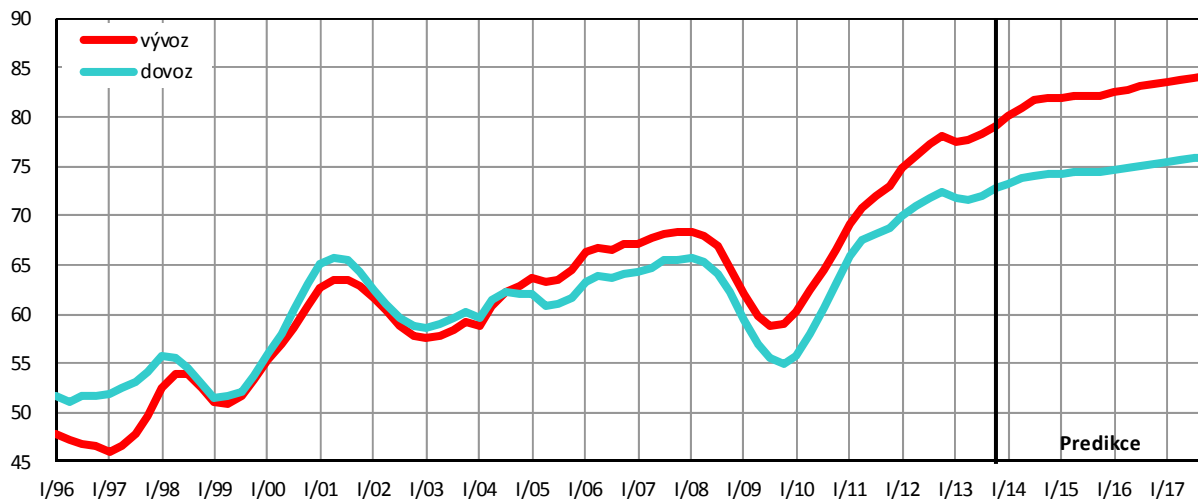
sezónně očištěno, mezioční růst HDP v %, příspěvky v procentních bodech

Zdroj dat: ČSÚ

Graf C.1.8: Poměr vývozu a dovozu zboží a služeb k HDP (v běžných cenách)

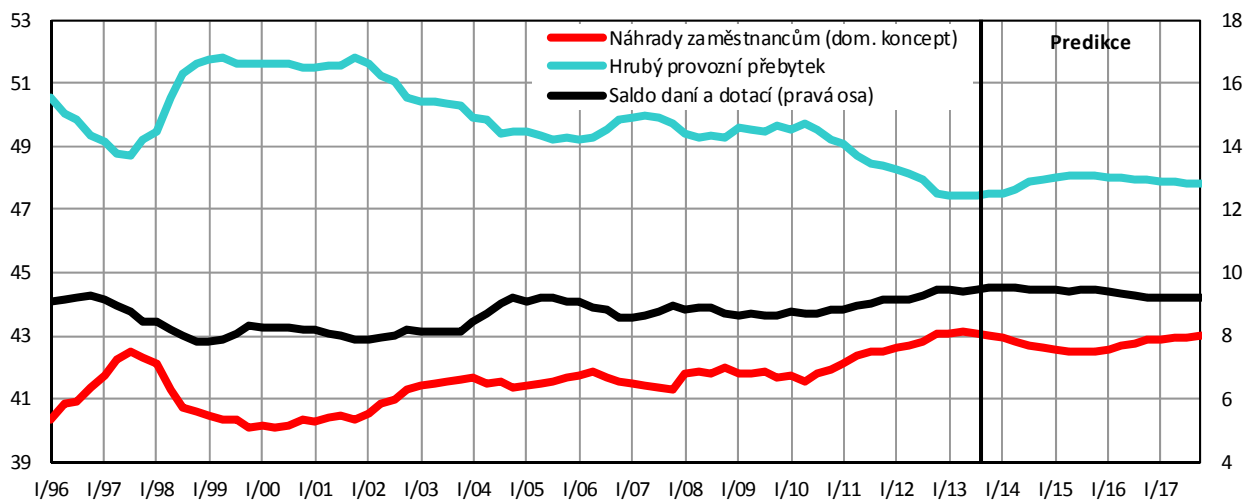
z ročních klouzavých úhrnů, v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.9: Důchodová struktura HDP

z ročních klouzavých úhrnů, v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka C.1.5: HDP – důchodová struktura – roční

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
							Odhad	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
HDP	mld. Kč	3848	3759	3791	3823	3846	3855	3974	4106	4233	4394
	růst v %	5,1	-2,3	0,8	0,9	0,6	0,2	3,1	3,3	3,1	3,8
Saldo daní a dotací	mld. Kč	335	325	334	349	363	368	375	387	391	404
	růst v %	2,5	-3,1	2,8	4,3	4,2	1,3	2,0	3,2	0,9	3,4
– Daně z výroby a dovozu	mld. Kč	419	425	434	457	471	477	488	502	507	522
	růst v %	2,9	1,4	2,1	5,3	3,2	1,1	2,4	2,7	1,0	3,0
– Dotace na výrobu	mld. Kč	84	100	100	108	108	109	113	114	116	118
	růst v %	4,4	19,5	-0,4	8,6	0,2	0,7	3,7	1,0	1,5	1,5
Náhrady zaměstnancům domácí	mld. Kč	1617	1567	1590	1626	1656	1657	1694	1744	1814	1889
	růst v %	6,8	-3,0	1,4	2,2	1,8	0,1	2,2	2,9	4,0	4,1
– Mzdy a platy domácí	mld. Kč	1226	1201	1210	1237	1260	1257	1285	1340	1393	1450
	růst v %	7,5	-2,1	0,8	2,2	1,8	-0,2	2,2	4,3	4,0	4,1
– Příspěvky na sociální zabezpečení placené zaměstnavatelem	mld. Kč	390	367	380	389	396	400	409	404	421	439
	růst v %	4,7	-6,1	3,7	2,4	1,8	1,0	2,2	-1,2	4,2	4,3
Hrubý provozní přebytek	mld. Kč	1896	1866	1867	1849	1827	1831	1904	1975	2029	2100
	růst v %	4,1	-1,6	0,0	-0,9	-1,2	0,2	4,0	3,7	2,7	3,5
– Spotřeba fixního kapitálu	mld. Kč	680	710	720	731	746	758	773	792	814	839
	růst v %	5,6	4,4	1,4	1,6	2,0	1,6	2,0	2,5	2,8	3,0
– Čistý provozní přebytek	mld. Kč	1216	1156	1147	1118	1081	1073	1132	1183	1214	1262
	růst v %	3,2	-4,9	-0,8	-2,5	-3,3	-0,8	5,5	4,6	2,6	3,9

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka C.1.6: HDP – důchodová struktura – čtvrtletní

		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
					Odhad	Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
HDP	mld. Kč	897	967	981	1011	922	993	1017	1041
	růst v %	-1,1	-0,1	1,3	0,8	2,8	2,8	3,7	3,0
Saldo daní a dotací	mld. Kč	79	92	105	92	80	94	108	94
	růst v %	-0,6	-1,7	3,7	3,2	2,0	2,1	2,2	1,8
Náhrady zaměstnancům domácí	mld. Kč	397	410	409	441	407	417	418	452
	růst v %	-0,8	0,3	0,7	0,0	2,6	1,6	2,2	2,6
– Mzdy a platy domácí	mld. Kč	299	310	310	337	307	315	317	346
	růst v %	-0,9	0,0	0,3	-0,3	2,6	1,6	2,2	2,6
– Příspěvky na sociální zabezpečení placené zaměstnavatelem	mld. Kč	97	100	99	104	100	102	101	106
	růst v %	-0,2	1,3	2,0	1,0	2,6	1,6	2,2	2,6
Hrubý provozní přebytek	mld. Kč	422	464	466	478	435	482	492	495
	růst v %	-1,6	-0,1	1,3	1,1	3,1	3,9	5,5	3,5

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

C.2 Ceny

Tabulka C.2.1: Ceny – roční

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
							Odhad	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Spotřebitelské ceny											
průměr roku	<i>průměr 2005=100</i>	112,1	113,3	115,0	117,2	121,0	122,8	124,0	126,9	128,1	130,6
– průměrná míra inflace	<i>růst v %</i>	6,3	1,0	1,5	1,9	3,3	1,4	1,0	2,4	0,9	2,0
prosinec	<i>průměr 2005=100</i>	111,8	112,9	115,5	118,3	121,1	122,8	125,2	127,7	129,0	131,4
	<i>růst v %</i>	3,6	1,0	2,3	2,4	2,4	1,4	1,9	2,0	1,0	1,9
z toho příspěvek											
– administrativních opatření ¹⁾	<i>proc. body</i>	4,3	1,0	1,6	1,2	2,2	1,0	-0,1	0,5	-0,5	0,4
– tržního růstu	<i>proc. body</i>	-0,7	0,0	0,7	1,2	0,1	0,4	2,0	1,5	1,6	1,4
HICP	<i>průměr 2005=100</i>	111,7	112,4	113,7	116,2	120,3	121,9	123,2	126,2	127,4	130,0
	<i>růst v %</i>	6,3	0,6	1,2	2,1	3,5	1,4	1,1	2,4	0,9	2,0
Nabídkové ceny bytů											
	<i>průměr 2005=100</i>	162,4	157,9	151,6	144,4	145,1	146,5	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	23,4	-2,8	-4,0	-4,8	0,5	1,0	.	.	.	.
Deflátoři											
HDP	<i>průměr 2005=100</i>	105,9	108,3	106,6	105,6	107,3	109,0	110,8	112,3	113,1	114,5
	<i>růst v %</i>	1,9	2,3	-1,6	-0,9	1,6	1,6	1,7	1,3	0,7	1,3
Hrubé domácí výdaje	<i>průměr 2005=100</i>	108,4	109,7	109,3	109,5	111,6	112,4	113,3	115,2	116,0	117,6
	<i>růst v %</i>	3,1	1,2	-0,3	0,1	1,9	0,7	0,8	1,7	0,7	1,4
Spotřeba domácností ²⁾	<i>průměr 2005=100</i>	109,5	110,3	110,2	110,7	113,6	115,0	116,0	118,6	119,6	122,0
	<i>růst v %</i>	4,8	0,8	-0,2	0,5	2,7	1,2	0,9	2,2	0,9	2,0
Spotřeba vlády	<i>průměr 2005=100</i>	112,6	115,4	114,9	115,9	117,6	117,7	118,5	119,6	120,0	121,1
	<i>růst v %</i>	3,4	2,5	-0,5	0,9	1,5	0,1	0,7	1,0	0,3	0,9
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 2005=100</i>	102,8	103,7	103,2	102,0	102,7	102,8	104,1	105,2	105,9	106,7
	<i>růst v %</i>	0,1	1,0	-0,5	-1,2	0,8	0,1	1,3	1,0	0,7	0,7
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 2005=100</i>	93,9	94,1	92,9	93,6	96,5	97,8	100,6	100,2	100,5	100,8
	<i>růst v %</i>	-4,5	0,3	-1,3	0,8	3,1	1,4	2,8	-0,4	0,3	0,3
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 2005=100</i>	96,8	95,2	95,8	98,1	101,7	101,8	103,7	103,6	103,9	104,2
	<i>růst v %</i>	-3,1	-1,7	0,6	2,5	3,6	0,1	1,9	-0,1	0,3	0,3
Směnné relace	<i>průměr 2005=100</i>	97,0	98,9	97,0	95,4	94,9	96,1	97,0	96,7	96,7	96,7
	<i>růst v %</i>	-1,4	2,0	-1,9	-1,6	-0,5	1,2	0,9	-0,2	0,0	0,0

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Pozn.: Výhled na rok 2016 vychází z platného legislativního stavu, tzn. ze sjednocení obou sazeb DPH na 17,5 % s účinností k 1. 1. 2016.

¹⁾ Změna regulovaných cen (dle výkaznictví ČSÚ) a nepřímých daní.

²⁾ Včetně spotřeby neziskových institucí.

Tabulka C.2.2: Ceny – čtvrtletní

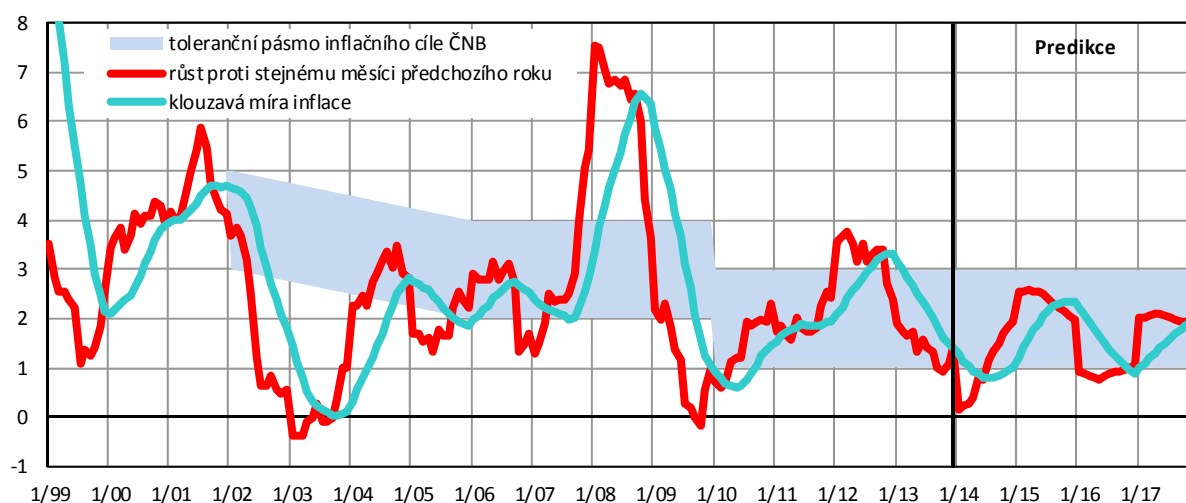
		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
					Odhad	Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
Spotřebitelské ceny (prům. čtvrtletí)	<i>průměr 2005=100</i>	122,8	123,0	122,6	122,5	123,1	123,8	124,3	124,8
	<i>růst v %</i>	1,8	1,5	1,2	1,1	0,2	0,7	1,3	1,8
– přísp. administrativních opatření ¹⁾		<i>proc. body</i>	1,6	1,4	1,2	1,2	-0,6	-0,4	-0,3
– příspěvek tržního růstu cen		<i>proc. body</i>	0,2	0,1	0,0	0,0	0,8	1,1	1,6
HICP	<i>průměr 2005=100</i>	121,9	122,2	121,8	121,8	122,3	123,1	123,5	124,0
	<i>růst v %</i>	1,7	1,5	1,2	1,1	0,3	0,7	1,4	1,9
Nabídkové ceny bytů		<i>průměr 2005=100</i>	145,3	145,7	146,7	148,3	.	.	.
		<i>růst v %</i>	1,1	-0,3	1,2	1,8	.	.	.
Deflátoři									
HDP	<i>průměr 2005=100</i>	108,2	109,0	108,9	109,9	110,2	110,6	110,9	111,6
	<i>růst v %</i>	1,8	1,6	1,5	1,5	1,8	1,5	1,8	1,5
Hrubé domácí výdaje	<i>průměr 2005=100</i>	111,8	112,4	112,3	113,0	112,2	112,8	113,3	114,7
	<i>růst v %</i>	0,9	0,7	0,6	0,5	0,4	0,4	0,9	1,5
Spotřeba domácností²⁾	<i>průměr 2005=100</i>	114,9	115,1	115,1	114,7	115,0	115,8	116,5	116,6
	<i>růst v %</i>	1,4	1,3	1,1	1,0	0,1	0,5	1,2	1,7
Spotřeba vlády	<i>průměr 2005=100</i>	114,8	116,9	117,0	121,4	115,1	117,3	118,0	122,8
	<i>růst v %</i>	-0,2	0,2	0,1	0,2	0,3	0,3	0,8	1,1
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 2005=100</i>	103,0	102,9	102,6	102,8	104,1	104,1	104,2	104,1
	<i>růst v %</i>	0,3	0,0	-0,2	0,2	1,0	1,1	1,6	1,3
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 2005=100</i>	97,2	97,6	97,3	99,0	100,9	100,8	100,6	100,0
	<i>růst v %</i>	1,2	0,7	0,8	2,7	3,7	3,2	3,5	1,0
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 2005=100</i>	101,5	101,7	101,2	102,8	103,7	103,7	103,6	103,8
	<i>růst v %</i>	-0,1	-0,5	-0,6	1,5	2,2	2,0	2,4	1,0
Směnné relace	<i>průměr 2005=100</i>	95,8	96,0	96,1	96,3	97,2	97,1	97,2	96,4
	<i>růst v %</i>	1,3	1,3	1,3	1,1	1,5	1,2	1,1	0,0

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

¹⁾ Změna regulovaných cen (dle výkaznictví ČSÚ) a nepřímých daní.²⁾ Včetně spotřeby neziskových institucí.

Graf C.2.1: Spotřebitelské ceny

meziroční růst v %

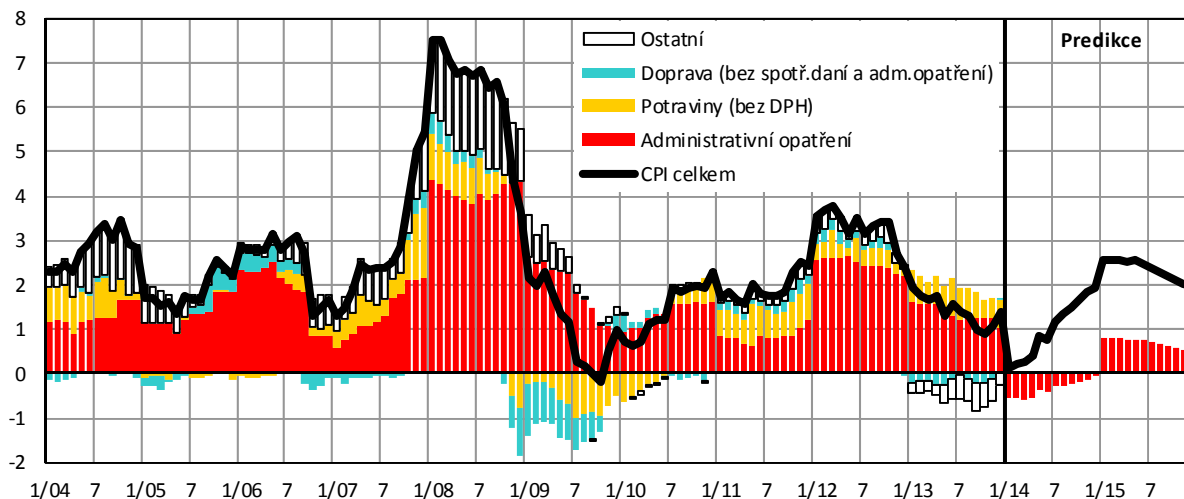

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

Pozn.: Pro roky 2002–2005 představuje zvýrazněná oblast cílové pásmo pro celkovou inflaci, od roku 2006 se již jedná o toleranční pásmo bodového inflačního cíle. Výhled na rok 2016 vychází z platného legislativního stavu, tzn. ze sjednocení obou sazeb DPH na 17,5 % s účinností k 1. 1. 2016.

Graf C.2.2: Spotřebitelské ceny

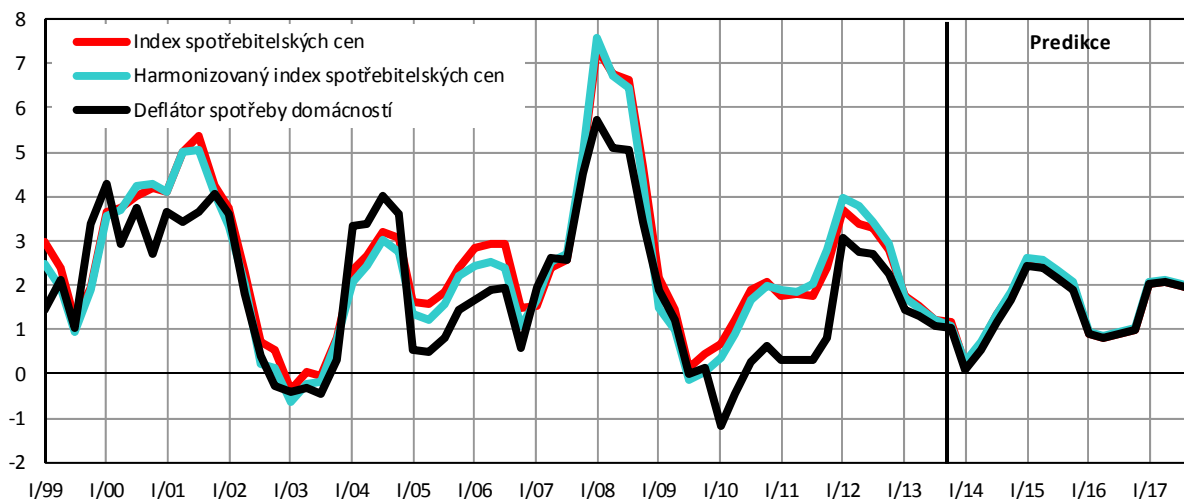
rozklad meziročního růstu CPI, příspěvky v procentních bodech, růst CPI v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.2.3: Indikátory spotřebitelských cen

meziroční růst v %

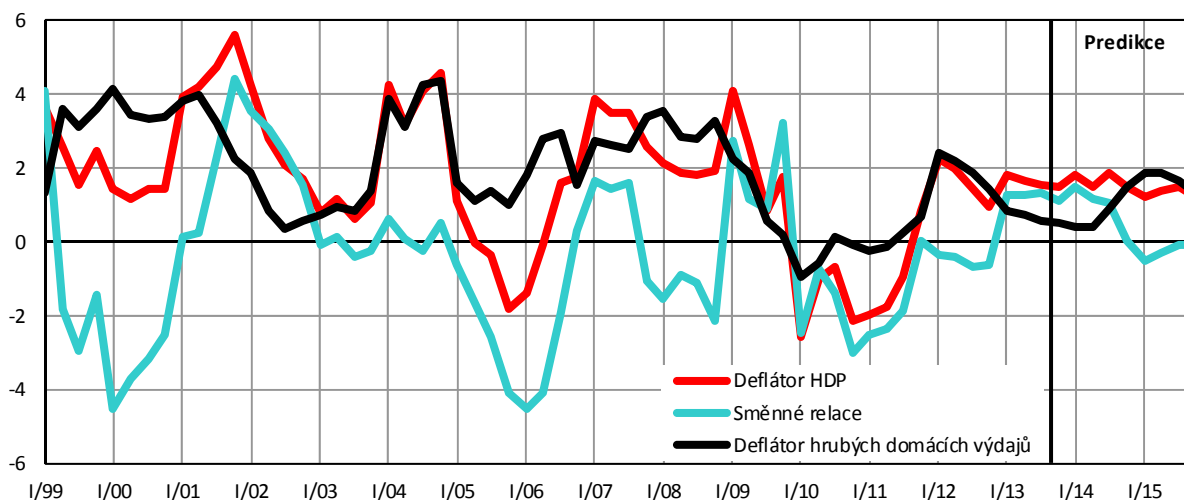

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Pozn.: Výhled na rok 2016 vychází z platného legislativního stavu, tzn. ze sjednocení obou sazeb DPH na 17,5 % s účinností k 1. 1. 2016.

Graf C.2.4: Deflátor HDP

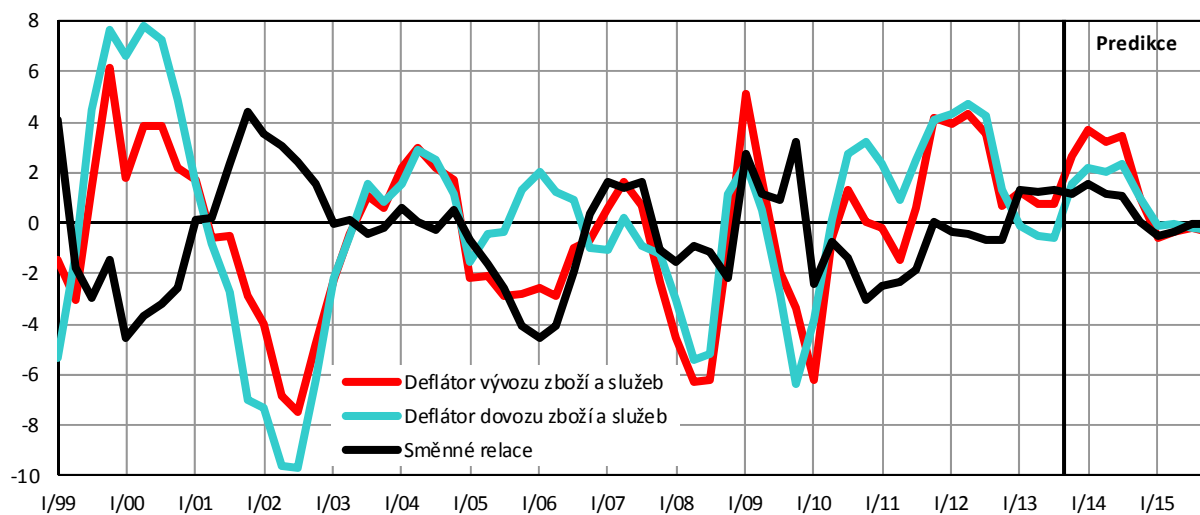
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.2.5: Směnné relace

meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

C.3 Trh práce

Tabulka C.3.1: Trh práce – roční

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
							Odhad	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ:											
Zaměstnanost ¹⁾	<i>prům. v tis.osob</i>	5002	4934	4885	4872	4890	4933	4940	4948	4956	4964
	<i>růst v %</i>	1,6	-1,4	-1,0	0,4	0,4	0,9	0,1	0,1	0,2	0,2
– zaměstnanci ²⁾	<i>prům. v tis.osob</i>	4196	4107	4019	3993	3990	4049	4057	4062	4068	4074
	<i>růst v %</i>	1,7	-2,1	-2,1	0,0	-0,1	1,5	0,2	0,1	0,2	0,1
– podnikatelé ³⁾	<i>prům. v tis.osob</i>	807	827	866	880	901	885	883	886	888	890
	<i>růst v %</i>	1,2	2,5	4,7	2,0	2,4	-1,8	-0,1	0,2	0,3	0,2
Nezaměstnanost	<i>prům. v tis.osob</i>	230	352	384	351	367	370	369	366	346	320
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	4,4	6,7	7,3	6,7	7,0	7,0	7,0	6,9	6,5	6,1
Pracovní síla	<i>prům. v tis.osob</i>	5232	5286	5269	5223	5257	5304	5309	5313	5302	5284
	<i>růst v %</i>	0,7	1,0	-0,3	-0,2	0,7	0,9	0,1	0,1	-0,2	-0,3
Populace ve věku 15–64 let	<i>prům. v tis.osob</i>	7410	7431	7399	7295	7229	7156	7087	7022	6957	6893
	<i>růst v %</i>	0,9	0,3	-0,4	-0,7	-0,9	-1,0	-1,0	-0,9	-0,9	-0,9
Zaměstnanost / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	67,5	66,4	66,0	66,8	67,6	68,9	69,7	70,5	71,2	72,0
Míra zaměstnanosti 15–64 let ⁴⁾	<i>průměr v %</i>	66,6	65,4	65,0	65,7	66,5	67,7	68,4	69,1	69,9	70,6
Prac.síla / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	70,6	71,1	71,2	71,6	72,7	74,1	74,9	75,7	76,2	76,7
Míra ekon.aktivity 15–64 let ⁵⁾	<i>průměr v %</i>	69,7	70,1	70,2	70,5	71,6	72,8	73,6	74,3	74,8	75,3
Národní účty – ČSÚ:											
Zaměstnanost (domácí koncept) ⁶⁾	<i>prům. v tis.osob</i>	5204	5111	5059	5057	5077	5123	5132	5140	5149	5157
	<i>růst v %</i>	2,3	-1,8	-1,0	0,0	0,4	0,9	0,2	0,1	0,2	0,2
Odpracované hodiny	<i>mld. hodin</i>	9,37	9,09	9,16	9,16	9,15	9,10	9,14	9,11	9,11	9,10
	<i>růst v %</i>	2,7	-3,0	0,8	0,0	-0,1	-0,5	0,4	-0,3	-0,1	-0,1
Odpracované hodiny/zaměstnanost	<i>hodiny/osobu</i>	1800	1778	1811	1811	1802	1777	1780	1773	1769	1764
	<i>růst v %</i>	0,4	-1,2	1,8	0,0	-0,5	-1,4	0,2	-0,4	-0,2	-0,3
Registrovaná nezaměstnanost – MPSV:											
Počet nezaměstnaných	<i>prům. v tis.osob</i>	324,6	465,6	528,7	507,8	504,7	564	587	570	525	474
Podíl nezaměstnaných osob ⁷⁾	<i>průměr v %</i>	4,1	6,1	7,0	6,7	6,8	7,7	8,0	7,8	7,2	6,6

Zdroj dat: ČSÚ, MPSV, vlastní propočty

Údaje do roku 2010 včetně navazují na výsledky Sčítání lidu 2001, údaje od roku 2011 na Sčítání lidu 2011.

Rozdíly mezi nezaměstnaností podle VŠPS a podle registrace na úřadech práce vyplývají z odlišné definice obou ukazatelů.

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

⁵⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.

⁶⁾ Oproti VŠPS zahrnuje navíc i odhady zaměstnanosti v šedé ekonomice, zaměstnanosti cizinců – nerezidentů (zejména pendlerů) či v zemědělském samozásobení apod.

⁷⁾ Podíl dosažitelných nezaměstnaných ve věku 15–64 let na celkové populaci v tomto věkovém rozmezí.

Tabulka C.3.2: Trh práce – čtvrtletní

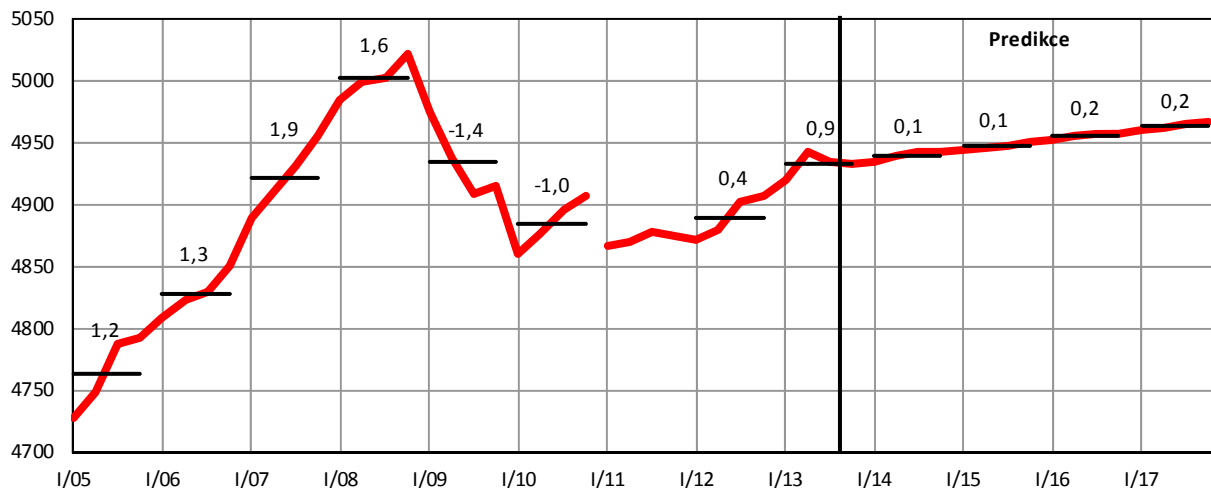
		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Odhad				Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
<u>Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ:</u>									
Zaměstnanost ¹⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	4884	4953	4954	4943	4898	4948	4961	4953
	<i>meziroční růst v %</i>	1,0	1,3	0,7	0,5	0,3	-0,1	0,2	0,2
	<i>mezičtvrtletní růst v %</i>	0,3	0,5	-0,2	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
– zaměstnanci ²⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	4015	4074	4064	4042	4031	4078	4069	4049
	<i>růst v %</i>	2,0	2,4	0,9	0,7	0,4	0,1	0,1	0,2
– podnikatelé ³⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	869	879	889	901	867	870	892	904
	<i>růst v %</i>	-3,2	-3,2	-0,5	-0,1	-0,2	-1,0	0,3	0,3
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis.osob</i>	393	358	370	361	377	360	372	368
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	7,4	6,7	6,9	6,8	7,2	6,8	7,0	6,9
Pracovní síla	<i>průměr v tis.osob</i>	5277	5311	5323	5304	5276	5308	5333	5320
	<i>růst v %</i>	1,4	1,4	0,7	0,2	0,0	-0,1	0,2	0,3
Populace ve věku 15–64 let	<i>průměr v tis.osob</i>	7184	7166	7145	7128	7111	7095	7079	7063
	<i>růst v %</i>	-1,0	-1,0	-1,1	-1,0	-1,0	-1,0	-0,9	-0,9
Zaměstnanost / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	68,0	69,1	69,3	69,3	68,9	69,7	70,1	70,1
	<i>meziroční přírůstek</i>	1,3	1,6	1,2	1,1	0,9	0,6	0,8	0,8
Míra zaměstnanosti 15–64 let ⁴⁾	<i>průměr v %</i>	66,8	67,8	68,0	68,1	67,6	68,5	68,8	68,8
	<i>meziroční přírůstek</i>	1,2	1,3	1,0	1,0	0,8	0,6	0,7	0,7
Prac.síla / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	73,5	74,1	74,5	74,4	74,2	74,8	75,3	75,3
	<i>meziroční přírůstek</i>	1,7	1,7	1,3	0,9	0,7	0,7	0,8	0,9
Míra ekon. aktivity 15–64 let ⁵⁾	<i>průměr v %</i>	72,3	72,8	73,2	73,1	72,9	73,5	74,0	74,0
	<i>meziroční přírůstek</i>	1,6	1,5	1,1	0,9	0,6	0,7	0,8	0,9
<u>Národní účty – ČSÚ:</u>									
Zaměstnanost (domácí koncept) ⁶⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	5065	5134	5153	5140	5082	5131	5163	5153
	<i>růst v %</i>	1,1	1,3	0,7	0,6	0,3	0,0	0,2	0,3
Odpracované hodiny	<i>mld. hodin</i>	2,29	2,36	2,14	2,31	2,32	2,36	2,14	2,31
	<i>růst v %</i>	-4,5	-0,5	3,4	0,2	1,3	0,3	-0,2	-0,1
Odpracované hodiny / zaměstnanost	<i>hodiny</i>	452	459	416	450	457	461	414	449
	<i>růst v %</i>	-5,5	-1,8	2,7	-0,3	1,0	0,4	-0,4	-0,3
<u>Registrovaná nezaměstnanost – MPSV:</u>									
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis.osob</i>	582	559	551	566	623	584	569	570
Podíl nezaměstnaných osob ⁷⁾	<i>průměr v %</i>	7,9	7,6	7,5	7,7	8,5	7,9	7,7	7,7

Zdroj dat: ČSÚ, MPSV, vlastní propočty

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).²⁾ Včetně členů produkčních družstev.³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.⁴⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.⁵⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.⁶⁾ Oproti VŠPS zahrnuje navíc i odhady zaměstnanosti v šedé ekonomice, zaměstnanosti cizinců – nerezidentů (zejména pendlerů) či v zemědělském samozásobení apod.⁷⁾ Podíl dosažitelných nezaměstnaných ve věku 15–64 let na celkové populaci v tomto věkovém rozmezí.

Graf C.3.3: Zaměstnanost (VŠPS)

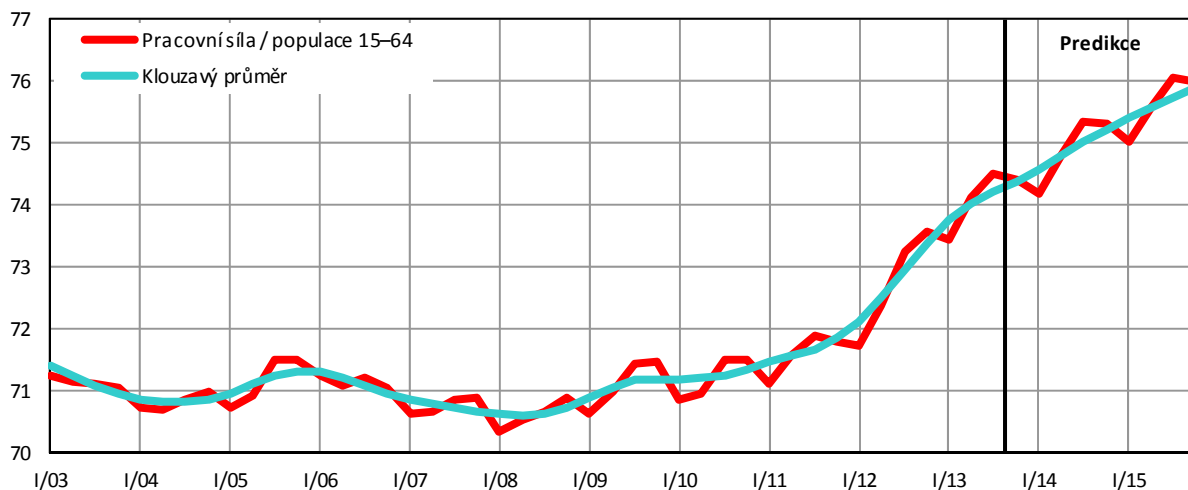
sezónně očištěná data, v tis. osob, míra růstu v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.3.4: Poměr pracovní síly k počtu obyvatel ve věkové skupině 15–64 let

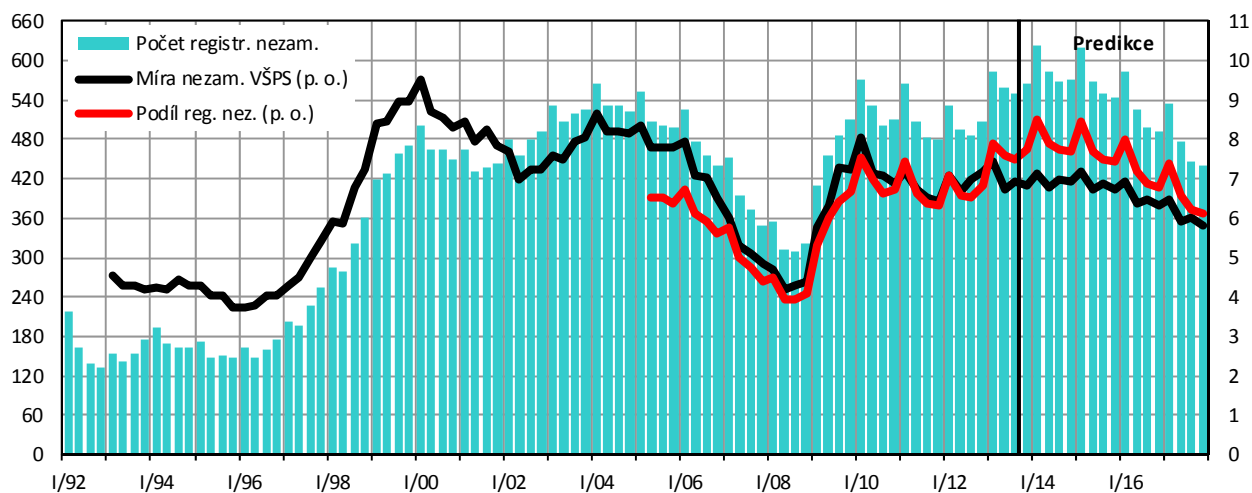
v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.3.5: Nezaměstnanost

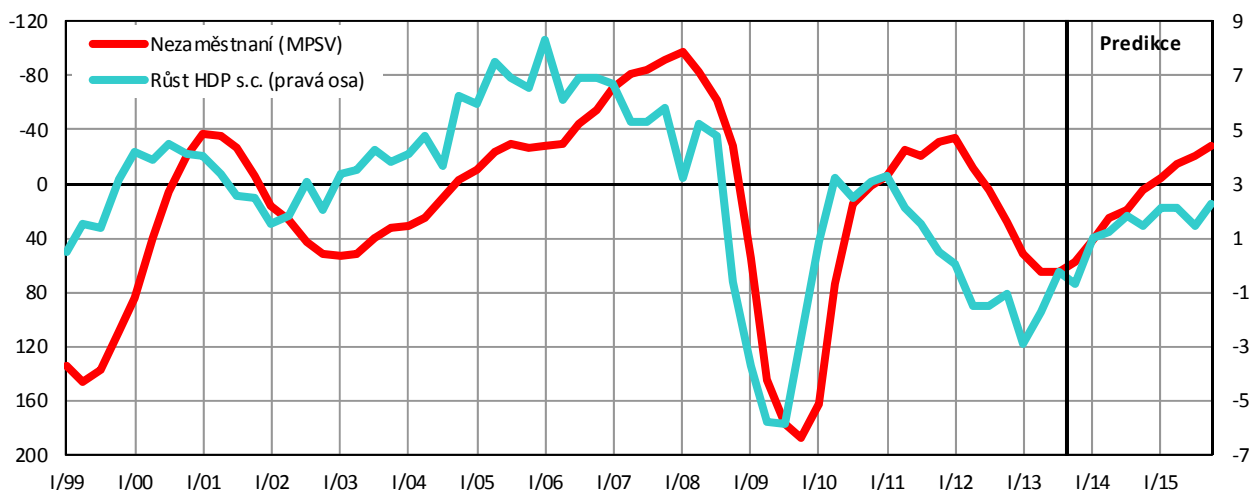
čtvrtletní průměry, v tis. osob, v % (pravá osa)

Zdroj dat: ČSÚ, MPSV, vlastní propočty

Graf C.3.6: Ekonomický výkon a nezaměstnanost

meziroční růst reálného HDP v %, meziroční přírůstky registrované nezaměstnanosti v tis. osob

Zdroj dat: ČSÚ, MPSV, vlastní propočty

Tabulka C.3.3: Trh práce – analytické ukazatele

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
									Odhad	Predikce	Predikce
Náhrady na 1 zaměstnance: ¹⁾											
– nominální	růst v %	6,0	6,3	4,2	-0,6	3,1	2,3	1,9	-1,4	2,0	2,8
– reálné ²⁾	růst v %	3,4	3,3	-2,0	-1,7	1,6	0,4	-1,4	-2,8	1,0	0,4
Objem mezd a platů	růst v %	7,2	8,3	7,5	-2,1	0,8	2,2	1,8	-0,2	2,2	4,3
Průměrná hrubá měsíční mzda ³⁾											
– nominální	Kč	19 536	20 947	22 592	23 353	23 858	24 452	25 109	25 300	25 900	27 000
	růst v %	6,5	7,2	7,9	3,4	2,2	2,5	2,7	0,8	2,5	4,2
– reálná	Kč 2005	19 053	19 865	20 147	20 610	20 753	20 866	20 745	20 600	20 900	21 300
	růst v %	3,9	4,3	1,4	2,3	0,7	0,5	-0,6	-0,7	1,5	1,8
Produktivita práce	růst v %	5,6	3,5	0,8	-2,8	3,5	1,9	-1,4	-2,2	1,2	1,8
Jednotkové náklady práce ⁴⁾	růst v %	0,4	2,6	3,4	2,2	-0,4	0,5	3,3	0,9	0,8	1,0
Náhrady zaměstnancům / HDP	%	41,6	41,3	42,0	41,7	41,9	42,5	43,1	43,0	42,6	42,5

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

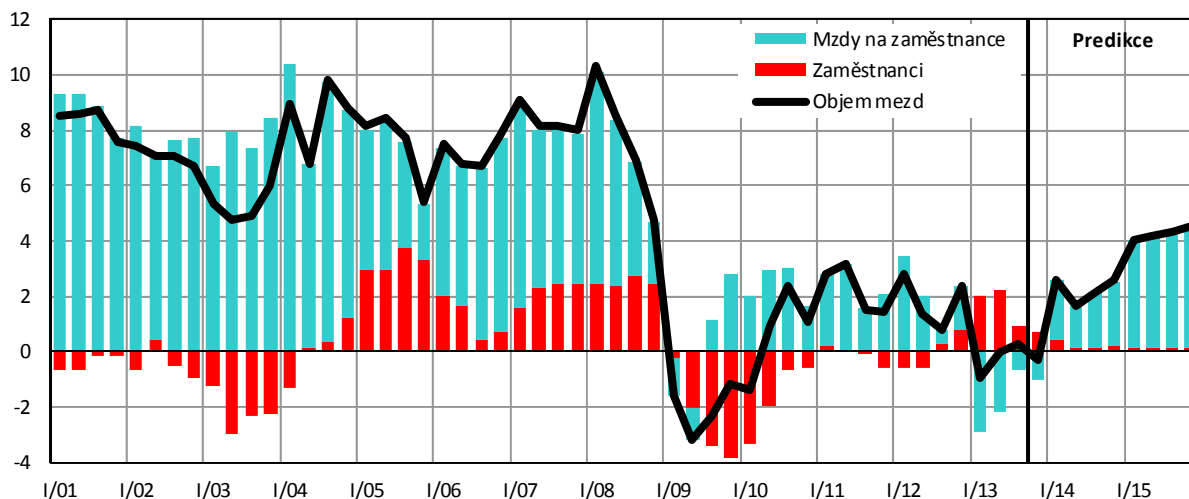
¹⁾ Náhrady zaměstnancům (domácí koncept) na 1 zaměstnance podle národních účtů.

²⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

³⁾ Průměrná mzda se vztahuje na přepočtené počty zaměstnanců v celém národním hospodářství.

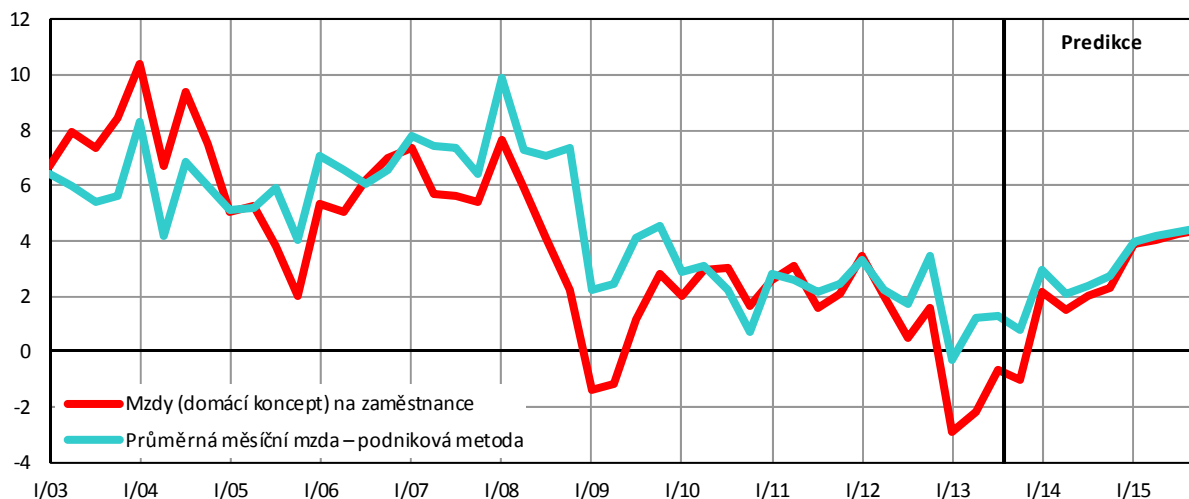
⁴⁾ Podíl nominálních náhrad na 1 zaměstnance a reálné produktivity práce.

Graf C.3.7: **Objem mezd a platů** – nominální, domácí koncept
meziroční růst v %

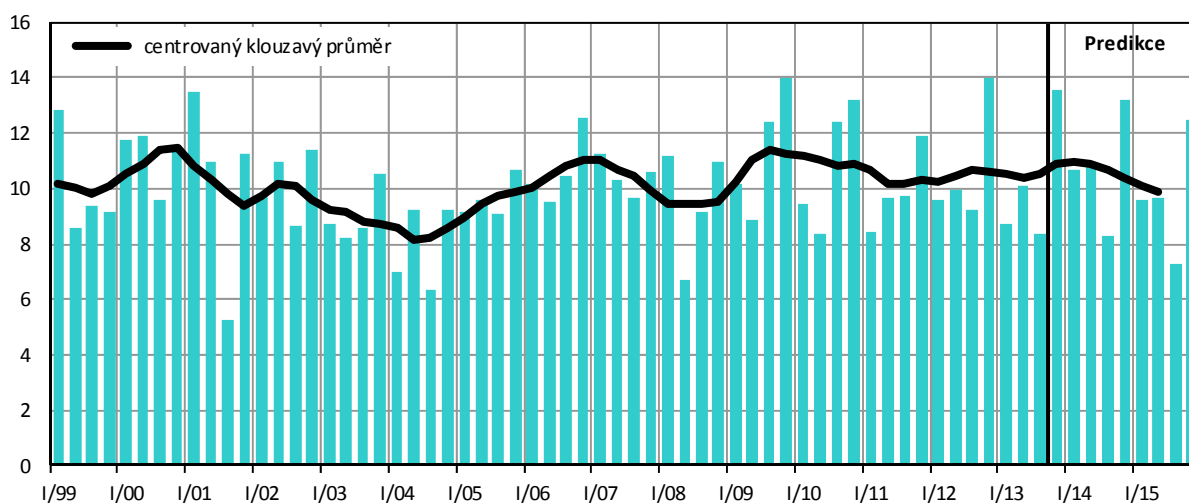
Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.3.8: **Průměrná mzda** – nominální
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.3.9: **Míra hrubých úspor domácností**
v % disponibilního důchodu

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka C.3.4: Účet domácností

			2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
										Odhad	Predikce	Predikce
Běžné příjmy												
Náhrady zaměstnancům	mld. Kč		1397	1510	1597	1557	1589	1627	1660	1662	1700	1750
	růst v %		7,3	8,1	5,8	-2,5	2,1	2,4	2,1	0,1	2,3	2,9
Hrubý provozní přebytek	mld. Kč		538	570	587	616	608	584	591	591	595	604
a smíšený důchod ¹⁾	růst v %		4,4	6,0	3,0	5,0	-1,4	-4,0	1,2	0,0	0,8	1,5
Přijaté důchody z vlastnictví ²⁾	mld. Kč		150	155	167	155	151	154	141	136	135	136
	růst v %		11,5	3,1	8,2	-7,3	-2,8	2,3	-8,8	-3,7	-0,5	1,0
Sociální dávky	mld. Kč		422	471	495	536	542	552	567	569	581	595
	růst v %		9,1	11,6	5,1	8,4	1,1	1,9	2,6	0,5	2,1	2,4
Ostatní přijaté běžné transfery ³⁾	mld. Kč		113	122	137	137	135	134	146	149	154	159
	růst v %		8,9	7,8	11,8	0,5	-1,8	-0,8	9,2	2,3	3,0	3,6
Běžné výdaje												
Placené důchody z vlastnictví ⁴⁾	mld. Kč		21	26	30	18	22	20	19	16	16	17
	růst v %		10,6	26,5	12,8	-38,1	18,3	-5,6	-8,8	-11,9	0,0	1,0
Běžné daně z důchodu a jmění ⁵⁾	mld. Kč		144	160	146	141	137	148	151	151	154	159
	růst v %		0,4	11,0	-8,6	-3,7	-2,7	7,8	2,4	-0,4	2,3	2,9
Sociální příspěvky ⁶⁾	mld. Kč		564	618	638	605	622	638	653	666	682	703
	růst v %		9,6	9,5	3,4	-5,3	2,8	2,7	2,3	1,9	2,4	3,1
Ostatní placené běžné transfery ⁷⁾	mld. Kč		119	132	143	140	140	142	150	151	152	155
	růst v %		9,4	11,0	8,3	-2,1	0,0	1,1	5,5	0,8	1,0	2,0
Disponibilní důchod	mld. Kč		1771	1891	2025	2097	2104	2102	2131	2124	2161	2212
	růst v %		6,9	6,8	7,1	3,5	0,3	-0,1	1,4	-0,4	1,8	2,4
Výdaje na konečnou spotřebu	mld. Kč		1604	1720	1857	1874	1889	1908	1916	1935	1963	2036
	růst v %		5,9	7,2	8,0	1,0	0,8	1,0	0,4	1,0	1,5	3,7
Změna podílu v penz. fondech ⁸⁾	mld. Kč		23	26	24	17	15	16	15	30	36	42
Hrubé úspory	mld. Kč		190	197	193	240	230	210	230	219	234	217
Kapitálové transfery												
(příjem (-) / výdaj (+))	mld. Kč		-31	-36	-29	-28	-33	-29	-24	-21	-19	-19
Tvorba hrubého kapitálu	mld. Kč		178	203	209	201	218	190	175	167	161	159
	růst v %		12,4	14,2	3,0	-3,8	8,6	-13,0	-7,9	-4,4	-4,0	-1,0
Změna finančních aktiv a pasiv	mld. Kč		43	30	12	66	44	49	77	72	93	78
Disponibilní důchod reálný ⁹⁾	růst v %		5,3	3,7	2,2	2,7	0,5	-0,5	-1,2	-1,5	0,9	0,0
Míra hrubých úspor ¹⁰⁾	%		10,7	10,4	9,5	11,4	10,9	10,0	10,8	10,3	10,8	9,8

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Smíšený důchod drobných podnikatelů, který je souhrnem důchodu z podnikání (zisku) a důchodu z jejich pracovní činnosti pro vlastní podnik.²⁾ Přijaté úroky, dividendy, důchody z půjčky, čerpání podnikatelského důchodu, důchodu z rozděleného zisku apod.³⁾ Náhrady z neživotního pojištění, soukromé mezinárodní transfery, výhry v sázkách a loteriích, státní příspěvky na stavební spoření apod.⁴⁾ Placené úroky.⁵⁾ Daň z příjmu, daň z převodu nemovitostí, místní poplatky a používání dálnic.⁶⁾ Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění a zákonné úrazové pojištění placené zaměstnavatelem i zaměstnancem a tzv. imputované příspěvky (nenávratné sociální výpomoci poskytnuté zaměstnavatelem).⁷⁾ Čisté pojistné na neživotní pojištění, soukromé mezinárodní transfery, pokuty ve správním a blokovém řízení, sázky apod.⁸⁾ Rozdíl mezi přijatým pojistným a vyplacenými důchody z penzijního připojištění.⁹⁾ Deflováno deflátorem spotřeby domácností¹⁰⁾ Podíl hrubých úspor na disponibilním důchodu.

C.4 Vztahy k zahraničí

Tabulka C.4.1: Platební bilance – roční

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
									<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Výkonová bilance ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	108	106	100	161	129	149	196	240	301	312
– obchodní bilance ²⁾	<i>mld. Kč</i>	59	47	26	87	54	90	146	190	246	256
– z toho minerální paliva (SITC 3) ³⁾	<i>mld. Kč</i>	-139	-124	-167	-107	-138	-177	-189	-196	-196	-188
– bilance služeb	<i>mld. Kč</i>	49	59	74	74	75	58	50	50	55	56
Bilance výnosů	<i>mld. Kč</i>	-165	-255	-175	-250	-285	-256	-289	-304	-313	-333
– náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	3	-4	-19	-11	-1	1	5	6	6	6
– investiční výnosy	<i>mld. Kč</i>	-168	-251	-156	-239	-284	-257	-294	-310	-320	-340
Bilance převodů	<i>mld. Kč</i>	-11	-8	-6	-1	9	3	-1	0	4	6
Běžný účet	<i>mld. Kč</i>	-67	-157	-81	-89	-147	-104	-94	-64	-8	-16
Kapitálový účet	<i>mld. Kč</i>	10	22	27	51	33	15	52	100	102	104
Finanční účet	<i>mld. Kč</i>	100	125	92	143	174	59	122	.	.	.
– přímé zahraniční investice	<i>mld. Kč</i>	90	179	36	38	95	47	181	.	.	.
– portfoliové investice	<i>mld. Kč</i>	-27	-57	-9	159	150	6	43	.	.	.
– ostatní investice ⁴⁾	<i>mld. Kč</i>	36	3	65	-53	-71	7	-102	.	.	.
Změna devizových rezerv	<i>mld. Kč</i>	2	16	40	61	41	-17	80	.	.	.
Mezinárodní investiční pozice	<i>mld. Kč</i>	-1084	-1418	-1545	-1728	-1830	-1818	-1904	.	.	.
Zahraniční zadluženost ⁵⁾	<i>mld. Kč</i>	1196	1377	1630	1639	1767	1877	1941	1950	1978	2004
Výkonová bilance ¹⁾ / HDP	%	3,2	2,9	2,6	4,3	3,4	3,9	5,1	6,2	7,6	7,6
Běžný účet / HDP	%	-2,0	-4,3	-2,1	-2,4	-3,9	-2,7	-2,4	-1,7	-0,2	-0,4
Finanční účet / HDP	%	3,0	3,4	2,4	3,8	4,6	1,6	3,2	.	.	.
Mez. inv. pozice / HDP	%	-32,3	-38,7	-40,2	-46,0	-48,3	-47,5	-49,5	.	.	.
Zahr. zadluženost / HDP ⁶⁾	%	35,7	37,6	42,3	43,6	46,6	49,1	50,5	51	50	49

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Jedná se o součet obchodní bilance a bilance služeb.

²⁾ Dovoz v metodice fob

³⁾ Dovoz v metodice cif (hodnota zboží + zahraniční přímé obchodní náklady spojené s dopravou na hranice ČR)

⁴⁾ Včetně derivátů

⁵⁾ Zahraniční zadluženost je sumou devizových a korunových pasiv bankovní soustavy (vč. ČNB), podnikové sféry a vlády vůči nerezidentům.

⁶⁾ Podíl zahraniční zadluženosti v Kč koncem roku na HDP v Kč vytvořeném v průběhu roku.

Tabulka C.4.2: **Platební bilance – čtvrtletní**
roční klouzavé úhrny, u zahraniční zadluženosti konec období

		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
					<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Výkonová bilance ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	199	229	230	240	261	278	293	301
– obchodní bilance ²⁾	<i>mld. Kč</i>	148	176	180	190	209	226	240	246
– z toho minerální paliva (SITC 3) ³⁾	<i>mld. Kč</i>	-187	-189	-198	-196	-196	-196	-197	-196
– bilance služeb	<i>mld. Kč</i>	51	54	50	50	51	53	54	55
Bilance výnosů	<i>mld. Kč</i>	-303	-319	-302	-304	-306	-309	-311	-313
– náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	5	6	6	6	6	6	6	6
– investiční výnosy	<i>mld. Kč</i>	-307	-325	-308	-310	-312	-315	-317	-320
Bilance převodů	<i>mld. Kč</i>	6	4	6	0	-8	-1	3	4
Běžný účet	<i>mld. Kč</i>	-97	-86	-67	-64	-53	-31	-14	-8
Kapitálový účet	<i>mld. Kč</i>	52	51	99	100	100	101	101	102
Finanční účet	<i>mld. Kč</i>	101	128	56	.	.	.	.	.
– přímé zahraniční investice	<i>mld. Kč</i>	176	138	87	.	.	.	.	.
– portfoliové investice	<i>mld. Kč</i>	36	69	34	.	.	.	.	.
– ostatní investice ⁴⁾	<i>mld. Kč</i>	-112	-78	-65	.	.	.	.	.
Změna devizových rezerv	<i>mld. Kč</i>	54	81	81	.	.	.	.	.
Mezinárodní investiční pozice	<i>mld. Kč</i>	-1877	-1918	-1873	.	.	.	.	.
Zahraniční zadluženost ⁵⁾	<i>mld. Kč</i>	1980	2025	1946	1950	1957	1959	1972	1978

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Jedná se o součet obchodní bilance a bilance služeb.

²⁾ Dovoz v metodice fob

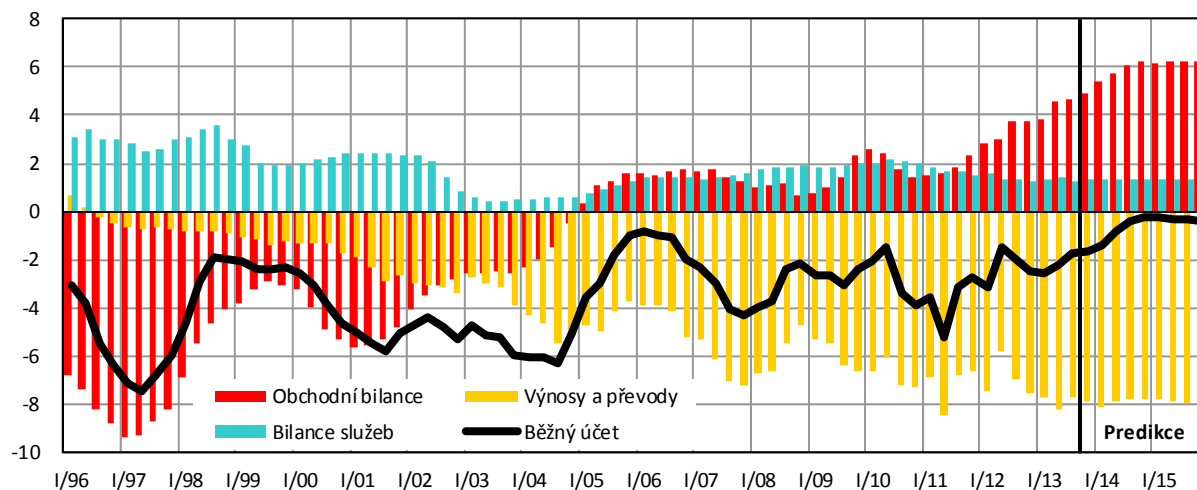
³⁾ Dovoz v metodice cif (hodnota zboží + zahraniční přímé obchodní náklady spojené s dopravou na hranice ČR)

⁴⁾ Včetně derivátů

⁵⁾ Zahraniční zadluženost je sumou devizových a korunových pasiv bankovní soustavy (vč. ČNB), podnikové sféry a vlády vůči nerezidentům.

Graf C.4.1: **Běžný účet platební bilance**

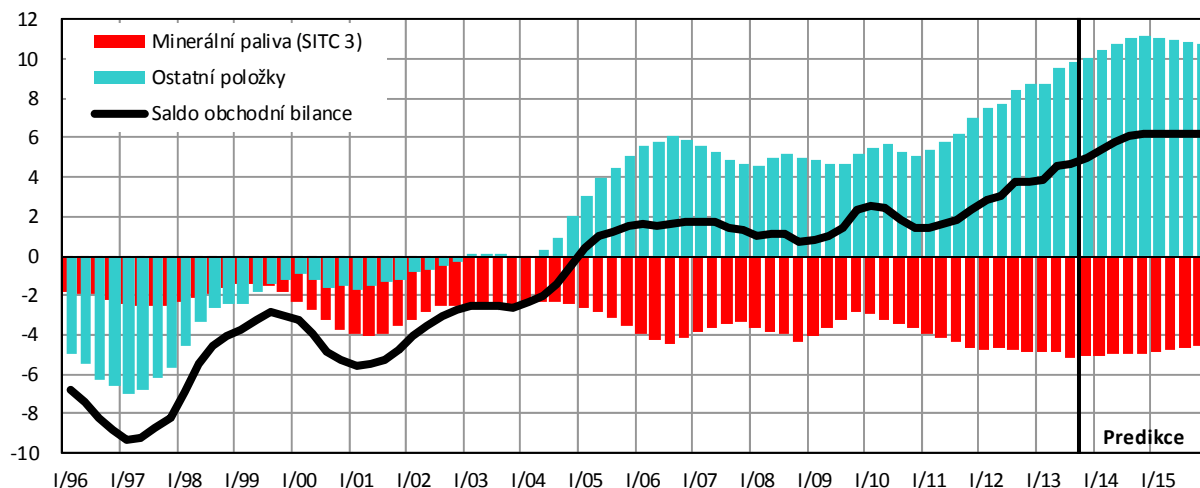
v % HDP, roční klouzavé úhrny

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.4.2: **Obchodní bilance** (metodika platební bilance)

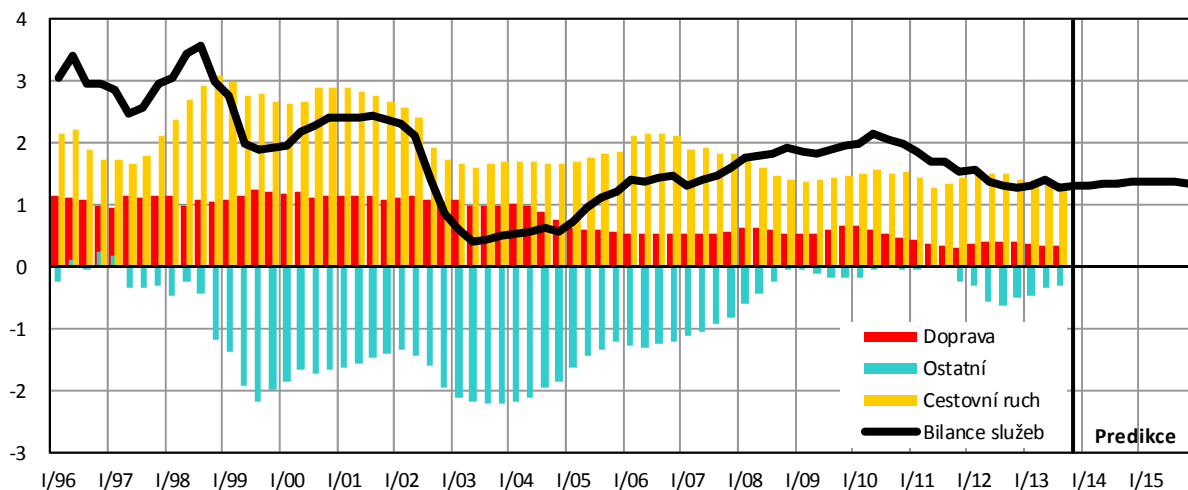
v % HDP, roční klouzavé úhrny

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.4.3: **Bilance služeb**

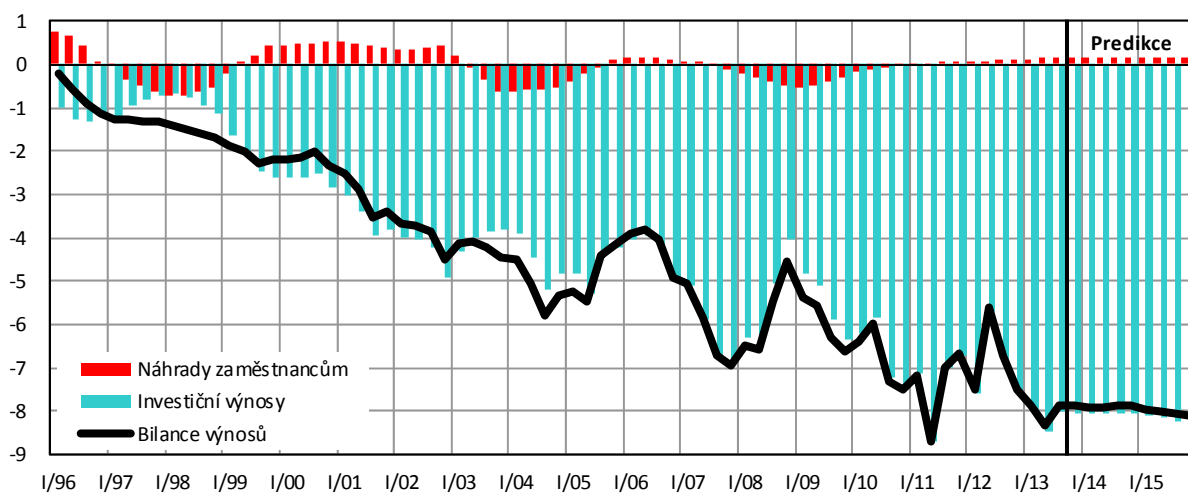
v % HDP, roční klouzavé úhrny

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.4.4: **Bilance výnosů**

v % HDP, roční klouzavé úhrny

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka C.4.3: Rozklad vývozu zboží (v metodice národních účtů) – roční

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
									Odhad	Predikce	Predikce
HDP ¹⁾	průměr 2005=100	104,3	108,9	110,5	106,0	109,6	112,9	114,0	115	117	119
	růst v %	4,3	4,4	1,5	-4,1	3,4	3,0	1,0	0,7	1,8	1,9
Dovozní náročnost ²⁾	průměr 2005=100	107,8	110,1	110,0	103,1	111,9	117,0	117,2	117	119	120
	růst v %	7,8	2,1	-0,1	-6,2	8,5	4,5	0,2	0,2	1,3	1,3
Exportní trhy ³⁾	průměr 2005=100	112,5	119,9	121,5	109,3	122,7	132,0	133,6	135	139	143
	růst v %	12,5	6,6	1,3	-10,0	12,2	7,6	1,2	0,9	3,1	3,1
Exportní výkonnost ⁴⁾	průměr 2005=100	101,3	105,9	107,6	105,5	109,4	112,3	115,7	116	117	118
	růst v %	1,3	4,5	1,6	-1,9	3,7	2,7	3,0	0,0	1,0	1,0
Export reálně	průměr 2005=100	114,0	126,9	130,7	115,3	134,2	148,3	154,6	156	162	169
	růst v %	14,0	11,4	3,0	-11,8	16,4	10,6	4,2	0,9	4,1	4,1
Směnný kurz ⁵⁾	průměr 2005=100	95,4	93,0	83,2	86,0	84,2	81,7	84,6	87	90	90
	růst v %	-4,6	-2,6	-10,5	3,4	-2,2	-2,9	3,6	2,2	4,5	-0,3
Dosahované ceny na zahr. trzích ⁶⁾	průměr 2005=100	103,1	106,1	112,8	108,8	109,5	113,8	113,3	112	111	110
	růst v %	3,1	2,9	6,3	-3,6	0,7	4,0	-0,4	-0,9	-1,3	-0,3
Deflátor exportu	průměr 2005=100	98,4	98,6	93,8	93,6	92,1	93,0	95,9	97	100	100
	růst v %	-1,6	0,2	-4,9	-0,3	-1,5	0,9	3,1	1,3	3,1	-0,6
Export nominálně	průměr 2005=100	112,2	125,1	122,7	107,7	123,7	138,0	148,3	152	163	168
	růst v %	12,2	11,6	-2,0	-12,2	14,8	11,6	7,5	2,2	7,3	3,6

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

¹⁾ Vážený průměr růstu HDP šesti nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR (Německo, Slovensko, Rakousko, Británie, Polsko a Francie).

²⁾ Index podílu reálného dovozu na reálném HDP těchto zemí.

³⁾ Index vyjadřující vážený průměr dovozů zboží.

⁴⁾ Index vyjadřující změnu podílu ČR na exportních trzích. Tento ukazatel vystihuje konkurenceschopnost českých výrobců na zahraničních trzích.

⁵⁾ Převrácená hodnota nominálního efektivního směnného kurzu z tabulky A.3.3.

⁶⁾ Index vyjadřující změnu dosahovaných cen na exportních trzích v příslušných měnách.

Tabulka C.4.4: Rozklad vývozu zboží (v metodice národních účtů) – čtvrtletní

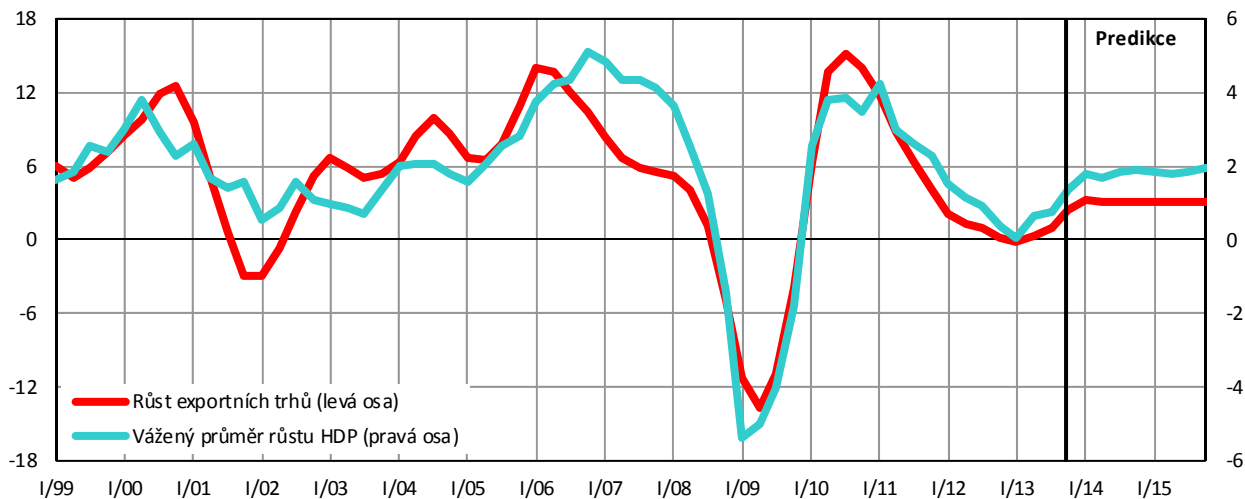
		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Odhad				Predikce			
HDP ¹⁾	průměr 2005=100	114,0	114,7	115,0	115	116	117	117	118
	růst v %	0,0	0,7	0,8	1,4	1,8	1,7	1,8	1,9
Dovozní náročnost ²⁾	průměr 2005=100	116,7	117,1	117,7	118	118	119	119	120
	růst v %	-0,2	-0,4	0,3	1,0	1,5	1,4	1,2	1,2
Exportní trhy ³⁾	průměr 2005=100	133,0	134,3	135,4	136	137	138	140	141
	růst v %	-0,1	0,3	1,0	2,4	3,3	3,1	3,0	3,1
Exportní výkonnost ⁴⁾	průměr 2005=100	113,2	116,7	115,2	118	114	118	116	119
	růst v %	-5,4	0,4	3,8	1,3	0,8	1,0	1,0	1,0
Export reálně	průměr 2005=100	150,6	156,7	156,0	160	157	163	162	167
	růst v %	-5,5	0,7	4,9	3,7	4,1	4,1	4,0	4,1
Směnný kurz ⁵⁾	průměr 2005=100	85,5	86,3	85,9	88	90	90	90	90
	růst v %	1,8	1,7	1,3	4,2	5,7	4,8	5,2	2,3
Dosahované ceny na zahr. trzích ⁶⁾	průměr 2005=100	112,9	112,3	112,3	112	111	111	111	110
	růst v %	-0,6	-1,1	-0,8	-1,2	-1,5	-1,2	-1,3	-1,3
Deflátor exportu	průměr 2005=100	96,6	96,9	96,5	99	101	100	100	100
	růst v %	1,1	0,6	0,5	2,9	4,1	3,5	3,8	1,0
Export nominálně	průměr 2005=100	145,5	151,9	150,5	158	158	164	163	166
	růst v %	-4,5	1,3	5,4	6,8	8,4	7,8	8,0	5,1

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Viz poznámky k Tabulce C.4.3.

Graf C.4.5: HDP a dovoz zboží partnerských zemí

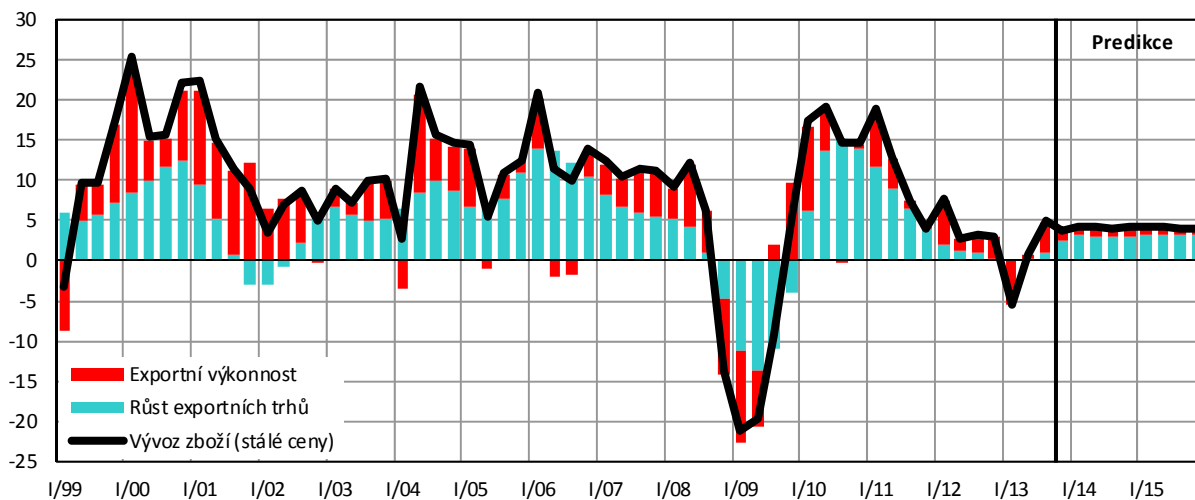
meziroční tempa růstu v %

Zdroj dat: Eurostat, vlastní propočty

Graf C.4.6: Vývoz zboží reálně

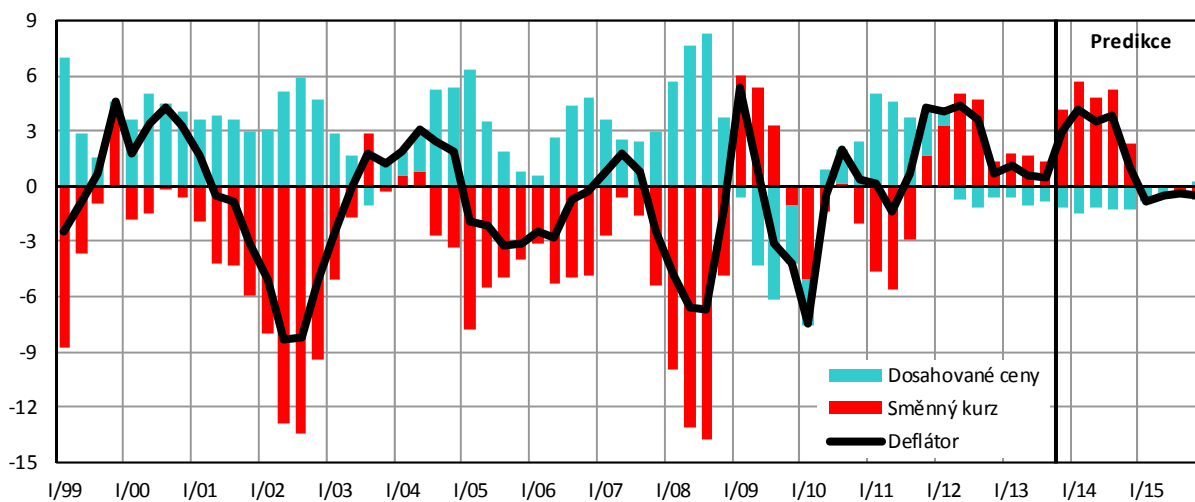
rozklad meziročního růstu v %

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Graf C.4.7: Deflátor vývozu zboží

rozklad meziročního růstu v %

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

C.5 Mezinárodní srovnání

Tabulka C.5.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

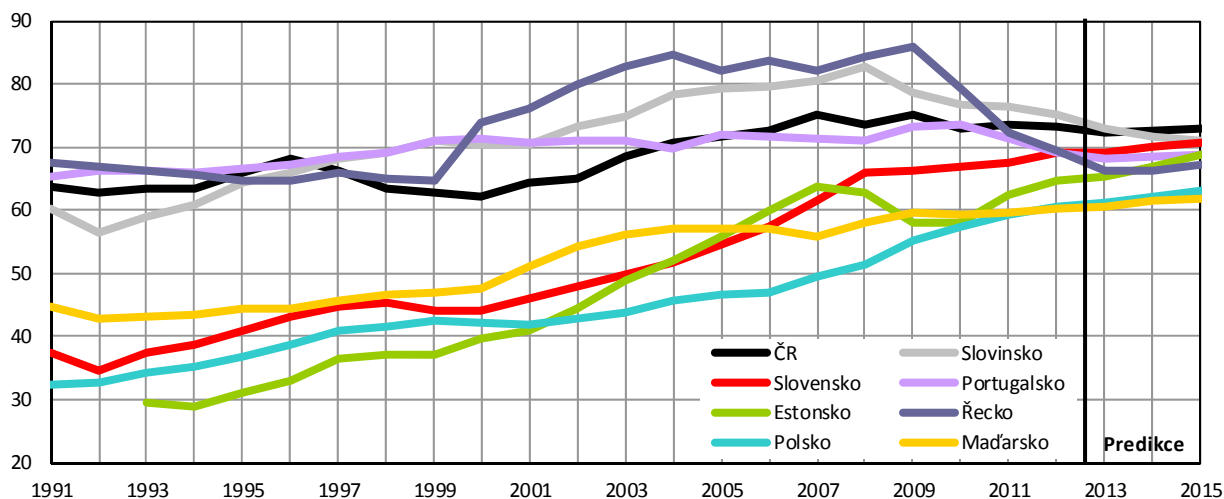
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
										Odhad	Predikce
Česká republika	PPS	18 900	20 700	20 200	19 400	19 500	20 100	20 300	20 200	20 800	21 500
	EA12=100	73	75	74	75	73	73	73	72	73	73
Slovensko	PPS	20 700	22 100	22 700	20 300	20 500	21 000	20 900	20 400	20 500	20 900
	EA12=100	79	80	83	79	77	77	75	73	72	71
Slovensko	PPS	15 000	16 900	18 100	17 100	17 900	18 500	19 100	19 400	20 000	20 800
	EA12=100	57	62	66	66	67	67	69	69	70	71
Litva	PPS	13 600	15 500	16 100	13 600	15 000	16 700	17 900	18 800	19 800	20 900
	EA12=100	52	56	59	53	56	61	64	67	69	71
Portugalsko	PPS	18 700	19 600	19 500	18 800	19 700	19 600	19 200	19 100	19 600	20 200
	EA12=100	72	72	71	73	74	71	69	68	68	69
Estonsko	PPS	15 600	17 500	17 200	15 000	15 500	17 200	18 000	18 300	19 100	20 200
	EA12=100	60	64	63	58	58	63	65	65	67	69
Řecko	PPS	21 800	22 500	23 100	22 100	21 200	19 900	19 200	18 600	19 000	19 800
	EA12=100	84	82	84	86	79	72	69	66	66	67
Lotyšsko	PPS	12 500	14 300	14 600	12 700	13 200	14 700	15 900	16 800	17 900	19 100
	EA12=100	48	52	53	49	49	54	57	60	63	65
Polsko	PPS	12 300	13 600	14 100	14 200	15 300	16 200	16 800	17 200	17 800	18 600
	EA12=100	47	50	51	55	57	59	61	61	62	63
Maďarsko	PPS	14 900	15 400	16 000	15 300	15 800	16 300	16 700	17 000	17 600	18 200
	EA12=100	57	56	58	60	59	60	60	61	61	62
Chorvatsko	PPS	13 700	15 200	15 800	14 500	14 300	15 200	15 600	15 600	15 900	16 400
	EA12=100	52	55	58	56	53	56	56	56	56	56

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Pozn.: Paritou kupní síly je takový poměr mezi měnami, který vyjadřuje schopnost zakoupit stejný soubor statků v obou zemích. Země jsou seřazeny podle odhadované ekonomické úrovně v roce 2014.

Graf C.5.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

EA12 = 100

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Tabulka C.5.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

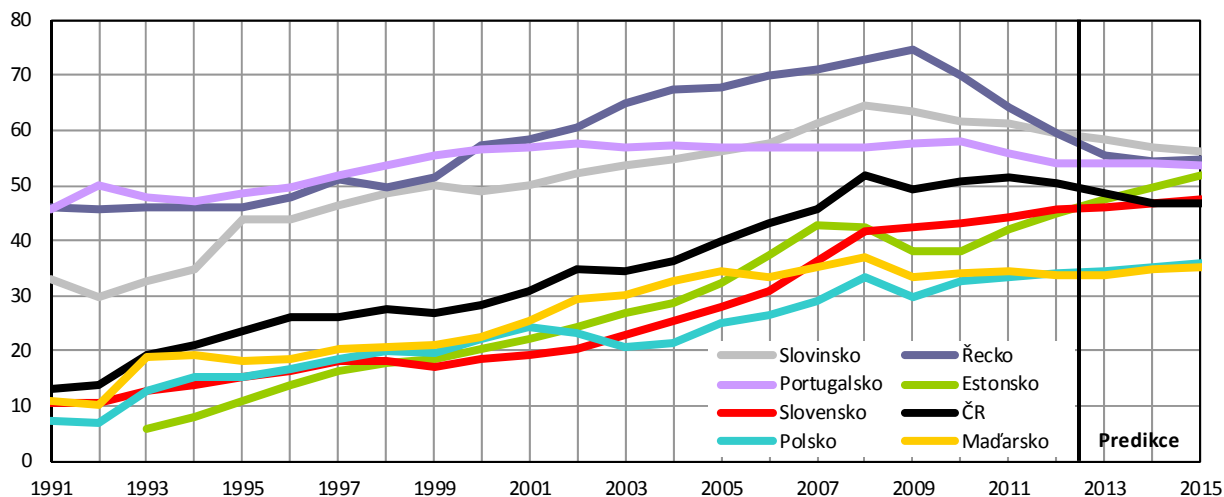
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
		Odhad Predikce Predikce									
Lotyšsko	EUR	10 200	13 600	15 000	12 300	12 200	14 000	15 600	16 500	17 700	19 000
	EA12=100	38	48	52	45	44	49	54	57	60	62
Index cenové hladiny HDP	EA12=100	80	93	98	91	88	91	94	94	95	96
Slovinsko	EUR	15 500	17 100	18 400	17 300	17 300	17 600	17 200	17 000	17 000	17 200
	EA12=100	58	61	65	63	62	61	59	58	57	56
Index cenové hladiny HDP	EA12=100	73	76	78	80	80	80	79	80	80	79
Řecko	EUR	18 700	19 900	20 800	20 500	19 600	18 500	17 200	16 200	16 200	16 700
	EA12=100	70	71	73	75	70	64	59	56	54	55
Index cenové hladiny HDP	EA12=100	84	87	86	87	88	88	86	84	82	81
Portugalsko	EUR	15 200	16 000	16 200	15 900	16 300	16 100	15 600	15 700	16 000	16 500
	EA12=100	57	57	57	58	58	56	54	54	54	54
Index cenové hladiny HDP	EA12=100	79	80	80	79	78	78	78	79	79	78
Estonsko	EUR	10 000	12 000	12 100	10 400	10 700	12 100	13 000	13 800	14 700	15 800
	EA12=100	37	43	42	38	38	42	45	47	49	52
Index cenové hladiny HDP	EA12=100	62	67	68	65	66	67	70	72	74	75
Slovensko	EUR	8 300	10 200	11 900	11 600	12 100	12 800	13 200	13 400	13 900	14 500
	EA12=100	31	36	42	42	43	44	46	46	47	47
Index cenové hladiny HDP	EA12=100	54	59	63	64	65	66	66	67	67	67
Česká republika	EUR	11 500	12 800	14 800	13 500	14 300	14 800	14 600	14 100	13 900	14 300
	EA12=100	43	46	52	49	51	51	50	48	47	47
Index cenové hladiny HDP	EA12=100	59	61	70	66	70	70	69	67	64	64
Litva	EUR	7 400	8 900	10 100	8 400	8 900	10 200	11 000	11 700	12 500	13 400
	EA12=100	28	32	36	31	32	36	38	40	42	44
Index cenové hladiny HDP	EA12=100	53	56	61	58	57	58	59	60	61	61
Chorvatsko	EUR	8 900	9 800	10 700	10 100	10 100	10 400	10 300	10 300	10 600	11 000
	EA12=100	33	35	38	37	36	36	36	35	36	36
Index cenové hladiny HDP	EA12=100	64	63	65	65	67	65	63	64	64	64
Polsko	EUR	7 100	8 200	9 500	8 100	9 200	9 600	9 900	10 100	10 500	11 000
	EA12=100	27	29	33	30	33	33	34	35	35	36
Index cenové hladiny HDP	EA12=100	57	59	65	54	57	56	56	56	57	57
Maďarsko	EUR	8 900	9 900	10 500	9 100	9 600	9 900	9 800	9 900	10 300	10 800
	EA12=100	33	35	37	33	34	34	34	34	35	35
Index cenové hladiny HDP	EA12=100	58	63	63	56	58	58	56	56	57	57

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Pozn.: Index cenové hladiny je podíl směnného kurzu a parity kupní síly mezi měnami. Země jsou seřazeny podle ekonomické úrovně v roce 2014.

Graf C.5.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

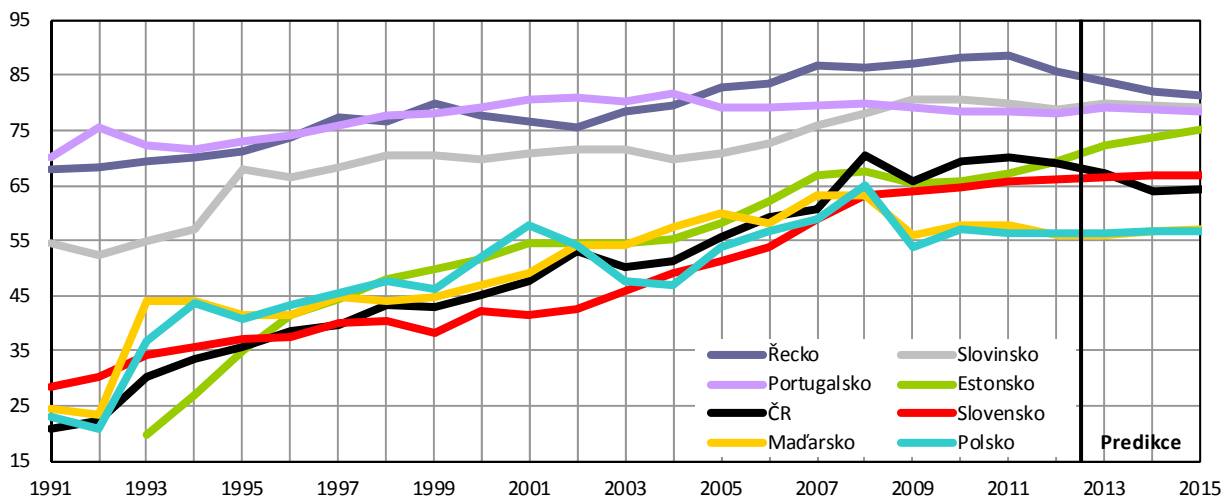
EA12 = 100

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Graf C.5.3: Komparativní cenová hladina HDP

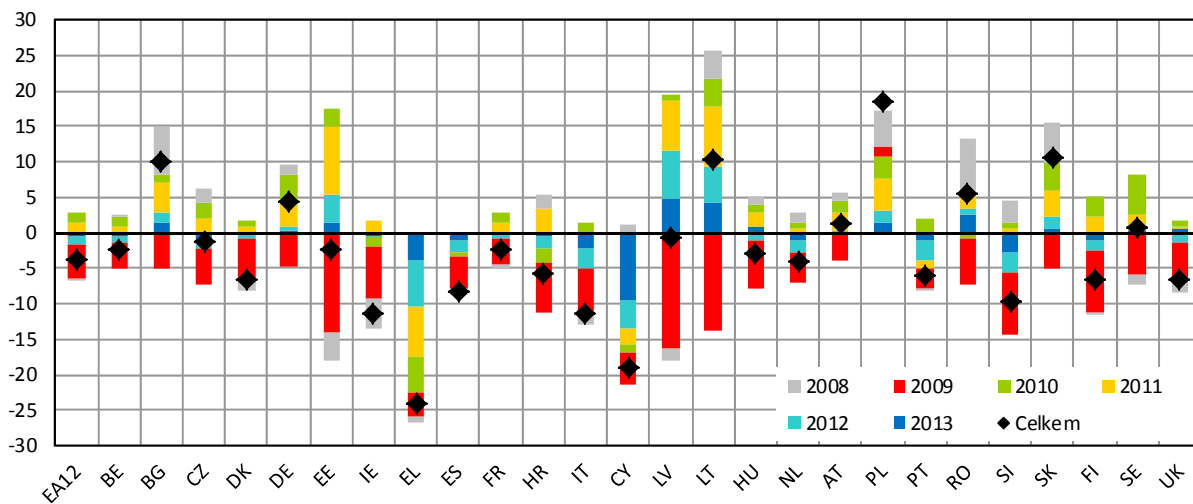
EA12 = 100

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Graf C.5.4: Změna reálného HDP na obyvatele v letech 2008–2013

růst v %; hodnoty za rok 2013 představují odhad

Zdroj dat: Eurostat, vlastní propočty

<http://www.mfcr.cz>